

Joris Cuppen, Daniëlle van Helvoirt,
Rita Kennis, Bianca Leest,
Josien Lodewick, Ardita Muja,
Tessa Termorshuizen

Monitor Werkagenda Mbo 2024-2027: Prioriteit 1 - Kansengelijkheid: Meting 2025

Monitor Werkagenda Mbo 2024-2027: Prioriteit 1 - Kansengelijkheid: Meting 2025

Joris Cuppen, Daniëlle van Helvoirt, Rita Kennis, Bianca Leest, Josien Lodewick, Ardita Muja,
Tessa Termorshuizen

November 2025

© 2025 ResearchNed Nijmegen in opdracht van ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagementsystemen, NEN-ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek en NEN-ISO 27001:2017 voor informatiebeveiliging

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	10
1.1 Achtergrond	10
1.2 Methode	10
1.3 Leeswijzer	12
2 Doelstelling 1.1: Mbo-studenten gelijkwaardig behandelen	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Financiële inzet doelstelling	14
2.3 Ontwikkelingen indicatoren	15
2.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen	16
3 Doelstelling 1.2: Welzijn, veiligheid en toegankelijkheid vergroten	18
3.1 Inleiding	18
3.2 Financiële inzet doelstelling	18
3.3 Ontwikkelingen indicatoren	20
3.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen	24
4 Doelstelling 1.3: Begeleiding versterken en minder voortijdig schoolverlaters	26
4.1 Inleiding	26
4.2 Financiële inzet doelstelling	26
4.3 Ontwikkelingen indicatoren	28
4.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen	38
5 Doelstelling 1.4: Een betere in- en doorstroom tussen vmbo, mbo en hbo	40
5.1 Inleiding	40
5.2 Financiële inzet doelstelling	40
5.3 Ontwikkelingen indicatoren	42
5.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen	47
6 Doelstelling 1.5: Laaggeletterdheid verminderen	50
6.1 Inleiding	50
6.2 Financiële inzet doelstelling	51
6.3 Ontwikkelingen indicatoren	52
6.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen	52
7 Overkoepelend beeld prioriteit 1: Kansengelijkheid	54
7.1 Financiële inzet	54
7.2 Inzet maatregelen	55
7.3 Ontwikkeling	56
8 Bijlage	58
8.1 Doelstellingen Kansengelijkheid uit Werkagenda Mbo, deelvragen en indicatoren	58
8.2 Aangevulde en aangepaste streefwaarden	60
8.3 Extra tabellen ontwikkelingen	61
8.4 Figuren ontwikkelingen per instelling	66

Managementsamenvatting

Centraal in dit rapport staat de vraag wat de ambitie, inzet en ontwikkeling is van de bekostigde mbo-instellingen op de prioriteit Kansengelijkheid binnen de Werkagenda mbo. Binnen deze prioriteit zijn door de ondertekenaars van de Werkagenda vijf doelstellingen bepaald die relateren aan Kansengelijkheid. Dit rapport is het eerste voortgangsrapport; in 2026 en 2027 wordt de voortgang binnen de Werkagenda Mbo verder gemonitord.

Binnen dit onderzoek is met name gebruik gemaakt van secundaire data (DUO-registraties, JOB-monitor, NPO Studentenpeiling en CBS-gegevens). Deze gegevens worden jaarlijks of om het jaar verzameld. De JOB-monitor is normaliter tweejaarlijks; in 2025 is een tussentijds meting gehouden, waaraan niet alle instellingen deelnamen, en niet alle vragen werden gesteld¹. Met de interpretatie van deze gegevens moet hiermee rekening worden gehouden. Daarnaast hebben mbo-instellingen gegevens aangeleverd met een digitaal formulier over hun voortgang en reflectie daarop. Bij het maken van de Kwaliteitsagenda's (voor 2024-2027) hebben instellingen keuzes gemaakt op welke maatregelen zij zich gaan inzetten in, en welke vooruitgang instellingen nastreven (met zogenaamde streefwaarden).

Financiële inzet prioriteit 1: Kansengelijkheid

Over de vijf doelstellingen heen geldt dat de meerderheid van de instellingen rond de 20 tot 30 procent per doelstelling besteed heeft in 2024 (waarbij geldt dat dit besteed kan worden tot en met 2027). Dit sluit aan bij het verwachte uitgavenritme van circa 25% per jaar. Ten aanzien van de gehele Werkagenda-middelen (dus ook wat bestemd is voor de andere prioriteiten: aansluiting met de arbeidsmarkt en kwaliteit van onderwijs en onderzoek) is in 2024 11,4% besteed.

Doelstelling 1.1: Mbo-studenten gelijkwaardig behandelen

Er zijn geen verplichte indicatoren voor deze doelstelling. Uit de JOB-indicatoren blijkt dat het gevoel van “student-zijn” onder mbo-studenten sinds vorig jaar iets is toegenomen. Het eigen gevoel van student-zijn wordt iets hoger ingeschat dan het beeld dat mbo-studenten denken dat anderen van hen hebben als student.

De inzet van mbo-instellingen

Gemiddeld hebben instellingen 32 procent van hun budget voor deze doelstelling besteed. Het merendeel (63%) zat tussen 20 en 30 procent. De gelijkwaardige behandeling van mbo-studenten wordt door instellingen als een belangrijk en complex thema gezien dat niet eenvoudig kan worden opgelost. Wel worden er concrete acties uitgevoerd zoals het opzetten of verruimen van introducties, of het invoeren van een studentenkaart (al gebeurt dit op één derde van de instellingen niet). De uitgevoerde activiteiten verlopen grotendeels zoals gepland en de ervaringen vanuit de instellingen met deze activiteiten zijn vaak positief, maar de effectiviteit wordt nog wisselend beoordeeld. Concrete resultaten en daadwerkelijke voortgang zullen waarschijnlijk pas later duidelijk worden.

1. De JOB monitor werd tot en met 2024 eens per twee jaar afgenomen. In verband met de Werkagenda is er in 2025 een extra tussentijdse meting uitgevoerd. Dit betrof een beknopte variant waarin alleen thema's met daarin JOB-indicatoren die gebruikt worden voor de monitor van de Werkagenda en het Stagepact zijn uitgevraagd. Hiervan is geen aparte rapportage verschenen. De cijfers zijn (tevens) opgenomen in de e-files en de instellingsrapportages van de werkagenda-stagepact. Er hebben 29 van de 51 mbo-instellingen meegedaan aan deze tussentijdse meting.

Doelstelling 1.2: Welzijn, veiligheid en toegankelijkheid verbeteren

Mentale gezondheid

In 2025 ervaart ongeveer 11% van de studenten een (zeer) slechte mentale gezondheid, dit is een verdere verbetering ten opzichte van 2024. Dit percentage ligt onder de streefwaarde van 15,3% die de sector voor 2027 heeft gesteld, waardoor de sector deze doelstelling ruim op tijd haalt. Voor 30 van de 40 instellingen (die bruikbare streefwaarden hebben opgegeven) is de streefwaarde reeds bereikt; de overige 10 laten een gunstige ontwikkeling zien, maar hebben de streefwaarde nog niet gehaald. Er is geen samenhang tussen ambitieuze streefwaarden, de besteding aan doelstelling 1.2 en de verbetering van studentenwelzijn: instellingen die meer middelen hierop inzetten, of hogere doelen hebben gesteld, laten geen betere resultaten zien op het gebied van studentenwelzijn. Ook de mate waarin instellingen zelf de effectiviteit inschatten van hun maatregelen, vertoont geen verband met de mate waarin het welzijn van studenten is verbeterd.

Veiligheidsbeleving

In 2025 is het aandeel studenten dat zich veilig voelt hoger dan in 2024. Zo nam het veiligheidsgevoel toe met ongeveer 3 procentpunten bij zowel bbl- als bol-studenten, en voor alle niveau/leerweg-combinaties is een stijging zichtbaar van 1 tot 6 procentpunt. Voor de instellingen die deze gegevens meten, heeft een klein deel hun streefwaarde bereikt (7 van de 26), elf instellingen boeken vooruitgang, terwijl bij acht instellingen het veiligheidsgevoel juist is afgenomen.

Ook bij deze indicator is er geen samenhang te zien tussen de ontwikkeling van het veiligheidsgevoel en de financiële inzet, de ambitie van de instelling of de door instellingen ingeschatte effectiviteit van activiteiten. Hogere bestedingen of ambitieuzere streefwaarden leiden dus gemiddeld niet tot grotere verbeteringen in het veiligheidsgevoel van studenten.

Ondersteuning voor studenten met ondersteuningsbehoefte?

In 2025 zijn geen nieuwe gegevens verzameld over de tevredenheid van studenten met een ondersteuningsbehoefte. De ontwikkeling van deze groep wordt in een volgende meting nader onderzocht.

De inzet van mbo-instellingen

Wat betreft financiële inzet heeft de meerderheid van de instellingen tussen 20 en 30 procent van hun voor deze doelstelling begrote middelen uitgegeven. Acht instellingen besteedden minder dan 20%, terwijl vier instellingen juist 40% of meer van hun budget uitgaven (sommigen tot 70%). Het merendeel van de instellingen geeft aan vrijwel alle maatregelen en acties uit de Regeling Werkagenda uit te voeren (78-90% van de instellingen, afhankelijk van welke maatregel). Ongeveer een kwart voert daarnaast andere activiteiten uit, zoals overleg met gemeenten, sociale activiteiten en coördinatoren voor diversiteit. Belangrijke aandachtspunten voor de komende jaren zijn volgens instellingen: systematische metingen, volledige professionalisering van mentorrollen en betere veiligheid op stage- en leerwerkplekken. Een ruime meerderheid van de instellingen geeft aan op schema te liggen, of voor te lopen. Voor activiteiten rondom veilig voelen bij leerbedrijven, gevolgd door activiteiten rondom mentale gezondheid is dit het vaakst het geval. Ongeveer 46% van de instellingen beoordeelt de maatregelen voor doelstelling 1.2 als (heel) effectief, terwijl ruim een derde aangeeft dat de effectiviteit per activiteit verschilt. Dit wijst erop dat de maatregelen over het algemeen positief worden beoordeeld.

Doelstelling 1.3: Begeleiding versterken en minder voortijdig schoolverlaters

Voortijdig schoolverlaten (vsv)

In 2025 is het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in zowel bol- als bbl-opleidingen gedaald, terwijl het absolute aantal vsv'ers in de bbl door de groei van het aantal studenten licht is gestegen. In de bol heeft een overgrote meerderheid van instellingen zich positief ontwikkeld ten opzichte van de startwaarde (70-85% afhankelijk van het niveau). In de bbl is het lastiger om vsv-percentages te verlagen; 47-69% van de instellingen hebben meer vsv dan ten tijde van het opstellen van hun kwaliteitsagenda's. Voor mbo-1 bol is het vooruitzicht voor 2027 positief (77% onder de streefwaarde voor 2027), maar op mbo-4 moet het aantal vsv'ers nog fors dalen; ongeveer twee derde van de instellingen zit hier zowel in bol als bbl boven het streefpercentage.

Ook hier is de relatie tussen ambitie, financiële inzet en effectiviteit van maatregelen onderzocht voor het terugdringen van het vsv-percentage. Er is een duidelijke samenhang tussen ambitieniveau en gerealiseerde daling in vsv-percentages: instellingen die een sterke daling nastreven, laten daadwerkelijk grotere afnames zien. Over het algemeen zijn dit ook instellingen waar vsv bij aanvang van de Werkagenda hoger lag. Daarentegen is er geen samenhang tussen financiële inzet of het door instellingen ingeschatte effect van maatregelen en de werkelijke ontwikkeling van het vsv-percentage.

Uitstroom naar werk

De meest recente gegevens over uitstroom naar werk gaat over studenten die zijn uitgestroomd vóór de start van de Werkagenda. In het meest recente jaar is de kans op werk bij entree en niveau-2 stabiel of licht gedaald². Wat betreft uitstroom naar werk zijn er grote verschillen tussen instellingen. Die verschillen betreffen zowel het aandeel studenten dat werk heeft binnen één jaar na uitstroom, als de ontwikkeling van de meest recente waarde in vergelijking met de startwaarde.

Tevredenheid begeleiding

De tevredenheid over begeleiding tijdens de opleiding is tussen 2020 en 2025 licht gestegen, vooral bij bbl-studenten en bij studenten op entree en niveau-2. De sterkste groei is te zien bij kleine en middelgrote ROC's, terwijl kleine beroepscolleges nauwelijks vooruitgang boeken. De mate waarin instellingen hun doelen voor 2027 wat betreft tevredenheid al behaald hebben, verschilt per mbo-niveau. De tevredenheid over begeleiding ligt op mbo-1, mbo-2 en mbo-3 inmiddels op het gewenste niveau. Voor mbo-4 is de streefwaarde nog niet bereikt, maar instellingen boeken wel jaarlijks vooruitgang. Het onderzoek laat zien dat er geen verband is tussen de ambitie van instellingen, de inzet van middelen of hun eigen oordeel over de effectiviteit daarvan en de daadwerkelijke groei in tevredenheid over begeleiding. Met andere woorden, instellingen met hoge(re) ambities of meer inzet realiseren dus geen sterkere toename in tevredenheid dan andere instellingen.

De inzet van mbo-instellingen

Bijna de helft van de instellingen (49%) besteedde in 2024 tussen 20 en 30 procent van hun begrote middelen. Een kwart (24%) gaf minder dan 20% uit. De meeste instellingen voeren meerdere maatregelen en acties uit, met zes van de acht maatregelen die door 80-98% van de instellingen worden uitgevoerd. Vrijwel alle instellingen zetten hun bestaande vsv-aanpak door of breiden deze uit, en een grote meerderheid richt zich op voorbereiding op de arbeidsmarkt, nazorg, terugkeer

2. De uitstroom voor werk voor studenten in niveau 3 en 4 valt buiten de scope van deze prioriteit binnen de Werkagenda.

naar school, extra begeleiding in het onderwijs en bpm. Ongeveer 80% van de instellingen werkt aan nieuwe plannen in samenwerking met gemeente/RMC, en ongeveer twee derde zet in op kleinere klassen door extra inzet van docenten. Een meerderheid van de instellingen ligt op schema of loopt zelfs voor bij de uitvoering van de maatregelen voor doelstelling 1.3. Ongeveer driekwart van de instellingen ligt op schema bij activiteiten rond vsv en begeleiding en zo'n 63% bij activiteiten gericht op uitstroom naar werk. Ongeveer 43% van de instellingen beoordeelt de maatregelen voor doelstelling 1.3 als (heel) effectief, iets meer dan 10% als 'een beetje' effectief, en bijna 40% geeft aan dat de effectiviteit per activiteit verschilt. Dit wijst erop dat de maatregelen overwegend positief zijn, maar dat de impact per activiteit kan verschillen.

Doelstelling 1.4: Een betere in- en doorstroom tussen vmbo, mbo en hbo

Startersresultaat

In 2023-2024 is het startersresultaat (de mate waarin studenten één jaar na instromen nog staan ingeschreven in de opleiding) voor de sector gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. De toename is het kleinst bij mbo-2, maar ook daar nog positief. Tussen opleidingsdomeinen bestaan aanzienlijke verschillen in startersresultaten, vooral binnen mbo-2 en mbo-3; binnen mbo-4 zijn deze verschillen kleiner. Het startersresultaat is dus het afgelopen jaar gestegen, maar ligt met 81% nog onder de gemiddelde streefwaarde van 83%. Vooral op mbo-2 is verdere verbetering nodig; bij mbo-3 en mbo-4 liggen de resultaten dicht bij de streefwaarde.

Een deel van de instellingen heeft de streefwaarde voor startersresultaat al bereikt, het meest op mbo-4 (41%) en het minst op mbo-2 (24%). De meerderheid van instellingen is op de goede weg voor het behalen van de streefwaarde, maar bij een substantieel aandeel (16-31%) is er sprake van een daling van het startersresultaat en wordt de streefwaarde niet gehaald.

Er is onderzocht in hoeverre er een samenhang bestaat tussen ambitie, inzet en ervaren effectiviteit van instellingen en het startersresultaat. Uit de analyses blijkt dat instellingen met een hogere ambitie een gunstigere ontwikkeling hebben laten zien, terwijl er geen duidelijk verband is met de ingezette middelen of het door instellingen ervaren effect van hun inzet.

Succesvolle doorstroom mbo-4 - hbo

Het doorstromingsucces van mbo naar hbo³ is voor doorstroomcohort 2022-2023 licht gestegen, van 80,1% naar 81,2%. Bol-studenten behalen een aanzienlijk hoger doorstromingsucces dan bbl-studenten; de verschillen tussen beide groepen zijn ten opzichte van voorgaande jaren vrijwel gelijk gebleven. Het doorstromingsucces is dus licht gestegen en ligt daarnaast boven de gemiddelde streefwaarde van 80%. Er is geen duidelijk verband tussen het hbo-doorstromingsucces en de financiële inzet, ambitie of door instellingen ervaren effectiviteit van maatregelen; deze factoren beïnvloeden de ontwikkeling van het doorstromingsucces niet zichtbaar.

De inzet van mbo-instellingen

Meer dan de helft van de instellingen (59%) besteedde in 2024 tussen 20 en 30 procent van hun budget voor deze doelstellingen. Daarnaast hadden 14 instellingen (28%) minder dan 20 procent besteed, terwijl enkele instellingen (12%) tussen 30 en 50 procent uitgaven; qua bestedingen zijn er dus substantiële verschillen in bestedingstempo. Het merendeel van de instellingen versterkt de aansluiting tussen vo, mbo en hbo (88%), zorgt voor kennismaking met het beroepsonderwijs (86%) en ongeveer twee derde maakt opleidingsanalyses ,samen met partners in vo en hbo, om zo de

3. De mate waarin doorstromers van mbo-4, één jaar na instroom in het hbo nog staan ingeschreven

aansluiting te verbeteren. De meeste instellingen lopen bij de uitvoering van de maatregelen voor doelstelling 1.4 op schema of zelfs voor op schema, met bijna 80% bij zowel activiteiten rond hbo-doorstroom als het startersresultaat. Ongeveer 34% van de instellingen beoordeelt de maatregelen voor doelstelling 1.4 als (heel) effectief, terwijl 20% ze 'een klein beetje' effectief vindt en bijna 40% aangeeft dat de effectiviteit per activiteit verschilt.

Doelstelling 1.5: Laaggeletterdheid verminderen

Voor deze doelstelling zijn geen verplichte indicatoren vastgesteld. Inzicht in laaggeletterdheid komt uit het PIAAC-onderzoek, gepubliceerd eind 2024, dat rapporteert over jongeren en opleidingsniveau. Hieruit blijkt dat Nederlandse jongeren (16-24 jaar) over het algemeen goed presteren in vergelijking met andere landen, met stabiele prestaties op taal over de afgelopen tien jaar. Tegelijkertijd laten jongeren en volwassenen zonder startkwalificatie aanzienlijk lagere taalvaardigheden zien. Vooral entree en mbo-2 is extra aandacht voor taalvaardigheid nodig, terwijl mbo-3 en mbo-4 een omslagpunt vormen waarbij de meerderheid hogere taal- en rekenniveaus behaalt.

De inzet van mbo-instellingen

Niet alle instellingen zetten zich in op deze doelstelling: meer dan de helft (60%) heeft tussen de 20 en 30 procent besteed, maar Veertien instellingen hadden niets begroot en hadden dus ook niets besteed.

Instellingen zetten in op laaggeletterdheid via deelname aan het LLO-collectief, het Masterplan Basisvaardigheden, samenwerking met regionale organisaties en speciale NT2-trajecten. De effectiviteit wordt wisselend beoordeeld: er worden vaak positieve ontwikkelingen gemeld, maar harde, meetbare resultaten ontbreken nog (binnen de Werkagenda is hiervoor ook geen indicator afgesproken).

Overkoepelend

Binnen de prioriteit 'Kansengelijkheid' zetten instellingen breed in op vrijwel alle doelstellingen. Sectorbreed zijn positieve ontwikkelingen zichtbaar op deze doelstellingen. Zo worden verschillende acties ondernomen om de positie van mbo-studenten te versterken (doelstelling 1.1), en verbeteren zowel het welzijn als het veiligheidsgevoel van studenten (doelstelling 1.2). Ook het voortijdig schoolverlaten is licht gedaald na een periode van stijging en de tevredenheid over de begeleiding toont een gunstige ontwikkeling (doelstelling 1.3). Daarnaast is sprake van een lichte stijging in de succesvolle instroom en bij de succesvolle doorstroom van mbo-4 naar hbo (doelstelling 1.4).

Over de gehele linie is het beeld daarmee gunstig. Wel zijn er enkele kanttekeningen te plaatsen. Afhankelijk van de indicator in kwestie, laat een deel van de instellingen (wel de minderheid) juist ongunstige ontwikkelingen zien. Dit verdient de verdere aandacht in dit traject. Eerder concludeerden we dat er in de Kwaliteitsagenda's van de instellingen weinig (expliciete) aandacht was voor kansengelijkheid, hoewel de prioriteit hiernaar vernoemd is. Om sec de kansengelijkheid te verbeteren is het ook zaak om de onderlinge verschillen tussen groepen studenten te verkleinen. Dat deze onderlinge verschillen kleiner worden is niet of nauwelijks zichtbaar in de onderzochte ontwikkelingen (al was het ook niet mogelijk om dit voor elke indicator te onderzoeken). Daarnaast blijkt voor de onderzochte indicatoren dat er vrijwel geen samenhang te zien is met de (financiële of door instellingen genoemde) inzet op deze doelstellingen. Dit kan

mogelijk (deels) verklaard worden door onderzoekstechnische factoren: de metingen vinden veelal plaats op instellingsniveau, terwijl de feitelijke veranderingen vaak op opleidings- of klassenniveau plaatsvinden. Ook speelt tijd een rol: verbeteringen in beleid en uitvoering vertalen zich pas later in meetbare resultaten, terwijl de meetgegevens over eerdere situaties gaan (bijvoorbeeld maart/april 2025 in het geval van het meten van studentenwelzijn). In vervolgmetingen zijn daardoor mogelijk duidelijkere verschillen zichtbaar in de inzet van instellingen in relatie tot de uitkomsten.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Met de Werkagenda Mbo 2023-2027 zet de landelijke overheid in op het versterken van het mbo. Deze agenda die in overleg met stakeholders tot stand is gekomen heeft drie prioriteiten: 1) het vergroten van kansengelijkheid; 2) verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt; 3) geven van een impuls aan de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Daarnaast wordt het Stagepact 2023-2027 ingezet op het verbeteren van het leren in de praktijk. De mbo-instellingen hebben via de Regeling kwaliteitsafspraken mbo 2024-2027⁴ gelden ontvangen om te werken aan de doelstellingen van de Werkagenda. De instellingen hebben hiervoor kwaliteitsagenda's opgesteld waarin zij uitleggen hoe en met wie zie hieraan werken. De vorderingen worden gevolgd in een monitoronderzoek. Dit deelonderzoek richt zich op prioriteit 1 uit de Werkagenda: het vergroten van kansengelijkheid⁵. De centrale onderzoeksvragen zijn⁶:

- In hoeverre worden de doelstellingen uit de werkagenda, behorende tot de prioriteit Kansengelijkheid, behaald?
- In hoeverre hebben de inspanningen vanuit de mbo-instellingen en partners van de werkagenda hieraan bijgedragen?

Het voorliggende rapport is het derde deelrapport van het monitoronderzoek. In het startrapport zijn de ontwikkelingen op het thema kansengelijkheid in kaart gebracht en in de rapportage van 2024 stonden de ambities en inzet van de mbo-instellingen op deze prioriteit centraal. In dit rapport ligt de nadruk op:

- de voortgang op de doelstellingen;
- de financiële bestedingen;
- de inzet op maatregelen;
- de samenhang tussen de voortgang en onder meer de bestedingen, inzet op maatregelen, ambities en waargenomen effectiviteit.

1.2 Methode

Om de vooruitgang op het gebied op de prioriteit Kansengelijkheid uit de Werkagenda te monitoren wordt ingegaan op de landelijke ontwikkelingen die zich voor en tijdens de Werkagenda Mbo voordoen op een selectie van indicatoren⁷. Daarnaast moet de Monitor instellingen helpen om inzicht te krijgen in deze ontwikkelingen, om zo hun kwaliteitsagenda's op te stellen en eventueel plannen bij te stellen. Hiervoor worden jaarlijks (tot en met 2027) instellingsrapporten opgesteld waarin instellingen hun eigen ontwikkeling zien en dat kunnen afzetten tegen landelijke ontwikkelingen.

In dit rapport is van twee soorten bronnen gebruik gemaakt. Met secundaire data zijn ontwikkelingen voor de sector, en per instelling inzichtelijk gemaakt (zie ook bijlage 8.3 voor een overzicht van de indicatoren). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de input van instellingen. Met zogenaamde e-files zijn instellingen medio mei/juni 2025 gevraagd over hun voortgang van hun kwaliteitsagenda's. Instellingen zijn onder andere gevraagd om te reflecteren op ingezette

4. Staatscourant 2023, 8133, zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-8133.html>

5. De uitgewerkte doelstellingen van de prioriteit Kansengelijkheid zijn opgenomen in de bijlage.

6. De deelvragen zijn opgenomen in de bijlage.

7. Zie ook voor een uitgebreide beschrijving het vorige rapport: Cuppen, J., Helvoirt, D. van., Kennis, R., Luyten, E., Muja, A. & Termorshuizen, T. (2024). Monitor Werkagenda Mbo 2023-2027 en Stagepact 2023-2027: Prioriteit 1 – Kansengelijkheid: Analyse kwaliteitsplannen. Nijmegen: ResearchNed/KBA Nijmegen

ontwikkelingen, gevraagd naar hun financiële inzet, en zijn gevraagd naar (verschillende aspecten van) de ingezette maatregelen.

Voor de gegevens afkomstig uit de tussentijdse JOB-meting geldt dat er in 2025 een extra meting is gehouden, waaraan niet alle instellingen deelnamen, en waarin niet alle vragen werden gesteld⁸. Met de interpretatie van deze gegevens moet hiermee rekening worden gehouden. Waar mogelijk worden deze resultaten ook uitgesplitst voor eerdere jaren, naar instellingen die in 2025 wel en niet aan de tussentijdse JOB-meting hebben deelgenomen.

Voor de secundaire databronnen verschilt het in hoeverre er achtergrondgegevens van studenten beschikbaar zijn; per beschrijving van indicator verschilt het daarom ook in hoeverre de resultaten zijn uitgesplitst naar achtergrondkenmerken.

1.2.1 Input vanuit de instellingen

Instellingen hebben eerder informatie over de begrote bedragen aangeleverd in hun kwaliteitsagenda's (met als laagste niveau op doelstellingen-niveau). Daarnaast kijken we naar de uitgaven gedaan in 2024, dit is afkomstig uit de e-files. Ook hadden instellingen de mogelijkheid om begrote bedragen te corrigeren. Vijftien instellingen hebben dat gedaan (waarvan voor één van deze instellingen nog geen gegevens bekend waren). Deze aanpassingen zijn overgenomen.

Over de (kwantitatieve) voortgang op de geselecteerde indicatoren konden instellingen ook eigen bronnen gebruiken, naast de centraal verzamelde gegevens. Deze informatie is echter niet bruikbaar voor de analyses omdat de gegevens niet onderling vergelijkbaar zijn.

Mbo-instellingen hebben in hun Kwaliteitsagenda's streefwaarden opgenomen, per indicator uit de Regeling Kwaliteitsafspraken 2024-2027, voor wat zij in 2027 willen realiseren. Deze streefwaarden zijn in het vorige rapport geanalyseerd en beschreven. Een aanzienlijk deel van de streefwaarden bleek toen niet geschikt voor analyses: er waren geen concrete/meetbare waarden opgegeven, of het gegeven was anders van soort en niet vergelijkbaar met andere instellingen. In de e-file konden instellingen hun streefwaarden aanvullen; wanneer dit gegeven onbekend was zijn deze nieuwe streefwaarden overgenomen. Dit leidt tot kleine verschillen (hoogstens 1,6 procentpunt verschil): in figuur 8.1 is dit per indicator weergegeven. Nog steeds heeft een aanzienlijk deel van de instellingen geen streefwaarden aangegeven (tot 25%).

Ook is vorige keer per instelling bekeken welke maatregelen ze uit de Regeling inzetten; bij het vorige rapport is die informatie uit de kwaliteitsagenda's gehaald door de onderzoekers; deze keer is dat gegeven afkomstig uit de e-files. Tabel 1.1 geeft een overzicht van de bronnen die zijn gehanteerd bij het vaststellen van de startwaarden.

8. De JOB monitor werd tot en met 2024 eens per twee jaar afgenomen. In verband met de Werkagenda is er in 2025 een extra tussentijdse meting uitgevoerd. Dit betrof een beknopte variant waarin alleen thema's met daarin JOB-indicatoren die gebruikt worden voor de monitor van de Werkagenda en het Stagepact zijn uitgevraagd. Hiervan is geen aparte rapportage verschenen. De cijfers zijn (tevens) opgenomen in de e-files en de instellingsrapportages van de werkagenda-stagepact. Er hebben 29 van de 51 mbo-instellingen meegedaan aan deze tussentijdse meting.

Tabel 1.1 Overzicht gebruikte bronnen berekening startwaarden mbo-instellingen

Doelstelling		Bron en meetmoment
1.2	Veiligheid op de instelling	JOB-Monitor 2022
	Studenten met een slecht welzijn	NPO Peiling 2023
1.3	VSV	DUO ROD (ingeschreven studenten '22/'23)
	Studenten met werk, >12u	CBS Microdata (uitstromers 2021/2022)
	Studenten tevreden over begeleiding	JOB-Monitor 2022
1.4	Doorstromsucces hbo	DUO ROD (mbo-diplomacohort '21/'22)
	Starterresultaat	DUO ROD

1.3 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt per doelstelling een beknopt overzicht van de inhoud van de Werkagenda gegeven. Per doelstelling wordt eerst de financiële inzet getoond, gevolgd door de ontwikkelingen op de indicatoren. Vervolgens wordt beschreven welke maatregelen mbo-instellingen hebben genomen en hoe deze maatregelen vorderen. Tot slot wordt in kaart gebracht hoe de voortgang zich verhoudt tot de bestedingen, de inzet op maatregelen, de gestelde ambities en de waargenomen effectiviteit. Het rapport sluit af met een overkoepelend hoofdstuk waarin voor de gehele prioriteit de financiële inzet en voortgang wordt beschreven.

2 Doelstelling 1.1: Mbo-studenten gelijkwaardig behandelen

2.1 Inleiding

De eerste doelstelling binnen de prioriteit Kansengelijkheid richt zich op een gelijkwaardige behandeling van alle studenten in Nederland, inclusief mbo'ers. In de Werkagenda mbo worden de volgende aandachtspunten genoemd:

- de mogelijkheden voor mbo-studenten tot deelname aan het studentenleven, bijvoorbeeld via introductieweken, toegang tot horeca, studentenverenigingen of sportverenigingen;
- de mogelijkheden van mbo-studenten tot buitenlandervaring en het opdoen van internationale competenties.

Er zijn geen verplichte indicatoren geformuleerd bij deze doelstelling.

In de Regeling Kwaliteitsafspraken worden bij deze doelstelling een aantal (niet-verplichte) maatregelen voorgesteld voor mbo-instellingen:

- gelijkwaardig positioneren van het mbo en mbo-studenten;
- creëren van een infrastructuur om studenteninitiatieven, zoals studieverenigingen, te ondersteunen en begeleiden;
- een fysieke studentenkaart introduceren;
- afspraken maken met gemeenten en andere relevante partijen om mogelijk te maken dat studenten kunnen participeren in het studentenleven, met aandacht voor introductieweken en studentensport.

In hun kwaliteitsplannen moeten instellingen tevens het beschikbare internationaliseringsaanbod voor studenten beschrijven (type aanbod en voor welke opleidingsdomeinen en doelgroepen het aanbod beschikbaar is).

Deels gaat het binnen deze doelstelling om acties die nodig zijn vanuit de andere partijen (en ondertekenaars van de Werkagenda), zoals gemeenten en SBB. De inzet van deze andere partijen is niet in dit rapport opgenomen.

Momenteel lopen er vanuit de betrokken partijen bij de Werkagenda verschillende initiatieven om de positie van mbo-studenten te bevorderen. Een belangrijk uitgangspunt is dat het vervolgonderwijs als waaier wordt gezien en afstand wordt genomen van het denken in hogere en lagere opleidingsniveaus. Dit is een doorlopende beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkeling. Als bijdrage aan de gelijkwaardige positie van mbo-studenten zijn de mogelijkheden om deel te nemen aan het studentenleven vergroot en is een aantal financiële voorzieningen voor alle studenten gelijk getrokken. In de reparatiewet OCW 2024 is vastgelegd dat de minister geregeld in overleg dient te treden met belangenorganisaties van studenten over aangelegenheden van algemeen belang voor studenten, op vergelijkbare wijze als in het hbo en wo. Ook krijgen minderjarige mbo-studenten sinds studiejaar 2024/2025 een tegemoetkoming in de kosten van leermiddelen ten behoeve van de basisvaardigheden.

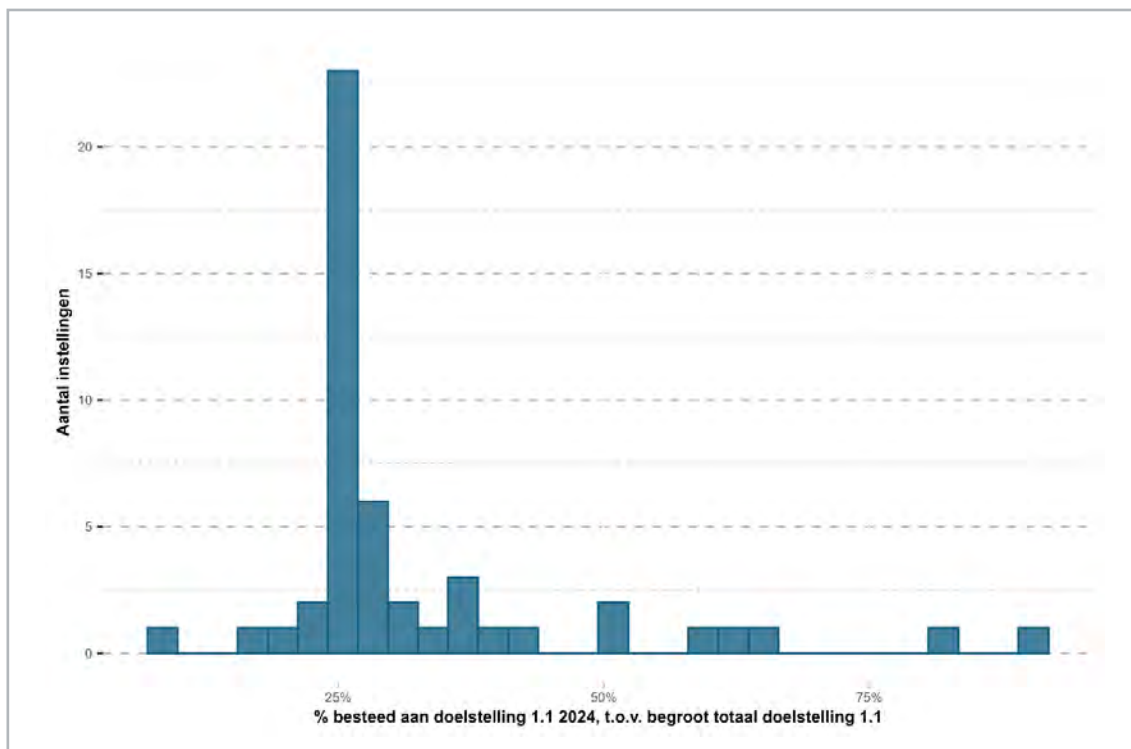
Oktober 2025 is een kabinetsreactie n.a.v. het advies van het College voor de Rechten van de Mens (CRM) aan de Kamer gestuurd, over de wijze waarop opleidingsniveau als discriminatiegrond kan worden toegevoegd aan de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb). Hierin wordt aangegeven dat het opnemen van opleidingsniveau als discriminatiegrond in de Awgb niet passend is, wat in lijn is met het advies van CRM. Het CRM adviseert echter om opleidingsniveau op te nemen

in nieuwe wetgeving over gelijke behandeling (met een open systeem van rechtvaardigingen waarin discriminatiegronden niet expliciet zijn genoemd in de wet). In de kabinetsreactie wordt aangegeven dat het kabinet geen meerwaarde ziet in een nieuwe dergelijke behandelingswet, en dat er op andere manieren wordt ingezet op het voorkomen van discriminatie op opleidingsniveau.

2.2 Financiële inzet doelstelling

In totaal werd er in 2024 door 51 instellingen⁹ ruim €27 miljoen besteed aan doelstelling 1.1, 1% van het totaal van de begrote bestedingen. Instellingen hebben in hun Kwaliteitsagenda's zelf aangegeven welk deel van hun Werkagenda-middelen ze aan doelstelling 1.1 willen besteden. Figuur 2.1 laat de spreiding zien voor de financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.1 in 2024, afgezet ten opzichte van het begrote bedrag voor deze doelstelling voor de gehele Werkagenda-periode. Gemiddeld hebben instellingen 32 procent van hun budget voor deze doelstelling besteed. De Werkagenda-middelen worden over vier jaar besteed, dus een besteding van 25 procent zou in theorie 'op schema' zijn. In de figuur is te zien dat het grootste deel van de instellingen inderdaad ongeveer een kwart van hun budget voor doelstelling 1.1 heeft besteed: 31 instellingen (63%) hebben in 2024 tussen de twintig en dertig procent besteed. De besteding ten opzichte van de totale werkagenda-middelen zijn gepresenteerd in Figuur 2.2. Dit loopt van 0% tot 7,5%, waarbij twee derde van de instellingen aangeeft minder dan 1% van hun middelen te hebben besteed aan doelstelling 1.1. plannen bij te stellen. Hiervoor worden jaarlijks (tot en met 2027) instellingsrapporten opgesteld

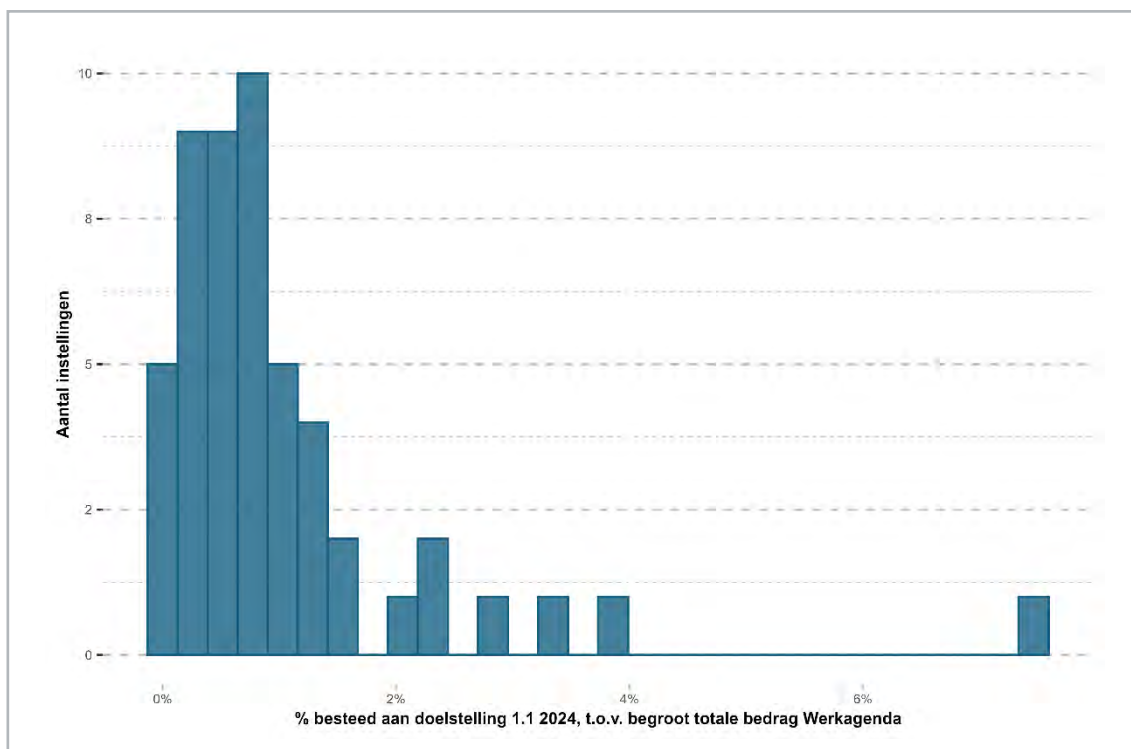
Figuur 2.1 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.1 in 2024 (t.o.v. totale budget 1.1; n=49)

Bron: E-file bestand

9. Een deel van de instellingen wordt samengenomen in de analyses omdat zij gezamenlijke kwaliteitsagenda's hebben ingediend.

Figuur 2.2 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.1 in 2024 (t.o.v. totale budget werkagenda; n=49)

Bron: E-file bestand

2.3 Ontwikkelingen indicatoren

Er zijn geen verplichte indicatoren voor deze doelstelling. Enkele instellingen hebben in hun kwaliteits-agenda's en voortgangsrapportages eigen indicatoren geformuleerd, bijvoorbeeld met betrekking tot internationalisering: men houdt het aandeel studenten bij dat deelneemt aan internationale activiteiten, of het aantal tweetalige opleidingen. Landelijk zijn hierover geen gegevens beschikbaar, maar uit de JOB-monitor en de tussentijdse JOB-meting 2025 kunnen wel relevante ontwikkelingen worden afgeleid.

In de JOB-monitor zijn enkele vragen gesteld over de positie van mbo-studenten. Vorig jaar rapporteerden we dat slechts zo'n veertien procent van de mbo-studenten bekend is met de mogelijkheid om een studievereniging op te richten. In 2025 is een tussentijdse JOB-meting uitgevoerd, maar deze vraag werd daarbij niet gesteld. Wel werd in beide jaren gevraagd in hoeverre mbo-studenten zichzelf net zoveel student voelen als iemand op het hbo of wo, én of zij dachten dat anderen mbo'ers net zoveel als student zien. In tabel 2.1 en tabel 2.2 zijn de antwoorden op deze vragen getoond, uitgesplitst naar niveau en leerweg. Vooral het percentage mbo-studenten dat zichzelf student voelt, lijkt sinds vorig jaar iets groter te zijn geworden. Het eigen gevoel van student-zijn wordt in alle groepen iets hoger ingeschat, dan het beeld dat mbo-studenten denken dat anderen van hen hebben. Wat betreft niveau valt op dat niveau-4-studenten dit het minst positief oordelen.

Tabel 2.1 Percentage mbo-studenten dat zich student voelt

	BOL		BBL	
	2024	2025	2024	2025
Entree	38%	41%	37%	38%
Niveau 2	36%	37%	38%	47%
Niveau 3	36%	37%	41%	46%
Niveau 4	30%	34%	35%	41%
Totaal	32%	36%	36%	44%

Bron: JOB-Monitor 2024 & tussentijdse JOB-meting 2025

Tabel 2.2 Percentage studenten dat denkt door anderen als student te worden gezien

	BOL		BBL	
	2024	2025	2024	2025
Entree	35%	32%	35%	34%
Niveau 2	29%	27%	33%	37%
Niveau 3	26%	27%	33%	35%
Niveau 4	23%	25%	29%	33%
Totaal	25%	26%	30%	35%

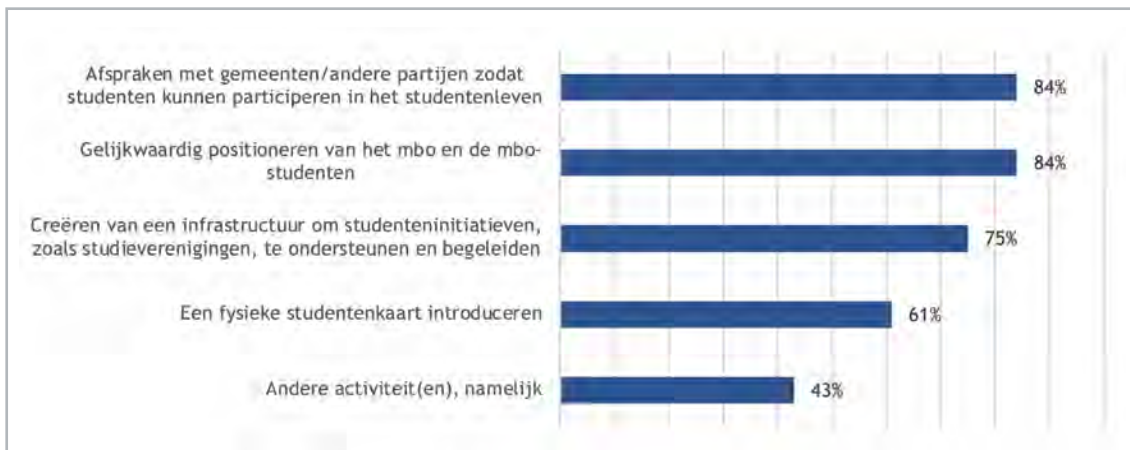
Bron: JOB-Monitor 2024 & tussentijdse JOB-meting 2025

Er is op dit moment geen verdere voortgangsdata beschikbaar met betrekking tot doelstelling 1.1.

2.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen

Figuur 2.3 laat zien welke maatregelen instellingen inzetten met betrekking op doelstelling 1.1. In hun voortgangsrapportages noemen zij dat ze verschillende activiteiten hebben opgezet en daarbij vaak samenwerken met regionale partners (gemeente, andere instellingen). Voorbeelden van genoemde maatregelen zijn het vergroten van bewustwording, inventariseren van behoeften, ondersteunen bij kosten leermiddelen, invoeren van een kortingskaart, (aanpassen van) internationaliseringsbeleid, versterken van de Studentenraad (soms gezamenlijke raad in regio), actief studenten betrekken bij besluitvorming en het stimuleren en faciliteren van deelname aan introducties). De behoeften en mogelijkheden verschillen sterk per instelling en regio. Bij 'andere activiteiten' worden veelal zaken genoemd met betrekking tot internationalisering, maar bijvoorbeeld ook het reduceren van schoolkosten, inzet op diversiteit in de werving, aandacht voor wereldburgerschap, inclusieve stages en studentparticipatie (bijv. door inzet van studentambassadeurs) en het doorontwikkelen van gepersonaliseerde onderwijsvormen.

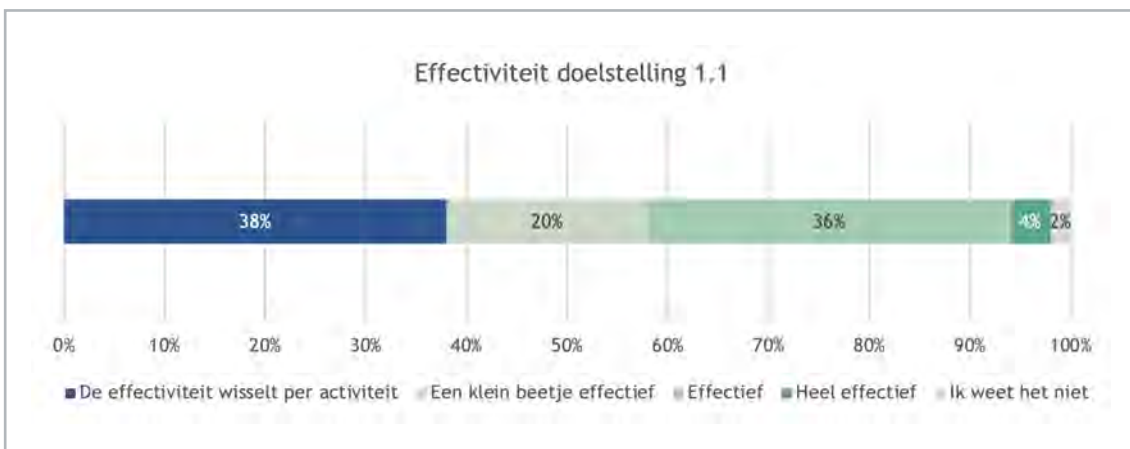
Figuur 2.3 Maatregelen van doelstelling 1.1 ingezet door instellingen

Bron: E-file bestand

In hun rapportages beschrijven instellingen meermaals dat de gelijkwaardige behandeling van studenten een groot thema is dat niet zomaar kan worden opgelost. De activiteiten verlopen grotendeels zoals verwacht, maar de effectiviteit wordt nu nog wisselend beoordeeld (zie figuur 2.4); de indruk is vaak wel positief, maar hier zijn nog geen harde cijfers over. Er komt geen duidelijk beeld naar voren of welke maatregelen als wisselend effectief worden gezien. Daadwerkelijke voortgang op dit thema zal waarschijnlijk pas later duidelijk worden¹⁰.

Figuur 2.4 Ingeschatte effectiviteit van maatregelen voor doelstelling 1.1

Bron: E-file bestand

10. In tegenstelling tot doelstellingen 1.2, 1.3 en 1.4 is voor deze doelstelling niet direct gevraagd naar de voortgang van de maatregelen.

3 Doelstelling 1.2: Welzijn, veiligheid en toegankelijkheid vergroten

3.1 Inleiding

De tweede doelstelling van de Werkagenda richt zich op het verbeteren van het welzijn van studenten, het versterken van hun (integrale) veiligheid op school en in leerbedrijven, en het vergroten van de toegankelijkheid voor studenten met een ondersteuningsbehoefte¹¹. Het uiteindelijke streven is een inclusiever mbo. In de Regeling Kwaliteitsafspraken worden daarbij een aantal volgende (niet-verplichte) maatregelen voor mbo-instellingen benoemd:

- Uitbreiding sociaal veiligheidsplan;
- Aandacht, kennis en kunde in de ondersteuningsstructuur voor dreigende depressieve- of suïcidale gedachten en vroegtijdig schoolverlaten;
- Aansluiten bij de bestaande integrale aanpak Gezonde School en de programma's Welbevinden op school en Helder op school;
- Inzet op de vier thema's uit de verbeteragenda passend onderwijs.

De voortgang van deze doelstelling wordt gemonitord aan de hand van de volgende indicatoren:

- Het aandeel studenten dat aangeeft een slechte mentale gezondheid te ervaren;
- Het aandeel studenten dat zich veilig voelt op school en op de stage/leerwerk plek;
- Het aandeel studenten dat hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor ondersteuningsbehoefte als goed beoordeelt.

Om het welzijn van mbo-studenten te verbeteren maakt een deel van de mbo-scholen gebruik van de Gezonde School-aanpak en de aangesloten programma's. Andere scholen maken gebruik van programma's als GeestKracht. Trimbos en Pharos ontwikkelen extra passend materiaal voor het mbo vanuit Welbevinden op School. Ook is de Kennisbank Studentenwelzijn¹² uitgebreid voor mbo-professionals vanuit het programma STIJN. Een eerste editie van de Monitor Integrale Veiligheid mbo is op 23 december 2023 aan de Kamer gestuurd. Deze monitor geeft onder andere weer hoe veilig studenten zich op school voelen.

3.2 Financiële inzet doelstelling

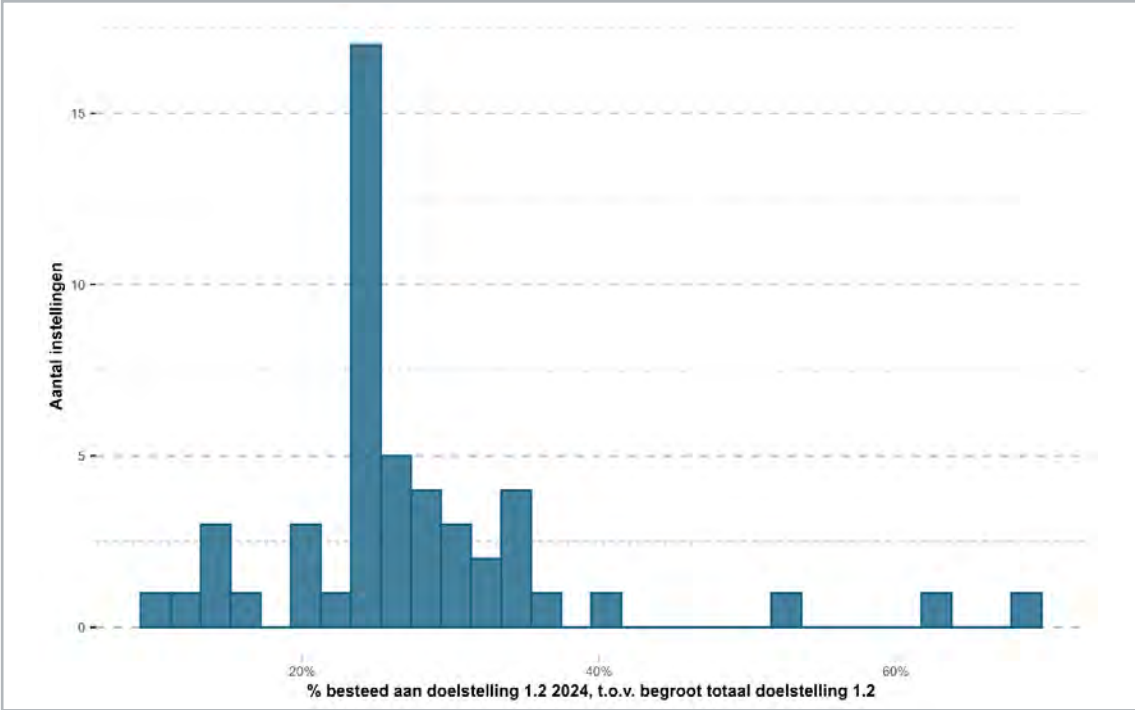
In 2024 is voor doelstelling 1.2 in totaal ruim € 70.600.000 besteed (2,5% van het totaal van de begrote bedragen van mbo-instellingen voor de Werkagenda). Figuur 3.1 toont de financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.2 in 2024 ten opzichte van het totaal begrote budget (dus voor de gehele periode 2024-2027) voor doelstelling 1.2. Een besteding van 25 procent kan worden beschouwd als 'op schema', omdat de middelen van de Werkagenda over vier jaar worden ingezet. De meerderheid van de instellingen zit tussen de 20 en 30 procent. Acht instellingen hebben minder dan 20% van hun begrote bedrag besteedt; dat deze instellingen minder besteed hebben. Voor vier instellingen geldt dat ze 40% of meer van hun begrote bedrag voor doelstelling 1.2, in 2024 hebben besteed (tot wel 70%). De instellingen die relatief minder hebben besteed ten opzichte van hun totaal begrote bedrag voor deze doelstelling, zijn niet minder positief over of zij op schema liggen met hun genomen maatregelen (zie ook paragraaf 3.4); ze wijken daarin niet af van instellingen die méér besteed hebben.

11. Tenzij dat leidt tot een onevenredige belasting voor de school, conform de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.

12. Kennisbank Studentenwelzijn

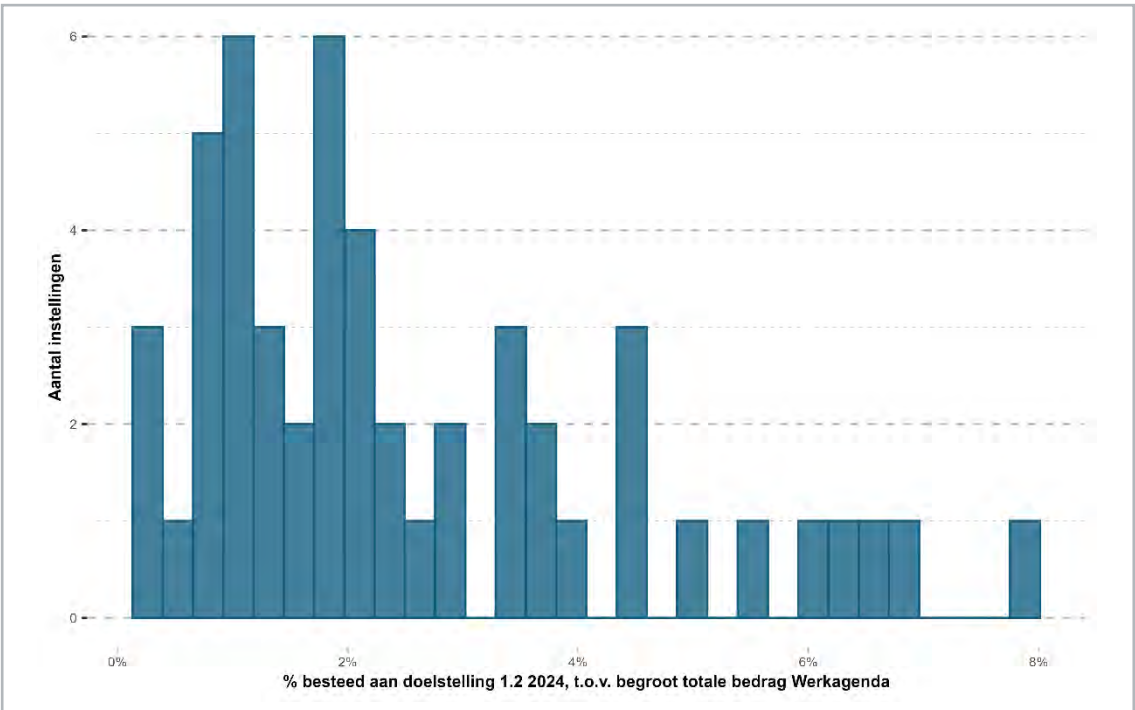
Ten opzichte van de totale Werkagenda-middelen besteden instellingen tussen de 0,2% en 7,8% aan doelstelling 1.2 (zie ook figuur 3.2). Voor de helft van de instellingen geldt dat dit in 2024 ten hoogste 2% is.

Figuur 3.1 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.2 in 2024 (t.o.v. totale budget 1.2)

Bron: E-file bestand

Figuur 3.2 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.2 in 2024 (t.o.v. totale budget Werkagenda)

Bron: E-file bestand

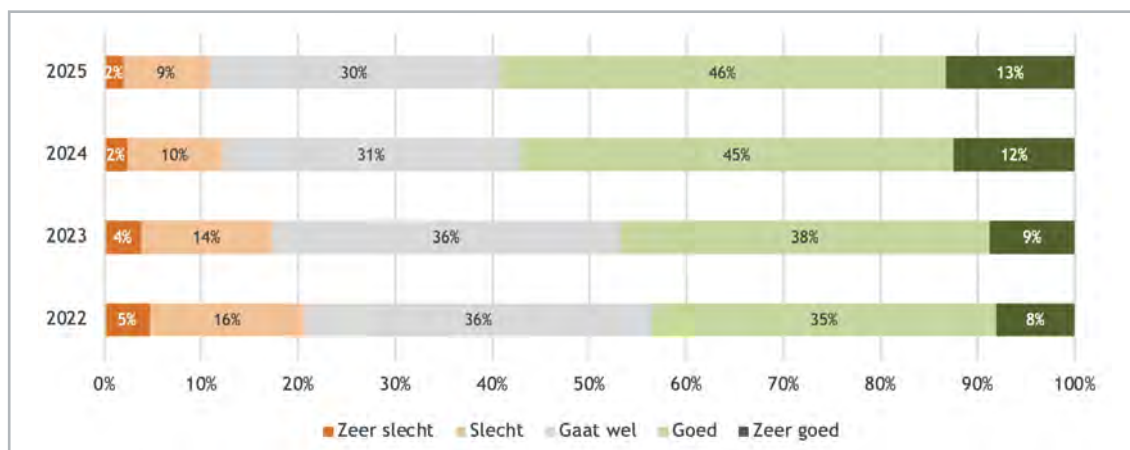
3.3 Ontwikkelingen indicatoren

3.3.1 Mentale gezondheid

Figuur 3.3 laat zien hoe de mentale gezondheid van mbo-studenten zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. In 2025 geeft ongeveer elf procent van de studenten aan een (zeer) slechte mentale gezondheid te ervaren. Dit ligt onder de streefwaarde van 15,3 procent die de mbo-sector voor 2027 heeft gesteld. Met deze cijfers is voor de sector deze doelstelling dus al ruim op tijd gehaald.

Ten opzichte van 2024 is de situatie in 2025 weer iets verder verbeterd; ook dit jaar is het aandeel studenten met een zeer slecht of slecht welzijn gedaald (met 1 pp.). Binnen de totale groep mbo-studenten is dit aandeel relatief hoger in bol t.o.v. bbl. Dit verschil is in het laatste jaar licht afgenomen¹³. Ook zijn er verschillen waarneembaar tussen de verschillende mbo-niveaus (studenten op mbo-4 hebben relatief vaker een slechtere mentale gezondheid). In 2025 is het aandeel mbo-entree studenten met een slechte mentale gezondheid gestegen van 10% naar 12%. Deze toename is echter niet significant. Tot slot rapporteren vrouwelijke studenten en studenten met een migratieachtergrond (zowel westers als niet-westers) significant vaker een slechte mentale gezondheid dan hun tegenhangers, maar bij alle groepen is er een dalende trend zichtbaar (percentages niet weergegeven). De onderlinge verschillen zijn in 2025 echter niet significant kleiner ten opzichte van de verschillen in 2024. Het opleidingsniveau van ouders leidt tussen studenten met laag- en hoogopgeleide ouders¹⁴ tot slechts kleine (niet-significante) verschillen in welzijn. Studenten met ouders met als hoogst gevolgde opleiding een mbo-opleiding, rapporteren daarentegen een significant beter welzijn¹⁵. Ook hier geldt dat de onderlinge verschillen in 2025 niet kleiner zijn t.o.v. de verschillen in 2024. Ook rapporteren studenten in ROC's (ongeacht de grootte) minder vaak dat ze een laag welzijn hebben t.o.v. studenten in beroepscolleges, maar dit hangt deels samen met de verschillen in studierichting van de studenten; studenten in de Sectorkamer creatieve industrie en ICT zitten vaker op Beroepscolleges, en hebben vaker een slechtere mentale gezondheid in verhouding met studenten in andere opleidingsrichtingen.

Figuur 3.3 Mentale gezondheid van mbo-studenten naar jaarWerkagenda)

Bron: E-file bestand

13. Het verschil was in 2025 3 procentpunt.

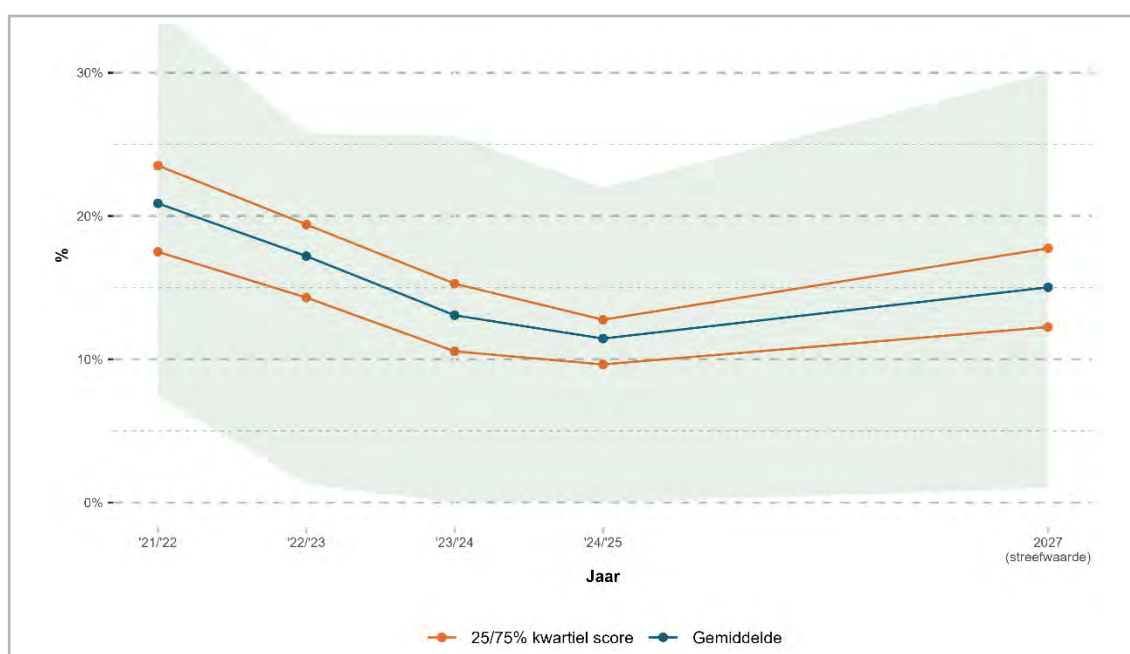
14. Resp. als hoogst behaald opleidingsniveau lagere school/middelbare school en hbo/wo.

15. Ten opzichte van ouders met als hoogst behaald opleidingsniveau lagere school of middelbare school.

Verschillen tussen instellingen

Ook gemiddeld over de instellingen is de dalende trend zichtbaar voor studenten met een slecht mentaal welzijn (figuur 3.4). Voor 30 van de 40 instellingen¹⁶ geldt dat ze hun streefwaarde reeds hebben bereikt. De 10 overige instellingen hebben een dalende trend, maar nog niet hun streefwaarde bereikt. Instellingen die meer ambitieuze streefwaarden hadden geformuleerd, laten geen andere ontwikkelingen zien; er is geen samenhang te zien tussen deze gegevens. De afname is over de gehele linie zichtbaar en doet zich voor bij instellingen met een relatief gunstigere, en bij instellingen met een minder gunstige uitgangspositie (dus een hogere startwaarde; zie ook in de bijlage figuur 8.1). Ook laten instellingen die relatief meer of minder van hun middelen besteden aan doelstelling 1.2, geen duidelijk betere of slechtere ontwikkeling zien op het gebied van studentenwelzijn. Tot slot is gekeken naar de samenhang tussen de ontwikkeling, en de effectiviteit van maatregelen voor doelstelling 1.2, volgens de instelling; ook daarin is geen duidelijk patroon zichtbaar tussen instellingen die de effectiviteit juist groter of minder groot vinden, en de mate waarin het welzijn van studenten al dan niet verbeterd is.

Figuur 3.4 Ontwikkeling welzijn, gemiddelde per instelling

Bron: Studentenpeiling NPO 2022-2025/kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

3.3.2 Veiligheidsbeleving

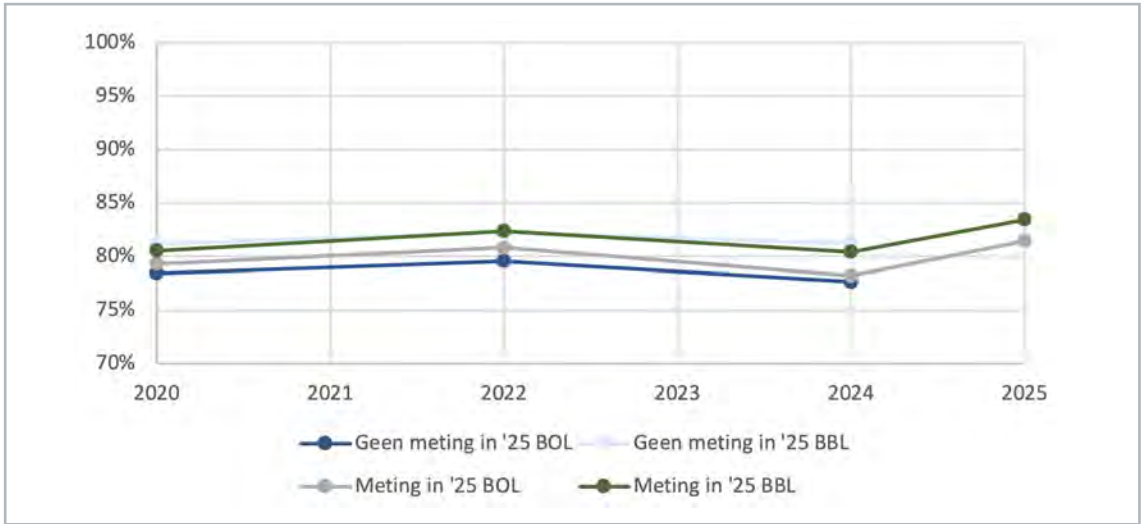
Studenten zijn in 2025 gevraagd naar hoe veilig zij zich voelen in de tussentijdse JOB-meting (figuur 3.5). Hieraan deden niet alle instellingen mee, echter is het aannemelijk dat de niet-deelnemende instellingen hier vergelijkbaar zijn met de wel-deelnemende instellingen: voor 2024 waren de verschillen, tussen instellingen die wel/niet in 2025 meededen beperkt (ca. 1 procentpunt verschil). Het verschil in veiligheidsgevoel voor de instellingen die in 2025 deelnamen aan de tussentijdse JOB-meting, verschilt ten opzichte van 2024 aanzienlijk; voor beide groepen studenten is het veiligheidsgevoel 3 procentpunt hoger (voor bbl van 80 naar 83%, voor bol van 78 naar 81%)¹⁷. De verschillen tussen mannen en vrouwen (niet in figuur) zijn in 2025 vergelijkbaar met eerder jaren (4 à 5 procentpunt verschil). Ook geldt dat de veiligheid over het algemeen

16. Voor 11 instellingen zijn geen streefwaarden bekend.

17. Gezien de afwijkende meting, is het wel zaak om dit verder te monitoren met de gebruikelijke JOB-monitor.

hoger is op beroepscolleges (en daarbinnen hoger voor kleinere beroepscolleges) dan op ROC's. Dit is ook zichtbaar voor instellingen die in 2025 aan de tussentijdse JOB-meting hebben meegedaan (zie ook tabel 3.1). In de JOB-2025 meting is naar minder achtergrondgegevens gevraagd dan bij eerdere metingen. In volgende metingen zijn meer mogelijkheden om verschillen naar type student inzichtelijk te maken.

Figuur 3.5 Percentage studenten dat zich veilig voelt op de instelling

Bron: JOB-Monitor & tussentijdse JOB-meting 2025

Tabel 3.1 Percentage studenten dat zich veilig voelt op de instelling, naar type instelling

Type instelling	2020	2022	2024	2025	P.p. verschil (2025 tov 2024)
Beroepscollege - groot	84%	84%	81%	84%	4%
Beroepscollege - klein	88%	88%	87%	89%	2%
ROC - groot	78%	80%	78%	81%	3%
ROC - klein	79%	79%	78%	82%	4%
ROC - midden	80%	82%	80%	81%	2%

Bron: JOB-monitor 2024 & & tussentijdse JOB-meting 2025

Studenten zijn ook gevraagd naar of zij zich veilig voelen op de stage (bol) of leerwerkplek (bbl). Voor de instellingen die in 2025 dit hebben gemeten is te zien dat voor alle niveau/leerweg-combinaties er sprake is van een stijging, variërend van 1 tot 6 procentpunt (tabel 3.2).

Tabel 3.2 Percentage studenten dat zich veilig voelt op stage/leerwerkplek

Niveau	Leerweg	2024	2025	P.p. verschil
Entree	BOL	82%	84%	1%
	BBL	81%	87%	6%
Niveau 2	BOL	80%	84%	4%
	BBL	85%	88%	4%
Niveau 3	BOL	83%	86%	3%
	BBL	86%	90%	3%
Niveau 4	BOL	84%	87%	3%
	BBL	87%	88%	2%

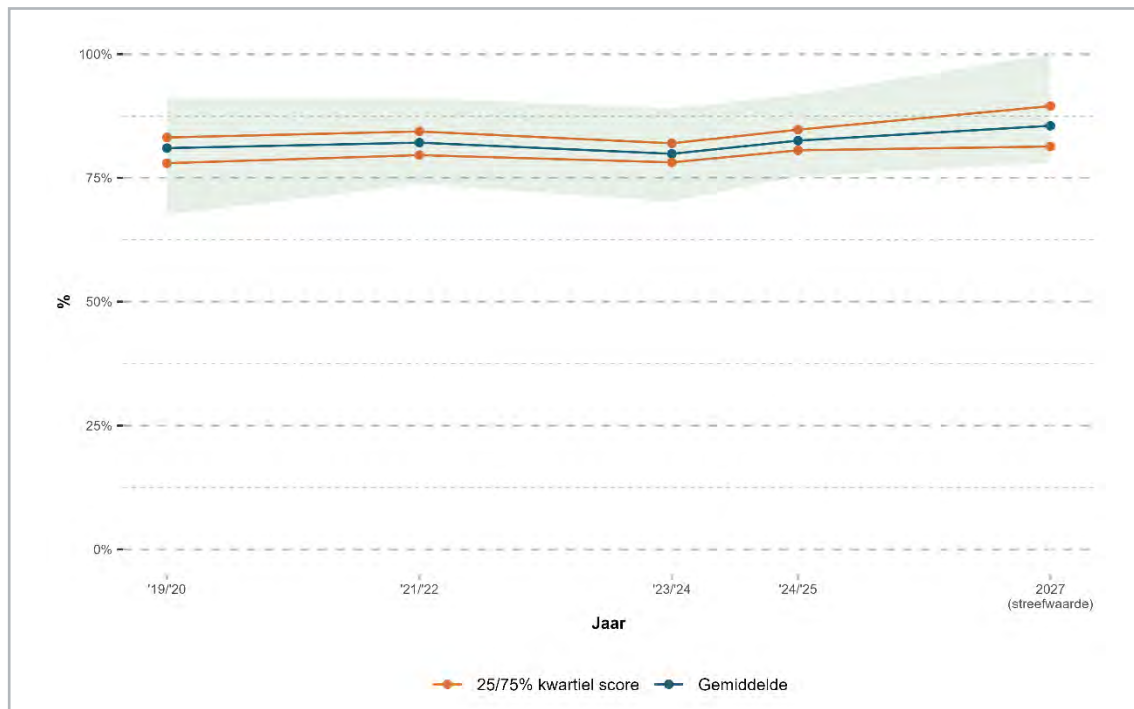
Bron: JOB-monitor 2024 & & tussentijdse JOB-meting 2025

Verschillen tussen instellingen

Gemiddeld over de instellingen heen is de stijging in het aandeel studenten dat zich veilig voelt op school ook zichtbaar in figuur 3.6. Hierin is te zien dat voor deze groep instellingen (die dit gegeven meten in 2025) het veiligheidsgevoel is toegenomen, maar dat gemiddeld genomen de streefwaarde nog niet bereikt is. Wanneer we kijken naar de ontwikkeling per instelling, zien we dat 7 van de 26 instellingen waar gegevens voorhanden voor zijn in 2025, hun streefwaarde hebben bereikt. Elf instellingen zijn op de goede weg (met een toename in 2025) maar hebben hun streefwaarde nog niet bereikt. Voor 8 instellingen geldt dat het veiligheidsgevoel is afgenomen (per instelling is dit ook zichtbaar in figuur 8.2).

Voor de instellingen is gekeken of er samenhang is tussen de ontwikkeling op het gebied van veiligheidsgevoel, en de financiële inzet en de uitgesproken ambitie (verschil tussen de start -en streefwaarde). Voor beide geldt dat er geen samenhang is met de feitelijke toename in veiligheid. Ook zijn instellingen gevraagd naar hoe effectief zij de activiteiten op doelstelling 1.2 vonden (zie ook 3.4); ook hiervoor is geen samenhang zichtbaar.

Figuur 3.6 Gemiddeld percentage studenten dat zich veilig voelt op school, per instelling, voor instellingen die in 2025 deelnamen

Bron: JOB-monitor & tussentijdse JOB-meting 2025/kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

3.3.3 Ondersteuning voor studenten met ondersteuningsbehoefte

Er zijn in 2025 geen nieuwe gegevens over de tevredenheid van studenten met een ondersteuningsbehoefte gemeten; in een volgende meting wordt de ontwikkeling van studenten met een ondersteuningsbehoefte verder onderzocht.

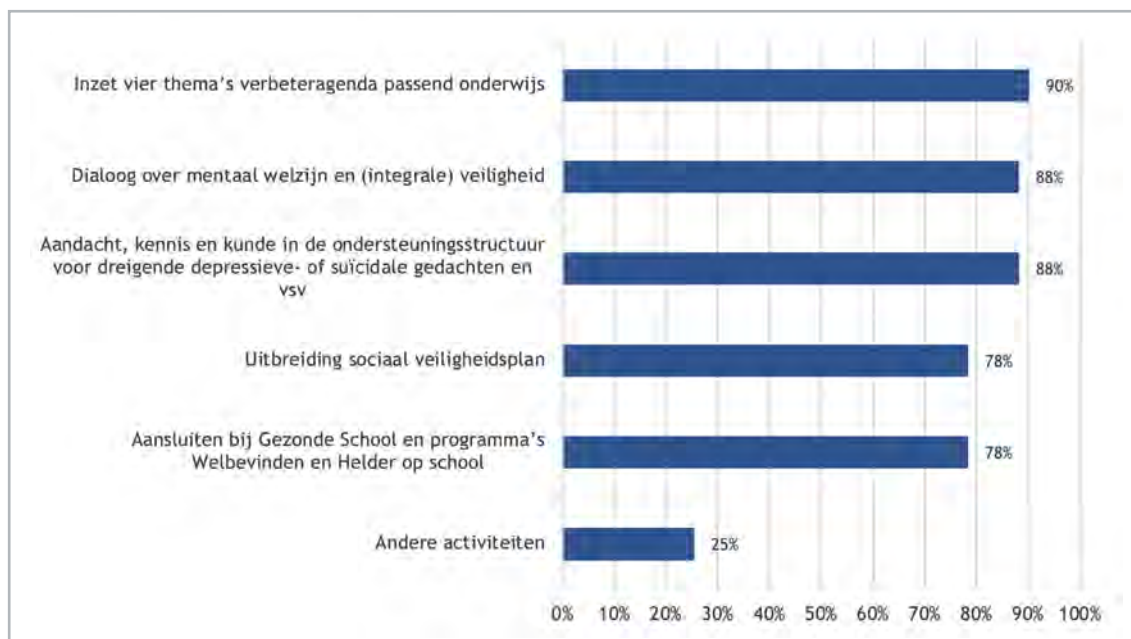
3.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen

Deze paragraaf besteedt aandacht aan de voortgang van de maatregelen die mbo-instellingen inzetten, en vormt daarmee een tussenstand richting 2027. Daarbij ligt de focus op de volgende drie aspecten:

- Welke maatregelen zijn ingezet door instellingen (aantallen);
- In hoeverre de uitvoering van deze maatregelen verloopt volgens planning;
- Hoe beoordelen instellingen de effectiviteit van hun maatregelen tot nu toe.

Figuur 3.7 laat zien welke maatregelen en acties instellingen inzetten in het kader van doelstelling 1.2. Het overgrote deel van de instellingen voert vrijwel alle maatregelen en acties uit. Afhankelijk van de maatregel varieert dit van 78 tot 90 procent van de onderwijsinstellingen. De meeste instellingen (90%) zetten in op de vier thema's uit de verbeteragenda passend onderwijs. Ook geeft een vrijwel even grote groep aan de dialoog aan te gaan over welzijn en veiligheid, en is bezig met de ondersteuningsstructuur voor dreigende depressieve of suïcidale gedachten en voor vsv. Een iets kleiner maar nog steeds aanzienlijk deel van de instellingen (78%) zet in op aansluiting bij de bestaande integrale aanpak Gezonde school en de programma's Welbevinden en Helder op school. Ongeveer 25 procent geeft aan (ook) andere activiteiten te doen, maar daarvan heeft niet iedereen een toelichting gegeven. Een paar genoemde activiteiten zijn onder andere: bovenscholse overleg met gemeente over studentwelzijn waaruit verschillende werkprogramma's komen, plannen van sociale activiteiten om verbondenheid te stimuleren en opstellen van coördinatoren voor diversiteit/inclusiviteit. Terugkerende aandachtspunten die instellingen noemen voor de komende jaren zijn het monitoren en evalueren van welzijn en veiligheid, volledige professionalisering van mentorrollen en het vergroten van de veiligheid op stage/leerwerkplek. De genoemde aandachtspunten worden niet uitsluitend genoemd door instellingen die relatief minder vooruitgang hebben genoemd maar worden ook door andere instellingen aangehaald.

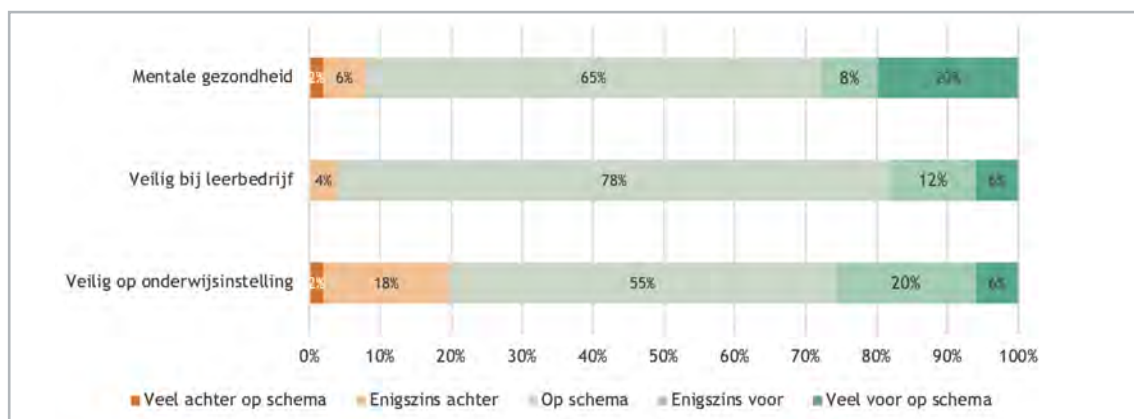
Figuur 3.7 Maatregelen van doelstelling 1.2 ingezet door instellingen

Bron: E-file bestand

Figuur 3.8 laat zien in hoeverre de uitvoering van maatregelen voor doelstelling 1.2 volgens planning verloopt. Een ruime meerderheid ligt op schema of loopt zelfs voor (groene balken). Onderwijsinstellingen liggen het meest op schema bij activiteiten rond veilig voelen bij leerbedrijven (96%) (waarbij dus wel geldt dat dit vaker als aandachtspunt wordt genoemd), gevolgd door activiteiten gericht op mentale gezondheid (92%) en vervolgens veilig voelen op onderwijsinstellingen (80%). Of instellingen aangeven meer of minder op schema te liggen hangt niet samen met de ontwikkelingen die we zien vanuit de secundaire data (voor mentale gezondheid en veilig voelen op de onderwijsinstelling); instellingen die aangeven (enigszins) voor op schema te liggen bij maatregelen rondom veiligheid op de onderwijsinstelling hebben gemiddeld genomen meer verbetering ten opzichte van de instellingen die op schema liggen, maar de relatie is niet statistisch significant. Voor mentale gezondheid is er geen verband zichtbaar tussen de ontwikkeling per instelling, en hun aangegeven voortgang hierop.

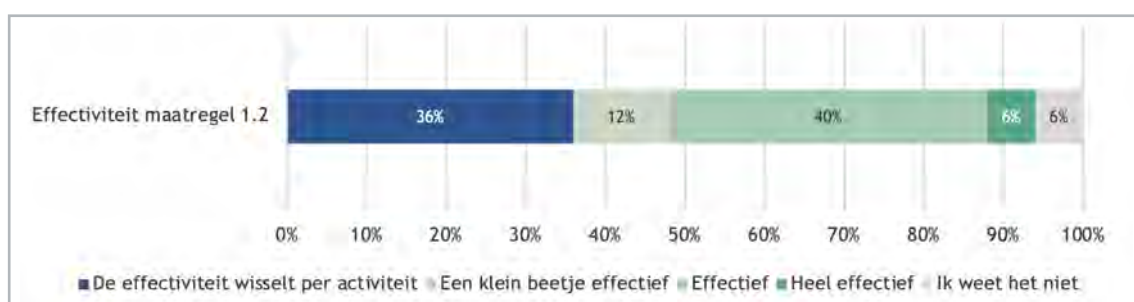
Figuur 3.8 Mate waarin uitvoering van maatregelen voor doelstelling 1.2 volgens planning verloopt

Bron: E-file bestand

Zo'n 46 procent vindt de maatregelen voor doelstelling 1.2 (heel) effectief (figuur 3.9). Iets meer dan een op de tien vindt het 'een beetje' effectief en ruim een derde vindt dat de effectiviteit wisselt per activiteit. Dit wijst erop dat de maatregelen over het algemeen positief worden beoordeeld, maar dat de impact afhankelijk kan zijn van het type activiteit. Zoals in de vorige paragraaf aangetoond laten instellingen die hun maatregelen al dan niet meer of minder effectief vinden, geen andere ontwikkelingen zien ten aanzien van het veiligheidsgevoel of welzijn, zoals hier gemeten. Instellingen zijn zelf wel over het algemeen positief over de maatregelen. Zo stellen verschillende instellingen in hun toelichtingen dat er een positieve trend zichtbaar is in bewustwording, structurele aandacht en aanwezigheid van welzijns- en veiligheidsinitiatieven. Wel wordt over de effectiviteit van interventies vaker erkend dat dat deels (nog) niet volledig zichtbaar is, en dat verdere monitoring/evaluatie dus nodig is.

Figuur 3.9 Mate waarin uitvoering van maatregelen voor doelstelling 1.2 volgens planning verloopt

Bron: E-file bestand

4 Doelstelling 1.3: Begeleiding versterken en minder voortijdig schoolverlaters

4.1 Inleiding

Met doelstelling 1.3 wordt ingezet op het versterken van de begeleiding in het onderwijs en bij de overgang van school naar werk of in de overgang naar een vervolgopleiding. De begeleiding in de stap van school naar werk of vervolgopleiding is primair gericht op studenten die een opleiding volgen op mbo-niveau 2. Mede door de hiervoor genoemde inzet ligt de focus ook op het ombuigen en terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters in het mbo tot 18.000 in 2026. Om de voortgang te meten wordt gekeken naar de volgende indicatoren:

- De aantallen nieuwe voortijdig schoolverlaters per jaar;
- Het aandeel uitstromers entree en mbo niveau 2 dat een jaar na afstuderen werk heeft;
- Het aandeel jongeren dat tevreden is over de begeleiding op school.

In de Regeling Kwaliteitsafspraken worden daarbij een aantal volgende (niet-verplichte) maatregelen voor mbo-instellingen benoemd. Deze maatregelen richten zich (primair) op studenten die een opleiding volgen op mbo-niveau 2:

- Extra inzet van docenten ten behoeve van kleinere klassen;
- Extra begeleiding in het onderwijs/bpv;
- Inzet op goede voorbereiding op de overstap naar de arbeidsmarkt;
- Faciliteren en begeleiden van de terugkeer naar school;
- Nazorg bieden aan studenten die dat nodig hebben;
- Voortzetten en uitbreiden van de bestaande vsv-aanpak. Maken van nieuwe plannen met streefwaarden en monitoring i.s.m. gemeenten/RMC.

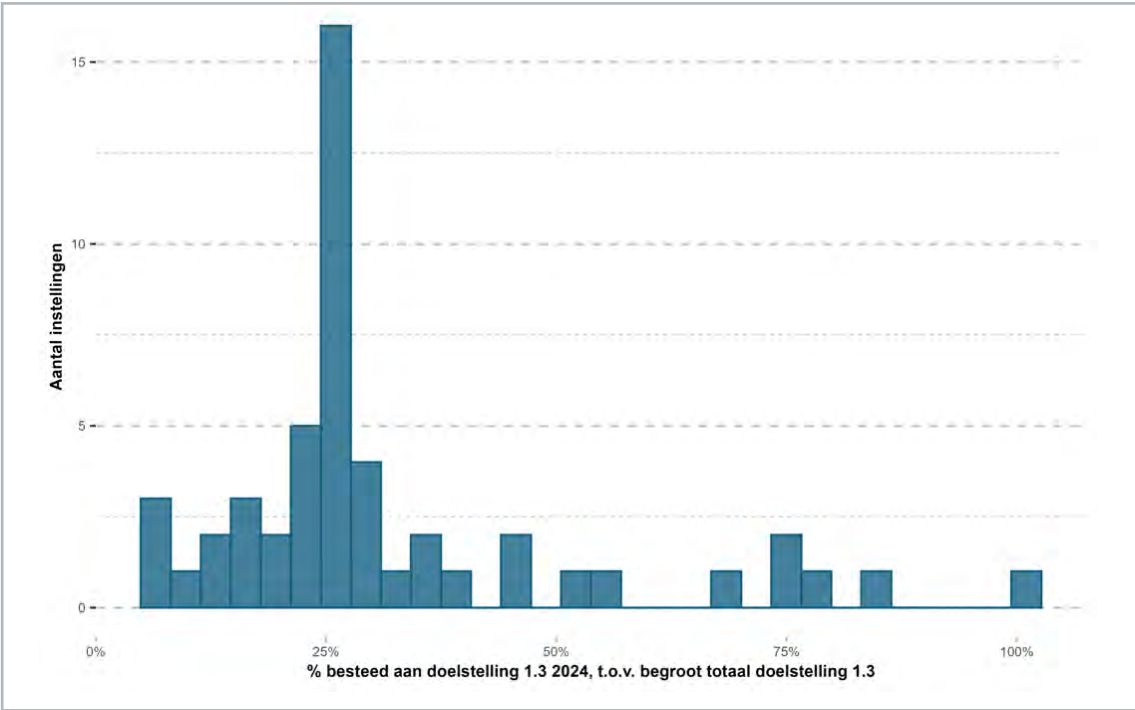
Er zijn verschillende initiatieven genomen voor het verbeteren van de begeleiding van studenten en het verminderen van vsv. Programma's die een belangrijke rol spelen bij deze doelstelling zijn de LLO-Katalysator, Leeroverzicht en Vaardig met Vaardigheden. Vanuit deze initiatieven zijn vele projecten gesubsidieerd en gefaciliteerd, gericht op begeleiden van de terugkeer naar school, met passende leerroutes, informatievoorziening over aanbod en financieringsmogelijkheden, loopbaanchecks, validatie van skills en erkenning van EVC's. Daarnaast wordt er een wetsvoorstel om de leeftijdsgrens bij de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) te verhogen van 23 naar 27 jaar aan de Tweede Kamer aangeboden en is een wetsvoorstel voor structurele inbedding van nazorg in het mbo (entree en niveau 2) door beide Kamers aangenomen. Het actieplan vsv (uitbreiding van de vsv-aanpak in wet- en regelgeving) is voor een belangrijk deel uitgevoerd.

4.2 Financiële inzet doelstelling

In totaal werd er in 2024 door 51 instellingen ruim €170 miljoen besteed aan doelstelling 1.3 (6,0% van het totaal van de begrote bedragen van mbo-instellingen voor de Werkagenda). Figuur 4.1 laat de financiële besteding van instellingen in 2024 zien op doelstelling 1.3, ten opzichte van het begrote (totaal)bedrag voor deze doelstelling. Aangezien de Werkagenda-middelen over vier jaar worden besteed, zou een besteding van 25 procent "op schema" zijn: we zien dat dit 25 instellingen (49%) tussen de twintig en dertig procent besteed hebben. 12 instellingen (24%) geven aan minder dan twintig procent van het totale budget voor doelstelling 1.3 uitgeput te hebben; zes instellingen (12%) hebben tussen de dertig en vijftig procent hun budget voor deze doelstelling besteed. Acht instellingen (16%) hebben al meer dan vijftig procent van hun beoogde budget voor doelstelling 1.3 uitgeput.

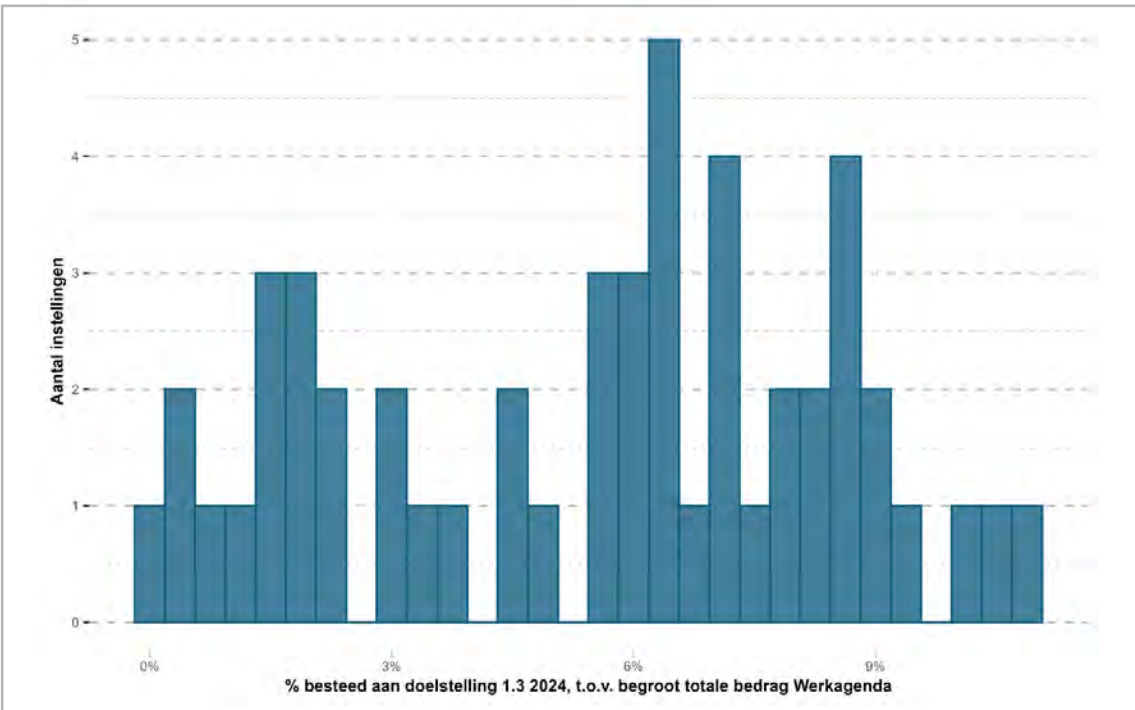
Ten opzichte van de (eigen) totale Werkagenda-middelen geven instellingen tussen de 0,1% en 11,0% uit aan doelstellingen (met 6,0% als mediaan). De verdeling is hierin minder geconcentreerd dan bij andere doelstellingen.

Figuur 4.1 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.3 in 2024 (t.o.v. totale budget 1.3)

Bron: E-file bestand

Figuur 4.2 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.3 in 2024 (t.o.v. totale budget Werkagenda)

Bron: E-file bestand

4.3 Ontwikkelingen indicatoren

4.3.1 Voortijdig schoolverlaten (vsv)

Ontwikkeling sector

De landelijke doelstelling is om het aantal vsv'ers te laten dalen tot maximaal 18.000 in 2027. Instellingen hebben daartoe streefwaarden geformuleerd, uitgesplitst naar niveau en leerweg. In 2023 waren 22.308 nieuwe vsv'ers, bijna 2.000 minder dan in 2022. Zowel in de bol als in de bbl is het percentage nieuwe vsv'ers gedaald (tabel 4.1). Door een groei van het aantal bbl-studenten, is de absolute ontwikkeling echter negatief, d.w.z. dat het aantal vsv'ers in de bbl licht is toegenomen (+217). De ontwikkeling van het aandeel nieuwe vsv'ers verschilt enigszins per mbo-niveau:

- Op mbo-1 is het aandeel nieuwe vsv'ers gedaald, maar bijna alleen in de bol. Als gevolg van een groei van het aantal mbo-1 studenten, is er in aantallen gezien sprake van een toename in het aantal nieuwe vsv'ers (+323).
- Op mbo-2 is het aandeel nieuwe vsv'ers zowel in de bol als in de bbl licht gedaald. Door groei van het aantal bbl-studenten op mbo-2 is in absolute zin alleen het aantal nieuwe vsv'ers in de bol afgenomen.
- Op mbo-3 is het aandeel en aantal nieuwe vsv'ers gedaald in de bol. In de bbl is zowel relatief als absoluut sprake van lichte groei.
- Op mbo-4 is het beeld vergelijkbaar als op mbo-2: een procentuele daling in bol en bbl, maar in absolute zin alleen afgenomen in de bol. In aantallen gezien is de daling van het aantal vsv'ers op mbo-4 in de bol het grootst; gedaald met meer dan 1.300 vsv'ers.

Tabel 4.1 Ontwikkeling aantal en percentage nieuwe vsv'ers tussen 2022 en 2023

2022			Verschil 2023 t.o.v. 2023			
	N vsv	%	N vsv	%	Verschil N	Verschil p.p.
MBO-1 BBL	543	26,93%	660	26,89%	117	-0,04%
MBO-1 BOL	2.086	23,43%	2.292	21,44%	206	-1,99%
MBO-1 Extraneus	31	48,44%	32	56,14%	1	7,70%
MBO-2 BBL	2.451	12,02%	2.498	11,68%	47	-0,33%
MBO-2 BOL	4.577	10,94%	3.953	10,01%	-624	-0,94%
MBO-2 Extraneus	174	14,45%	156	12,76%	-18	-1,70%
MBO-3 BBL	1.420	5,10%	1.460	5,16%	40	0,06%
MBO-3 BOL	2.494	5,46%	2.084	5,01%	-410	-0,45%
MBO-3 Extraneus	111	9,12%	78	6,00%	-33	-3,12%
MBO-4 BBL	770	5,51%	783	5,05%	13	-0,46%
MBO-4 BOL	9.523	4,46%	8.220	4,01%	-1.303	-0,45%
MBO-4 Extraneus	106	6,01%	92	4,94%	-14	-1,07%
TOTAAL BBL	5.184	8,07%	5.401	7,98%	217	-0,08%
TOTAAL BOL	18.680	6,03%	16.549	5,57%	-2.131	-0,45%
TOTAAL Extraneus	422	9,93%	358	8,06%	-64	-1,87%
MBO TOTAAL	48.572	6,42%	44.616	6,05%	-3.956	-0,37%

Bron: DUO

In de analyses is gekeken of de omvang van het percentage vsv'ers en de ontwikkeling in het percentage nieuwe vsv'ers verschilt voor verschillende typen studenten. Daarbij is gekeken naar migratieachtergrond, opleidingssector, functiebeperking en sociaaleconomische status (SES). Tussen groepen zijn verschillen in de hoogte van het vsv-percentage, maar in de ontwikkeling van dit percentage tussen 2022 en 2023 zien we geen duidelijke verschillen. Het percentage nieuwe vsv'ers is hoger onder studenten met een westerse en niet-westerse achtergrond dan onder autochtone studenten (zie ook in bijlage tabel 8.2). Over het algemeen is het percentage nieuwe vsv'ers iets harder gedaald onder studenten met een niet-westerse achtergrond (-0,57 procentpunt bol, -0,37 procentpunt bbl) dan onder studenten met een westerse of autochtone achtergrond (respectievelijk -0,51 en -0,44 procentpunt in bol en +0,16 en -0,16 procentpunt in bbl). Het gaat echter om kleine verschillen, die niet op ieder niveau of leerweg zichtbaar zijn (of soms omgekeerd). Studenten met een functiebeperking worden iets vaker vsv'er dan studenten zonder functiebeperking (zie ook in de bijlage tabel 8.3)¹⁸. Er zijn geen duidelijke verschillen in de ontwikkeling van het percentage vsv tussen 2022 en 2023; dit verschilt per combinatie van leerweg en niveau. Overall is het vsv-percentage van studenten met functiebeperking in de bbl juist gestegen (met 1,46 procentpunt), terwijl voor studenten zonder functiebeperking in bol en bbl en studenten met functiebeperking in de bol vsv juist is gedaald. Tot slot zijn studenten die uit sociaaleconomisch kwetsbare situatie komen beduidend vaker vsv'er dan studenten met een hoge SES. In de ontwikkeling van het vsv-percentage tussen 2022 en 2023 zijn echter geen duidelijke verschillen zichtbaar; de landelijke daling is dus niet groter onder studenten met een lage SES dan onder studenten met een hoge SES (noch andersom). Per sector is te zien (zie ook in bijlage tabel 8.4) dat in mbo-bol vsv meer is afgenomen in de sectoren Toerisme (-1,4 pp.), en Handel en Ondernemerschap (-1,0 pp.). Voor bbl geldt dit voor Toerisme (-5,51 pp.) en Veiligheid en sport (-3,53 pp.).

Ontwikkelingen per instelling

Figuur 4.3 geeft weer hoe individuele instellingen zich ontwikkelen in het percentage nieuwe vsv'ers op de verschillende mbo-niveaus en leerwegen (per instelling ook weergegeven in de bijlage in figuur 8.3 t/m figuur 8.10). Daarbij is het vsv-percentage in 2023/24 vergeleken met de startwaarde (2022/23) en de streefwaarde¹⁹ (in 2027). Op die manier ontstaan vier categorieën: (1) instellingen waar het vsv-percentage in 2023 hoger is dan zowel de startwaarde als de streefwaarde, (2) instellingen waar het vsv-percentage hoger is dan de startwaarde, maar lager dan de streefwaarde (deze instellingen hadden hun doelstelling dus al behaald), (3) instellingen waar het vsv-percentage kleiner is dan de startwaarde, maar nog wel boven de streefwaarde en (4) instellingen waar het vsv-percentage zowel onder de startwaarde, als onder de streefwaarde ligt. Op hoofdlijnen valt op dat voor alle bol-niveaus relatief een groter deel van de instellingen zowel onder de start- als onder de streefwaarde zit dan ten opzichte van de bbl. Vooral op mbo-1, mbo-2 en mbo-3 zijn de verschillen tussen bol en bbl groot. Per mbo-niveau is het volgende beeld zichtbaar:

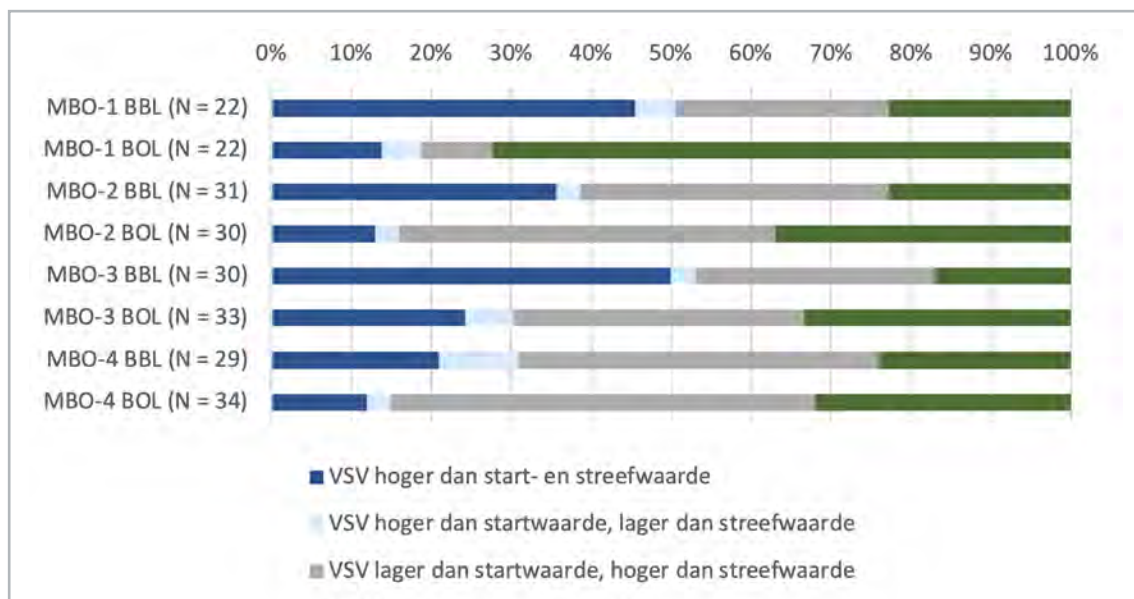
- Mbo-1: Voor entree bol heeft ruim driekwart van de instellingen een vsv-percentage dat onder de de streefwaarde zit (veelal ook onder de startwaarde). In de bbl betreft dit slechts ruim een kwart van alle instellingen. Wel is in de helft van de instellingen het vsv-percentage in de bbl verbeterd ten opzichte van de startwaarde.
- Mbo-2: Voor bol geldt dat 40 procent van de instellingen een vsv-percentage heeft dat lager is dan de streefwaarde, meer dan 80 procent heeft een lager vsv-percentage dan de startwaarde. In de bbl is het percentage instellingen met een vsv-percentage onder de streefwaarde kleiner (26%), maar heeft circa 60 procent zich wel positief ontwikkeld ten opzichte van de startwaarde.

18. Functiebeperking wordt vanuit instellingen aan DUO doorgegeven maar dit is optioneel; voor deze tabel is alleen gekeken naar instellingen waar tenminste 5% van de studenten een functiebeperking heeft.

19. Geen enkele instelling heeft streefwaarden aangepast of aangevuld.

- Mbo-3: Het percentage instellingen dat nu al onder de streefwaarde zit is met name in de bbl nog vrij klein (20% bbl, 39% bol). In de bol is het vsv-percentage in het overgrote deel van de instellingen (70%) wel gedaald ten opzichte van de startwaarde. Voor de bol geldt dat voor circa de helft van de instellingen.
- Mbo-4: In zowel bol als bbl zit ruim een derde van de instellingen al onder het eigen streefpercentage. In de bol hebben bijna alle mbo-instellingen (85%) zich positief ontwikkeld ten opzichte van de startwaarde (d.w.z. minder vsv), voor de bol geldt dat voor ruim twee derde van de mbo-instellingen.

Figuur 4.3 Ontwikkeling vsv in vergelijking met startwaarde en streefwaarde, % van de instellingen

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Over het algemeen zien we dat in de bol de overgrote meerderheid van instellingen zich positief heeft ontwikkeld ten opzichte van de startwaarde (70-85% afhankelijk van het niveau). In de bbl lukt het moeilijker om vsv-percentages te laten dalen en is bij 47-69 procent van de instellingen het vsv-percentage lager dan de startwaarde. Vooruitblikkend naar 2027 is het beeld vooral voor mbo-1 bol positief (77% instellingen onder streefwaarde). Om naar maximaal 18.000 vsv'ers te gaan, moet echter vooral ook het aantal vsv'ers op mbo-4 hard genoeg dalen²⁰. Circa twee derde van de instellingen zit op mbo-4 nog niet op het streefpercentage (zowel in bol als bbl), maar het merendeel hiervan is dus wel op de goede weg.

Samenhang voortgang en ambitie

In de analyses is gekeken in hoeverre het ambitieniveau van de instelling ten aanzien van vsv samenhangt met de ontwikkeling op deze indicator. Met andere woorden: is de daling bij instellingen met een hoge ambitie (inzet op sterke daling vsv) groter dan bij instellingen die een meer bescheiden daling nastreven? Voor de bol-opleidingen op alle mbo-niveaus en voor de bbl op mbo-2 en mbo-4 is dat het geval; hier zien we een significante correlatie tussen de beoogde daling en de gerealiseerde daling in het meest recente jaar²¹. Deze correlatie is het sterkst op mbo-1

20. Van alle mbo-studenten tot 23 jaar volgt circa 60 procent een mbo-4 opleiding.

21. Het gaat hier om de delta start-streef (hoe hoog is de ambitie; hoe groot is de beoogde daling ten opzichte van de startwaarde) en de delta start-recent (hoe groot is de opgetreden daling in vsv in het meest recente jaar)

bol en mbo-3 bol (resp. $r = 0,728$ en $r = 0,681$) en varieert voor de andere niveaus tussen de 0,365 en de 0,541. Deels hangt dit samen met de initiële hoogte van de vsv: instellingen waar vsv hoger lag bij aanvang van de werkagenda zijn over het algemeen ook ambitieuzer, in de zin dat ze een hogere daling nastreven. In een aanvullende multivariate analyse is gezamenlijk gekeken naar de relatie tussen het startniveau, het ambitieniveau en de getoonde ontwikkeling. Hieruit komen wisselende resultaten; voor mbo-1 bol en mbo-4 bol is de samenhang tussen de ontwikkeling en het ambitieniveau groter; voor mbo-2 bol, mbo-3 bol en mbo-4 bbl is de samenhang met de startwaarde juist groter.

Samenhang voortgang met financiële inzet en oordeel effectiviteit volgens de instelling

Een tweede element waar in de analyses aandacht voor was, is de vraag naar eventuele samenhang tussen de financiële inzet op vsv en de ontwikkeling van het vsv-cijfer op instellingsniveau: is de daling in het vsv-percentages groter bij instellingen die relatief veel middelen inzetten om deze daling na te streven? De analyses wijzen uit dat hier geen sprake van is. Voor geen enkele combinatie van niveau en leerweg is er een significante samenhang tussen bestede middelen aan doelstelling 1.3 en de ontwikkeling van het vsv-percentages ten opzichte van de startwaarde. Ook in de beoordeling/ervaring van instellingen zelf zien we deze samenhang niet: een positiever oordeel van de instelling over de effectiviteit van de maatregelen om vsv te laten dalen, hangt niet samen met de werkelijke ontwikkeling van het vsv-cijfer in het meest recente jaar (noch andersom). Wel zien we voor instellingen die aangeven enigszins voor op schema te liggen, dat zij relatief meer vsv hebben teruggedrongen ten opzichte van (met name) instellingen die zeggen enigszins achter te liggen en instellingen die zeggen op schema te liggen.

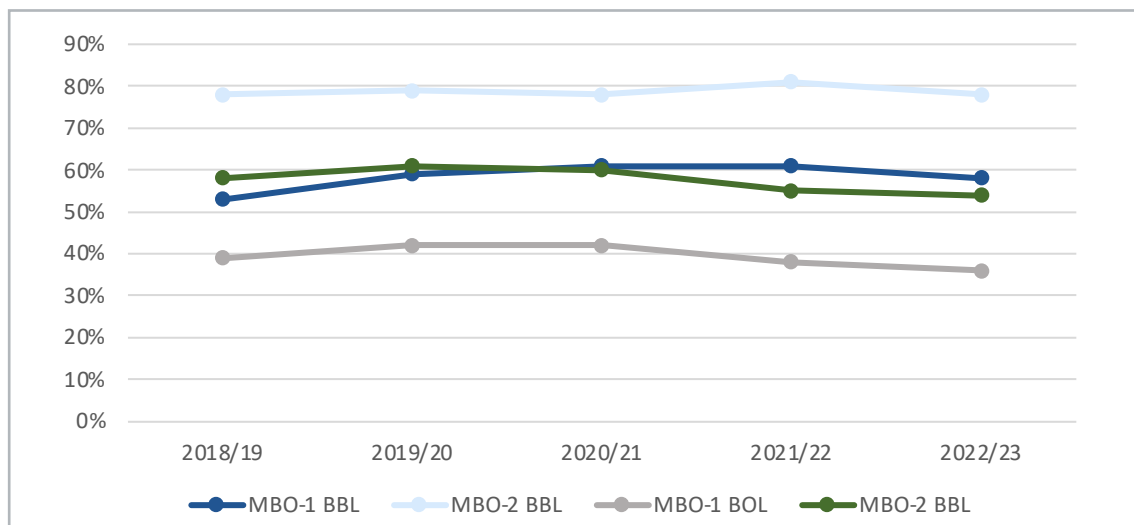
4.3.2 Uitstroom naar werk

Ontwikkeling sector

Binnen doelstelling 1.3 wordt gekeken naar het aandeel uitstromers entree en mbo-2 dat een jaar na afstuderen werk heeft. Het doel in de werkagenda is om dit percentage toe te laten nemen. Voor deze indicator geldt wel dat de meting relatief achterloopt ten aanzien van andere indicatoren; de meest recente gegevens gaan om uitstromers die in 2022/2023 zijn uitgestroomd; deze studenten zijn dus uitgestroomd voor de inwerkingtreding van de Werkagenda. In Figuur 4.4 is voor mbo-1 en mbo-2 de gemiddelde uitstroom naar werk weergegeven²² (per uitstroomjaar). De figuur maakt zichtbaar dat er over een reeks van jaren alleen voor mbo-1 bbl sprake is van een lichte groei in het aantal studenten dat binnen een jaar na uitstroom aan het werk is, voor alle andere combinaties van niveau en leerweg geldt dat niet. Kijken we alleen naar de ontwikkeling in het meest recente jaar, dan is de kans op werk voor alle niveaus en leerwegen licht gedaald. Ook naar sector zijn er verschillen zichtbaar (zie bijlage, tabel 8.5); voor niveau 2-bol is te zien dat dit in het laatste jaar met name is gedaald voor ICT, voedsel, natuur en leefomgeving, economie en administratie en afbouw, hout en onderhoud (dalingen van -6 tot -2 procentpunt). Voor niveau 2-bbl zijn er meer fluctuaties (door kleinere aantallen voor sommige sectoren); voor de grotere uitstroom-richtingen is de afname van het aandeel uitstromers met werk het grootst voor studenten veiligheid en sport en handel en economie (resp. -6 en -5 procentpunt daling).

22. Het gaat hier om werk hebben, één jaar na afstuderen. Voor het meest recente uitstroomjaar in deze figuur (2022/23) gaat het dus erom of studenten meer dan 12 uur werk in oktober 2024..

Figuur 4.4 Ontwikkeling in uitstroom met werk, 2018-2022

Bron: DUO open data

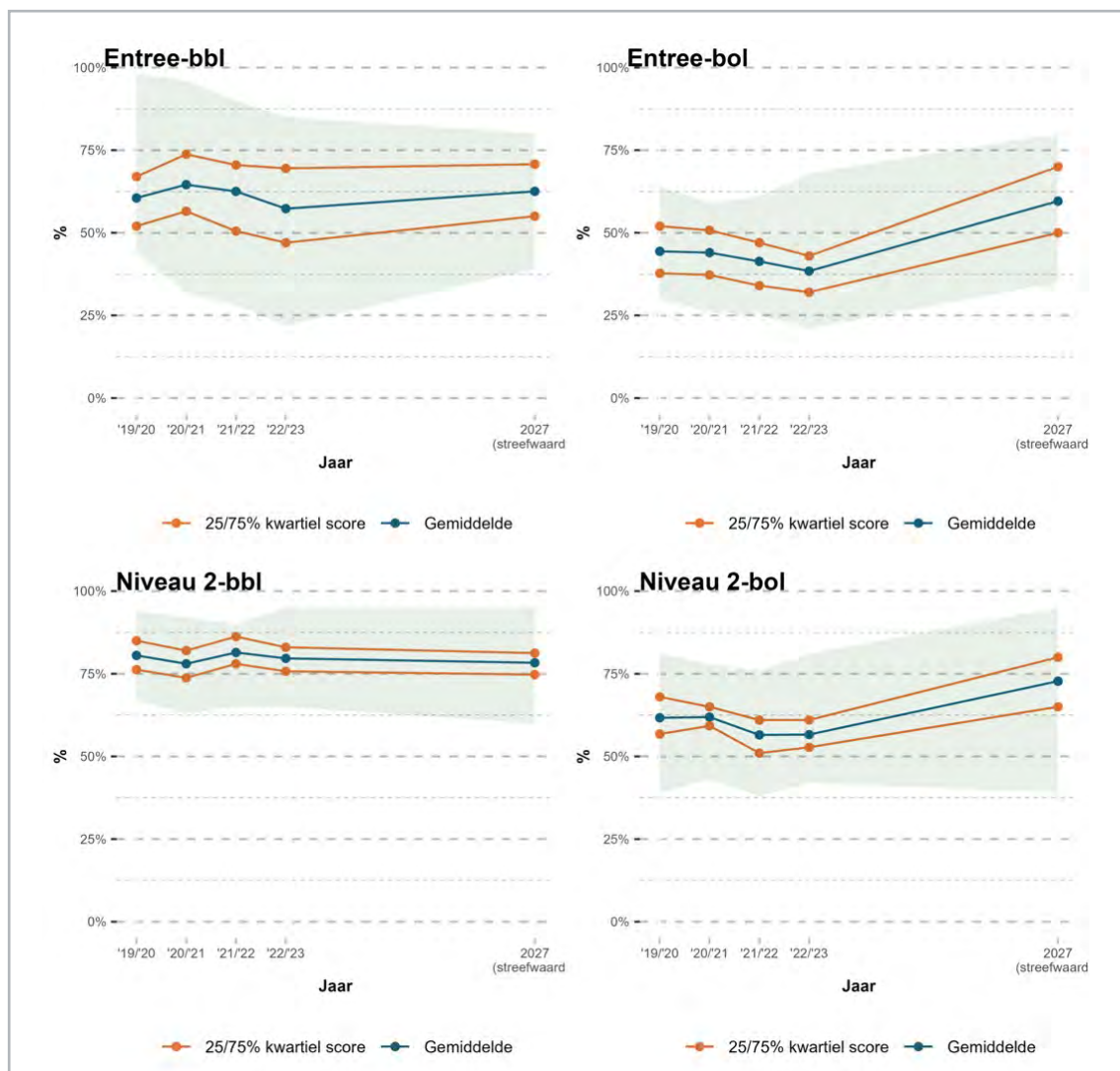
Ontwikkelingen per instelling

Veel instellingen hebben geen streefwaardes geformuleerd voor het aandeel studenten dat binnen een jaar na afstuderen werk heeft. Drie tot zes instellingen hebben dat het afgelopen jaar alsnog gedaan (variërend per niveau en leerweg, zie ook paragraaf 8.4). Daarnaast is er voor mbo-1 bol en voor mbo-2 bol en bbl één instelling die de streefwaarde heeft aangepast. De gemiddelde streefwaarden verschillen nauwelijks tussen bol en bbl op mbo-1 (resp. 63 en 60%) en enigszins tussen bol en bbl op mbo-2 (respectievelijk 73% en 78% gemiddeld). Dit laat zien dat een groot deel van de instellingen geen rekening heeft gehouden met de (feitelijke) onderlinge verschillen tussen bol- en bbl-leerweg voor deze streefwaarde.

Het aandeel studenten dat binnen een jaar na uitstroom werk heeft, varieert vrij sterk tussen mbo-1 en mbo-2 en ook tussen bol en bbl. In algemene zin kan gesteld worden dat bbl-studenten vaker werk hebben dan bol-studenten één jaar na uitstroom, en mbo-2 studenten vaker dan mbo-1 studenten. Los van deze verschillen tussen niveaus en leerwegen, zien we dat er ook grote verschillen zijn tussen (en waarschijnlijk ook binnen) instellingen. Die verschillen betreffen zowel het aandeel studenten dat werk heeft binnen één jaar na uitstroom, als de ontwikkeling van de meest recente waarde in vergelijking met de startwaarde. Figuur 4.5 en 4.6 geven dit weer. Ruim 57 procent van de mbo-1 bbl studenten heeft een jaar na uitstroom werk. Dat varieert sterk tussen de instellingen: bij de helft van alle instellingen ligt dit percentage tussen de 47 en 70 procent (Q1-Q3), maar de helft zit daaronder of daarboven. In 52 procent van de instellingen is de ontwikkeling ten opzichte van de startwaarde negatief en de streefwaarde voor 2027 nog niet gerealiseerd. Circa een derde de mbo-instellingen realiseert deze streefwaarde al wel. Sectorbreed was de ontwikkeling tussen 2021 en 2022 negatief, en het gemiddelde van 57 procent ligt wat lager dan de streefwaarde van 62 procent in 2027. Voor mbo-1 bol heeft gemiddeld 38 procent van de studenten binnen een jaar na uitstroom werk (32-43% Q1-Q3). Dit percentage wijkt nog sterk af van het gemiddelde streefcijfer in 2027 (60%). Bij het grootste deel (62%) van de instellingen is geen positieve ontwikkeling zichtbaar ten opzichte van de startwaarde. Sectorbreed is het percentage studenten dat binnen een jaar na uitstroom werk heeft in 2022 (meest recente waarde) lager dan in 2021.

In de bbl op mbo-2 heeft gemiddeld 80 procent van de uitstromers binnen een jaar werk. De variatie tussen instellingen (76-83% Q1-Q3) is relatief veel kleiner dan op mbo-1. Tussen 2021 en 2022 (meest recente jaar) is dit percentage niet toegenomen (licht gedaald), maar de gemiddelde waarde ligt al iets hoger dan de gemiddelde streefwaarde van 78 procent. Ruim de helft van de instellingen scoort al op of boven deze streefwaarde, de rest nog niet. Veelal is er bij die laatste groep ook geen positieve ontwikkeling ten opzichte van de startwaarde. Ruim de helft (57%) van de mbo-2 bol studenten heeft binnen een jaar na uitstroom werk. Dit varieert in enige mate tussen de instellingen (53-61% Q1-Q3). De gemiddelde streefwaarde voor 2027 ligt met 73 procent voor bijna alle instellingen (91%) nog buiten bereik. Bij veel van deze instellingen (51%) is ook de meest recente waarde slechter dan de startwaarde. Sectorbreed is het percentage studenten van mbo-2 bol dat binnen een jaar werk heeft in 2022 vrijwel gelijk gebleven.

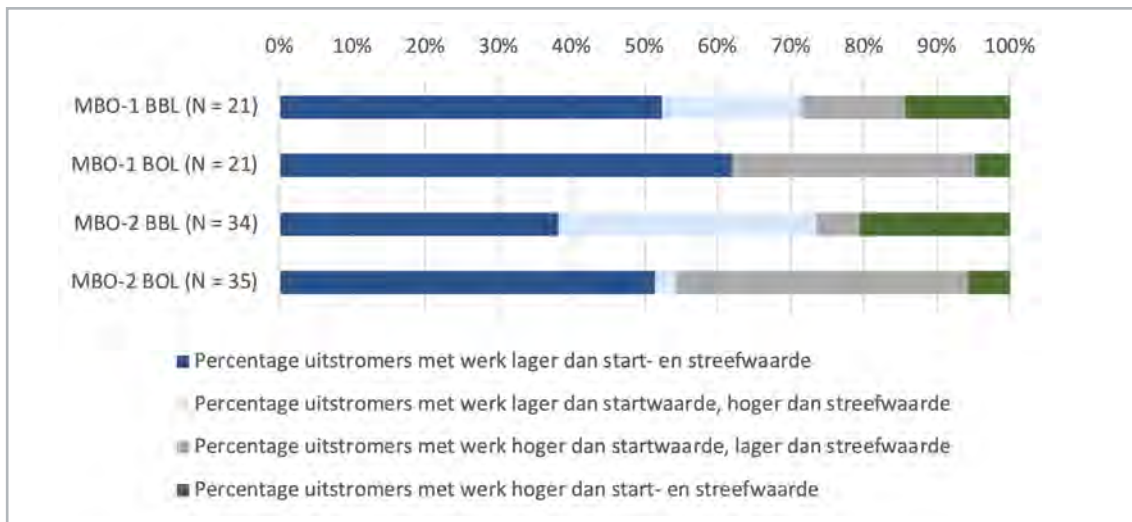
Figuur 4.5 Ontwikkeling uitstroom met werk, per mbo-niveau en leerweg

Bron: DUO/CBS / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

23. Niet alle instellingen hebben in 2025 meegedaan aan de JOB-monitor. Het cijfer over 2025 is dus gebaseerd op een deel van de instellingen. De instellingen die in 2025 hebben meegedaan zijn voor niveau 2, 3 en 4 enigszins vergelijkbaar; het verschil tussen deze groepen instellingen was per niveau/leerweg 1 tot 3 procentpunt; voor entree waren de verschillen groter; 4 tot 5 procentpunt.

Figuur 4.6 Ontwikkeling uitstroom met werk in vergelijking met startwaarde en streefwaarde, % van de instellingen

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Samenhang voortgang met ambitie, financiële inzet en oordeel effectiviteit volgens de instelling

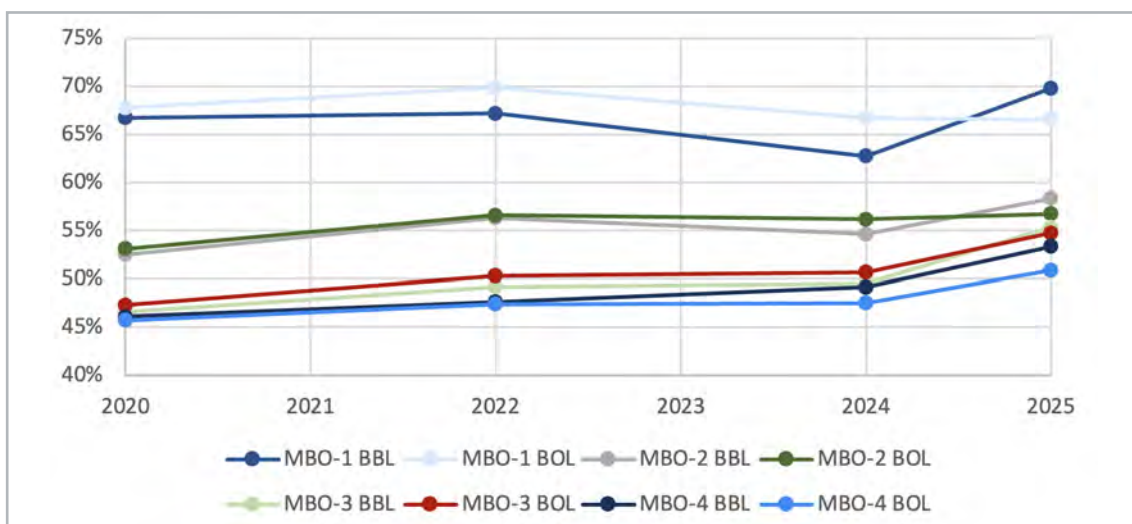
Gegevens over het meest recente uitstroomcohort gaan over studenten die zijn uitgestroomd, vooraleer de Werkagenda-activiteiten zijn ingezet. In het volgende rapport (2026) wordt daarom gekeken naar de relatie tussen de (financiële) inzet en de feitelijke ontwikkeling.

4.3.3 Tevredenheid over begeleiding

Ontwikkeling sector

Onderdeel van doelstelling 1.3 is het vergroten van het aandeel jongeren dat tevreden is over de begeleiding op school. Figuur 4.7 toont de ontwikkeling in de tevredenheid over de begeleiding tussen 2020 en 2025. Tussen 2020 en 2025 is de tevredenheid licht toegenomen: van 48 procent (onder zowel bol- als bbl-studenten) naar 56 procent van de bbl-studenten en 53 procent van de bol-studenten. Op alle niveaus is de tevredenheid iets harder gestegen onder bbl-studenten dan onder bol-studenten. De tevredenheid van studenten over de begeleiding is hoger op de lagere mbo-niveaus. Verschillen tussen de niveaus zijn de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven.

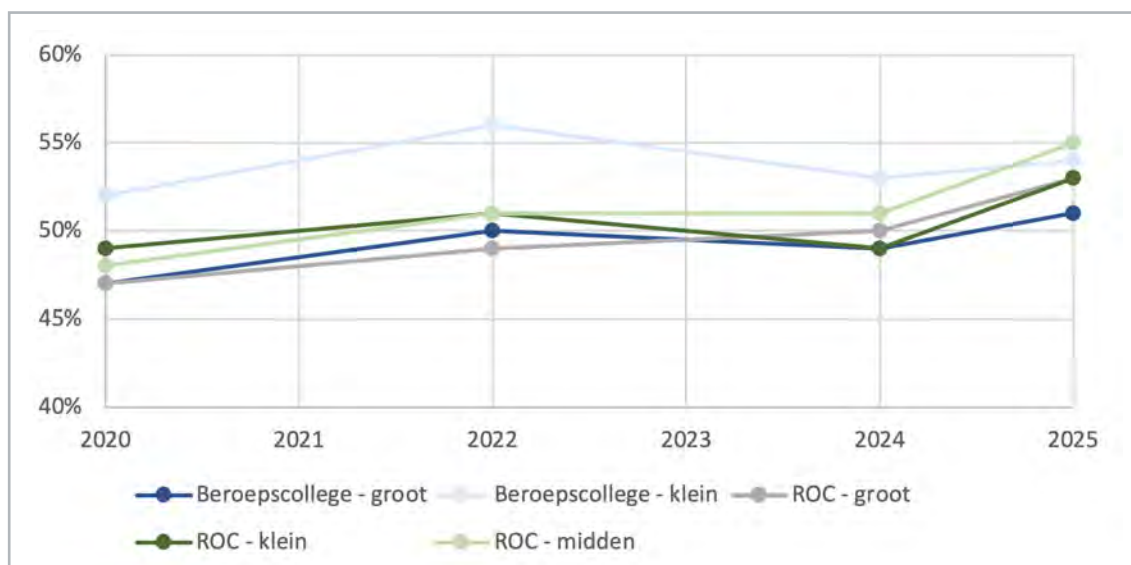
Figuur 4.7 Ontwikkeling tevredenheid begeleiding, per mbo-niveau en leerweg (Let op: y-as start bij 40%)

Bron: JOB-Monitor / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen (voor instellingen die deelnamen aan tussentijdse JOB-meting)

In de analyses is gekeken of de tevredenheid over de begeleiding en de ontwikkeling in deze tevredenheid verschilt naar geslacht en type instelling. Mannen zijn gemiddeld genomen vaker tevreden over de begeleiding (56%) dan vrouwen (51%). Dat was ook in eerdere jaren het geval. De lichte groei in de tevredenheid over de begeleiding doet zich in (ongeveer) gelijke mate voor bij mannen en vrouwen. Tussen type instellingen zijn er kleine verschillen in het gemiddelde percentage studenten dat tevreden is over de begeleiding (figuur 4.8). Bij grote beroepscolleges is dat percentage in 2025 gemiddeld iets lager (51%) dan bij kleine beroepscolleges en grote, middelgrote en kleine roc's (53-55%). De tevredenheid is onder alle instellingen aanzienlijk gegroeid in 2025, behalve bij kleine beroepscolleges. Bij kleine en middelgrote ROC's is de tevredenheid procentueel het meest toegenomen.

Figuur 4.8 Ontwikkeling tevredenheid begeleiding, naar type instelling (let op y-as start bij 42%)

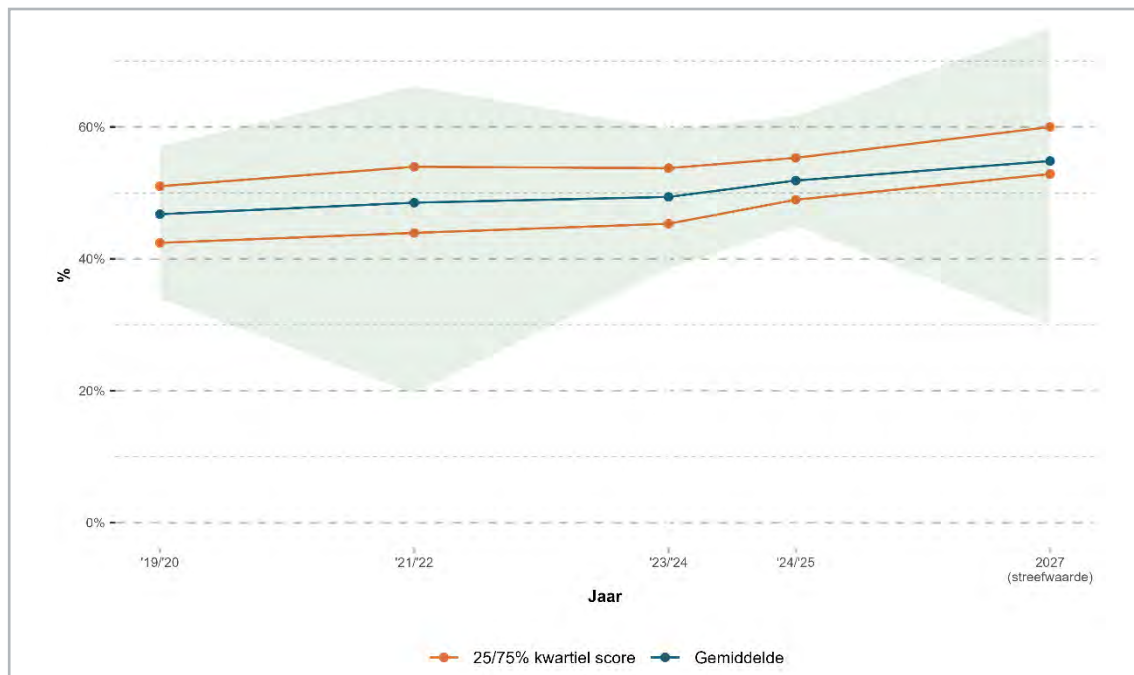
Bron: JOB-Monitor / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen (voor instellingen die deelnamen aan tussentijdse JOB-meting)

Ontwikkelingen per instelling

Instellingen hebben net als voor de andere indicatoren streefwaarden geformuleerd voor het percentage studenten dat tevreden is over de begeleiding. Dat hebben zij per mbo-niveau geformuleerd. Voor een aantal instellingen ontbraken er nog streefwaarden. Voor mbo-1, en mbo-2 hebben zes instellingen het afgelopen jaar alsnog streefwaarden geformuleerd, voor mbo-3 en mbo-4 zeven instellingen.

Instellingen ontwikkelen zich verschillend in het percentage studenten dat tevreden is over de begeleiding. Gemiddeld genomen zijn de meest recente tevredenheidscijfers op mbo-1, mbo-2 en mbo-3 al in lijn met de streefwaarden van instellingen op deze niveaus. Voor mbo-4 is dat nog niet het geval, maar liggen instellingen wel 'op koers': de tevredenheid neemt elk jaar wat verder toe, zie figuur 4.9.

Figuur 4.9 Ontwikkeling tevredenheid begeleiding, mbo-4, gemiddelde en kwartielen

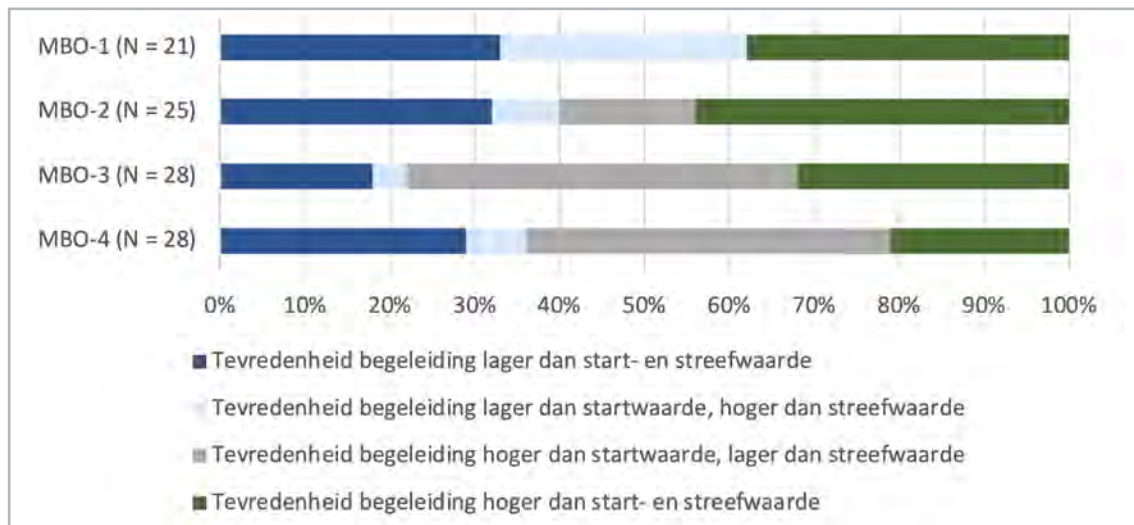

Bron: JOB-Monitor & tussentijdse JOB-meting 2025 / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Het bovenstaande beeld varieert in enige mate tussen instellingen, en niet binnen elke instelling neemt de tevredenheid over de begeleiding toe. Figuur 4.10 geeft een overzicht. De belangrijkste conclusies die uit het figuur getrokken kunnen worden, zijn:

- Op mbo-1 is de tevredenheid over de begeleiding bij twee derde van de instellingen al in lijn met de geformuleerde streefwaarde, bij de rest nog niet. Bij die instellingen is ook geen groei ten opzichte van de startwaarde zichtbaar.
- Op mbo-2 is bij ruim de helft van de instellingen de streefwaarde al gerealiseerd. Bij de andere helft nog niet. Binnen een deel (16%) van deze instellingen is wel sprake van een positieve ontwikkeling ten opzichte van de startwaarde, bij een ander deel (32%) ook niet.
- Op mbo-3 is bij ruim een derde van de instellingen de tevredenheid over de begeleiding al van tenminste hetzelfde niveau als de door hen geformuleerde streefwaarde. Bij circa twee derde van de instellingen is dat dus nog niet het geval. Wel is bij de meeste van deze instellingen (46%) wel een positieve ontwikkeling ten opzichte van de startwaarde zichtbaar.
- Op mbo-4 is op de meeste instellingen (72%) de geformuleerde streefwaarde ten aanzien van tevredenheid over begeleiding nog niet gerealiseerd. Bij ruim 40 procent van deze instellingen is wel sprake van groei ten opzichte van de startwaarde.

Figuur 4.10 Ontwikkeling tevredenheid begeleiding in vergelijking met startwaarde en streefwaarde, % van de instellingen

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Samenhang voortgang met ambitie, financiële inzet en oordeel effectiviteit volgens de instelling

In het onderzoek is bekeken of en zo ja in welke mate de voortgang op de indicator tevredenheid over de begeleiding samenhangt met de ambitie van de instelling op dit punt, de middelen die zij aan doelstelling 1.3 besteden en de door instellingen zelf ervaren effectiviteit van de inzet. Deze samenhang is er voor elk van de mbo-niveaus niet. Dit betekent dat instellingen met een hoge ambitie (tevredenheidscijfer meer willen laten toenemen) geen feitelijk grotere groei in de tevredenheid over de begeleiding zien dan instellingen met een kleinere ambitie²⁴. Verder zien we voor elk mbo-niveau geen significantie samenhang tussen bestede middelen aan doelstelling 1.3 en de ontwikkeling in de tevredenheid over de begeleiding. Ook is er geen samenhang is tussen het oordeel van de instelling over de effectiviteit van de inzet op het vergroten van de tevredenheid over de begeleiding en de werkelijke ontwikkeling van dit tevredenheidscijfer in het meest recente jaar (voor elk van de mbo-niveaus).

4.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen

In deze paragraaf gaan we in op de (voortgang van) de maatregelen die mbo-instellingen binnen doelstelling 1.3 inzetten. De focus ligt daarbij op drie onderdelen:

- Welke maatregelen zijn er genomen door instellingen (aantallen);
- Ligt de uitvoering van de genomen maatregelen op schema; en
- Hoe effectief zijn de genomen maatregelen tot nu toe volgens de instellingen zelf.

In figuur 4.11 zien we de inzet van instellingen in het kader van doelstelling 1.3. De meeste instellingen voeren meerdere maatregelen en acties uit: zes van de acht maatregelen worden door 80 tot 98 procent van de instellingen uitgevoerd. Vrijwel alle instellingen (98%) zetten hun bestaande vsv-aanpak door of breiden deze uit. Daarnaast wordt door de meerderheid (94%) ingezet op een goede voorbereiding op de overstap naar de arbeidsmarkt, het bieden van nazorg aan studenten die dat nodig hebben, het faciliteren en begeleiden van de terugkeer naar school

24. Het gaat hier om de delta start-streef (hoe hoog is de ambitie; hoe groot is de beoogde stijging ten opzichte van de startwaarde) en de delta start-recent (hoe groot is de opgetreden stijging in tevredenheid begeleiding in het meest recente jaar).

en extra begeleiding in het onderwijs en bpv (90%). Een iets kleiner, maar nog steeds aanzienlijk deel (80%) zet in op het maken van nieuwe plannen in samenwerking met de gemeente/RMC en twee derde van de instellingen zet in op kleinere klassen door docenten extra in te zetten (dit zijn vaker instellingen met een groter aantal niveau 2-studenten, die ook relatief meer besteden aan doelstelling 1.3). Een kwart van de instellingen geeft aan (ook) andere activiteiten te doen, zoals het verbeteren van het intakeproces, uitbreiding van summer schools, het herijken van de ondersteuningsstructuur en de rol van SLB'ers, extra begeleiding voor anderstaligen en diverse onderzoeken naar oorzaken en mogelijke maatregelen in het kader van doelstelling 1.3.

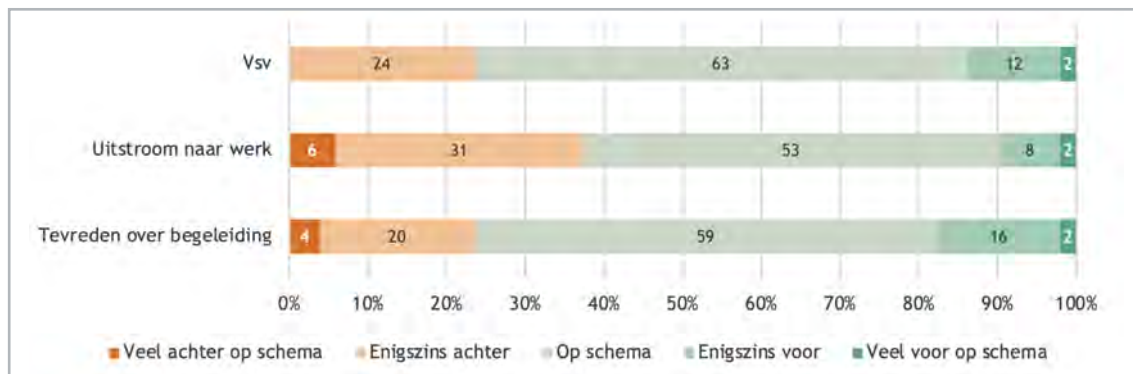
Figuur 4.11 Maatregelen van doelstelling 1.3 ingezet door instellingen

Bron: E-file bestand

De stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen voor doelstelling 1.3 volgens planning, is terug te zien in figuur 4.12. Een meerderheid van de instellingen ligt op schema of loopt zelfs voor (groene balken). Zo'n driekwart van de onderwijsinstellingen ligt op schema bij activiteiten rond vsv en begeleiding. Zo'n 63 procent ligt op schema wanneer het gaat over maatregelen met betrekking tot uitstroom naar werk. Uit de open antwoorden bij de vragen over het op schema lopen benoemen scholen met name dat (voor een deel van doelgroepen) stabilisatie of verbetering is te zien, en bezig te zijn met verder in kaart brengen van de situatie. Wat betreft bestede bedragen aan deze doelstelling zien we echter geen verband; de bestede bedragen verschillen niet voor instellingen die voor of achterlopen.

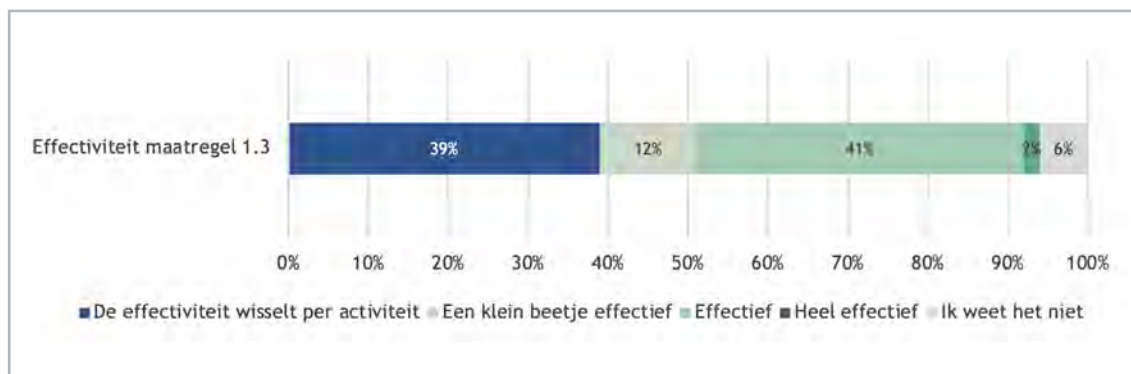
Figuur 4.12 Mate waarin uitvoering van maatregelen voor doelstelling 1.3 volgens planning verloopt

Bron: E-file bestand

Figuur 4.12 laat zien dat 43 procent van de instellingen de maatregelen voor doelstelling 1.3 als (heel) effectief inschat. Iets meer dan een op de tien vindt het 'een beetje' effectief en bijna veertig procent is van mening dat de effectiviteit wisselt per activiteit. Dit wijst erop dat de maatregelen over het algemeen positief worden beoordeeld, maar dat de impact afhankelijk kan zijn van het type activiteit. Uit de toelichtingen van instellingen geven instellingen aan positieve signalen te zien over de effectiviteit van de maatregelen en verwachten in de toekomst nog meer positieve resultaten te zien; de tijd is nog te kort om hier harde conclusies over te trekken. Activiteiten die in de toelichtingen benadrukt worden zijn individuele trajecten en het verstevigen van de begeleidingsstructuren (incl. betere intake en intensieve monitoring én inzet op bewustwording van medewerkers): deze dragen positief bij aan het terugdringen van vsv. Inzet op interne aansluiting en doorstroom lijken ook effectief. Tot slot geven instellingen in de toelichtingen aan dat betere (regionale) samenwerking met externe partners, met name op het gebied van monitoring en begeleiding, positief bijdragen aan het terugdringen van vsv. Tot slot noemen instellingen vaker kwetsbare groepen, die door instellingen op verschillende wijzen worden geïdentificeerd, als extra aandachtspunt in de activiteiten gericht op het terugdringen van vsv.

Figuur 4.13 Ingeschatte effectiviteit van maatregelen voor doelstelling 1.3

Bron: E-file bestand

25. Genoemde groepen zijn bv. nieuwkomers, studenten met psychische of sociale problematiek, studenten met taalachterstanden en studenten zonder sociaal netwerk.

5 Doelstelling 1.4: Een betere in- en doorstroom tussen vmbo, mbo en hbo

5.1 Inleiding

Doelstelling 1.4 richt zich op het versterken van de beroepsgerichte leerroute. Daarbij wordt ervoor gezorgd dat vmbo, mbo en hbo goed op elkaar aansluiten, zodat leerlingen en studenten soepel kunnen doorstromen van vmbo naar mbo en van mbo naar hbo. Ook wordt de in- en doorstroom binnen de beroepskolom actief gestimuleerd, zodat iedereen de mogelijkheid krijgt zijn of haar talenten optimaal te ontwikkelen. Met deze inzet wordt bovendien gewerkt aan een bredere maatschappelijke waardering voor het beroepsonderwijs. Voor de monitor wordt gekeken naar de ontwikkeling van:

- Eerstejaarsucces in het mbo (startersresultaat mbo);
- Eerstejaarsucces van doorstromers vanuit mbo-4 in het hbo (startersresultaat hbo).

In de regeling Kwaliteitsafspraken wordt een aantal (niet verplichte) maatregelen genoemd die instellingen kunnen inzetten om de beroepsgerichte route te versterken:

- Mbo-scholen maken een opleidingenanalyse met hun partners in het vo en ho.
- Het organiseren van gezamenlijke activiteiten, waarmee leerlingen en studenten in verschillende fases van hun opleiding kennismaken met het beroepsonderwijs en de mogelijke verdere loopbaan. Binnen dit programma wordt het beroepsonderwijs aangeduid als een positieve keuze zowel voor jongeren als hun ouders.
- Stimuleren van het afstemmen van onderwijsprogramma's op vo-scholen, mbo- en hbo-instellingen zodat drempels worden weggenomen voor doorstromende studenten. Voor het wegnemen van de drempels stemmen de onderwijsinstellingen hun onderwijs inhoudelijk qua inrichting op elkaar af (op basis van een opleidingsanalyse).
- Financiering van de MBO Raad om samen met de Vereniging van Hogescholen (VH) en Landelijk Overleg Lerarenopleiding (LOBO) om de succesvolle doorstroom van mbo-studenten naar de pabo te stimuleren, studenten binnen het educatief domein te behouden en de diversiteit onder docenten te vergroten.

Om het beroepsonderwijs te positioneren als positieve keuze is geen specifiek programma gestart, maar lopen er wel verschillende acties. Bijvoorbeeld een taalgids voor OCW, meer aandacht voor de waarde van het mbo in brieven aan eindexamenleerlingen en de profielenherziening in het vmbo, waarin ook de positie van het beroepsonderwijs wordt benoemd. De regeling voor het uitvoeren van opleidingsanalyses met vo mbo en ho (VABOK²⁶), ten behoeve van een betere aansluiting van onderwijsprogramma's voor een drempel-loze overgang voor studenten, wordt verlengd en geëvalueerd. Aan de hand hiervan wordt bepaald of de regeling, in 2027, aangepast of vervangen moet worden. De subsidie voor de portfoliosystematiek om een succesvolle doorstroom van mbo-studenten naar het hbo in de onderwijssector is afgelopen en overgedragen aan de bedrijfstakgroep Zorg, Welzijn en Sport van de MBO Raad.

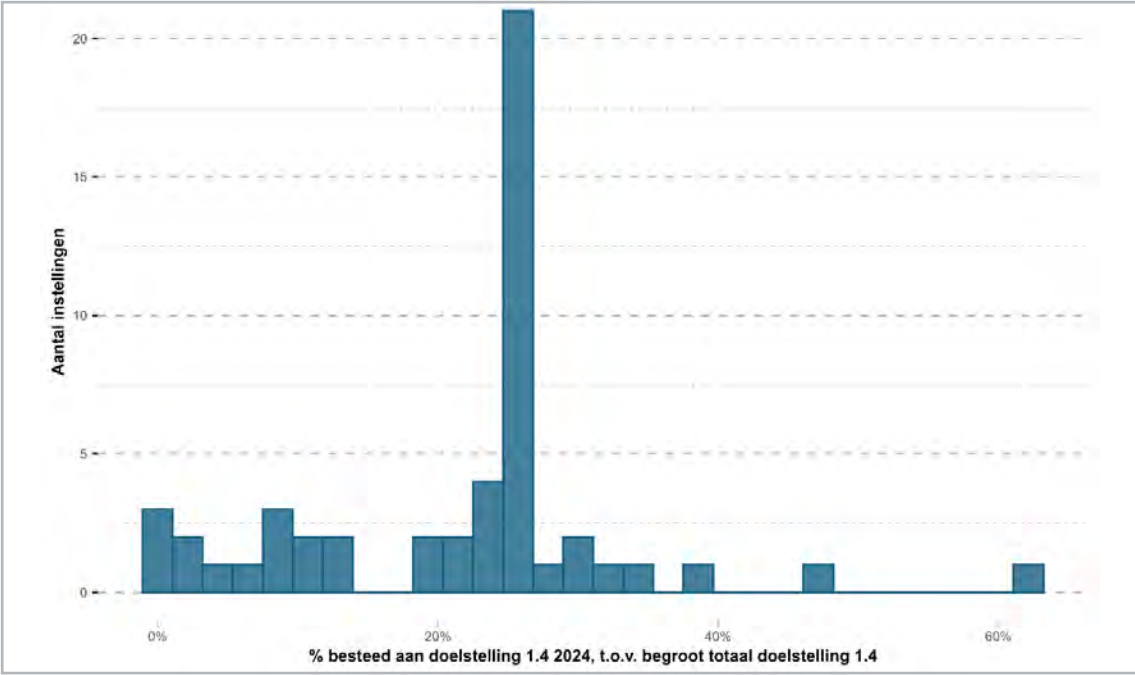
5.2 Financiële inzet doelstelling

In totaal werd er in 2024 door 51 instellingen ruim € 33 miljoen besteed aan doelstelling 1.4 (1,2% van het totaal van de begrote bedragen van mbo-instellingen voor de Werkagenda. In figuur 5.1 zien we de financiële besteding van instellingen in 2024 op doelstelling 1.4, ten opzichte het begrote (totaal)bedrag voor deze doelstelling. Een besteding van 25 procent zou "op schema" zijn: de besteding van de Werkagenda-middelen vindt immers over vier jaar plaats. Dertig (59%)

26. Subsidieregeling versterking aansluiting beroepsonderwijskolom

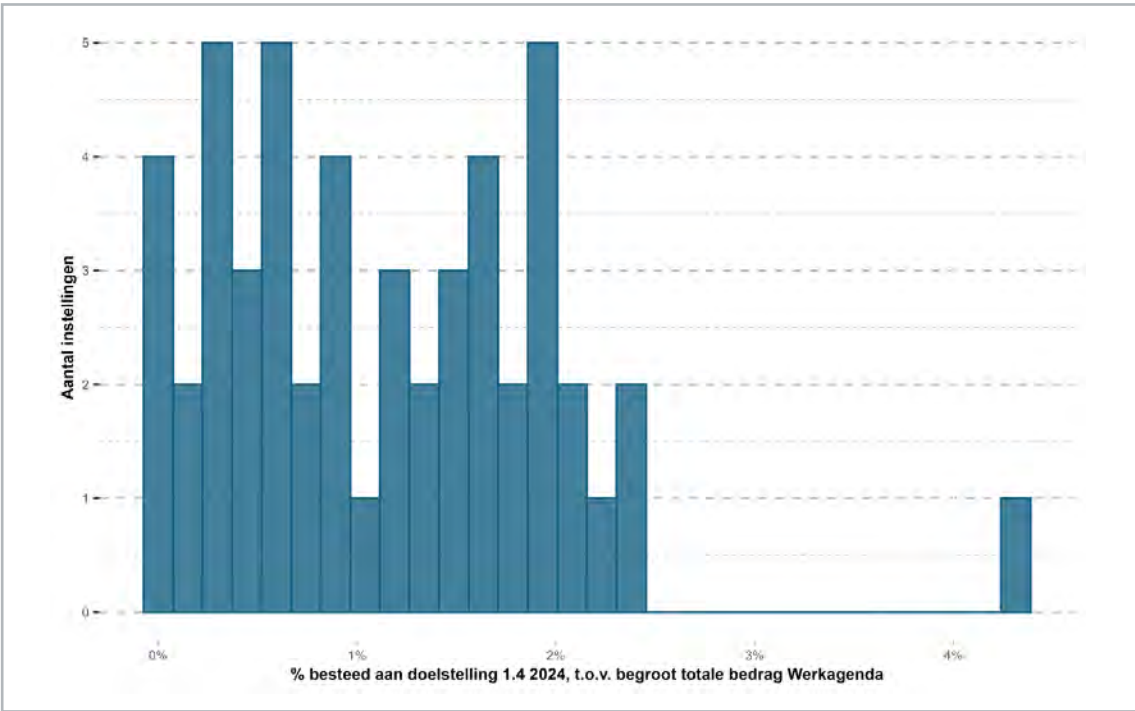
instellingen geven aan tussen de twintig en dertig procent van hun budget besteed te hebben voor doelstelling 1.4. Veertien instellingen (28%) hebben minder dan twintig procent besteed en één heeft meer dan vijftig procent besteed. De overige zes instellingen (12%) hebben tussen de dertig en vijftig procent van hun budget voor doelstelling 1.4 al uitgeput. Ten opzichte van de totale Werkagenda-middelen besteden instellingen tussen de 0,0% en 4,3% aan doelstelling 1.4 (zie ook figuur 5.2). Voor vrijwel alle instellingen geldt dat dit in 2024 ten hoogste 2% is.

Figuur 5.1 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.4 in 2024 (t.o.v. totale budget 1.4)

Bron: E-file bestand

Figuur 5.2 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.4 in 2024 (t.o.v. totale budget Werkagenda)

Bron: E-file bestand

5.3 Ontwikkelingen indicatoren

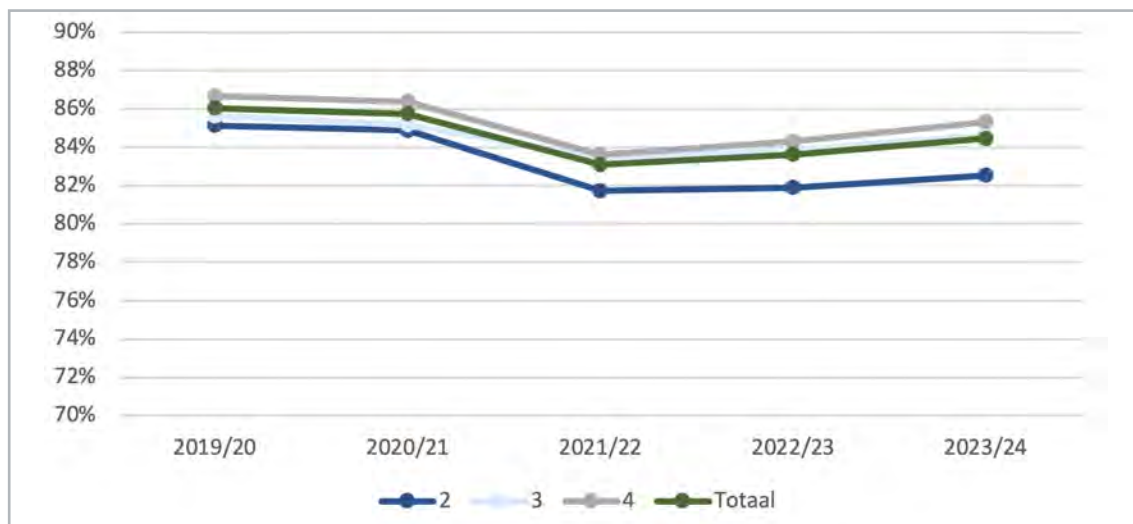
Voor doelstelling 1.4 volgen we op twee manieren de voortgang; we kijken naar het startersresultaat (de mate waarin studenten in het mbo succesvol instromen), en de succesvolle doorstroom van mbo-4 naar hbo.

5.3.1 Startersresultaat

Ontwikkeling sector

Voor de gehele sector is in figuur 5.3 de ontwikkeling van het startersresultaat weergegeven. Het totaal bedraagt voor 2023/24 (jaar van instromen) 84,4%; dit is een stijging ten opzichte van 2022/23 (83,6%). De stijging in het laatste jaar is wat lager voor mbo-2, maar nog steeds positief (0,6 procentpunt). Voor mbo-2 en mbo-3 zijn er aanzienlijke verschillen tussen verschillende domeinen (zie ook bijlage, tabel 8.5); zo is het startersresultaat op mbo-2 voor horeca en bakkerij en media en vormgeving 75%, ten opzichte van 87% bij ICT. Voor mbo-4 zijn deze verschillen kleiner (minimaal 81, maximaal 88 procent; voor mbo-3 varieert dit tussen 69 en 91%).

Figuur 5.3 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.4 in 2024 (t.o.v. totale budget Werkagenda)

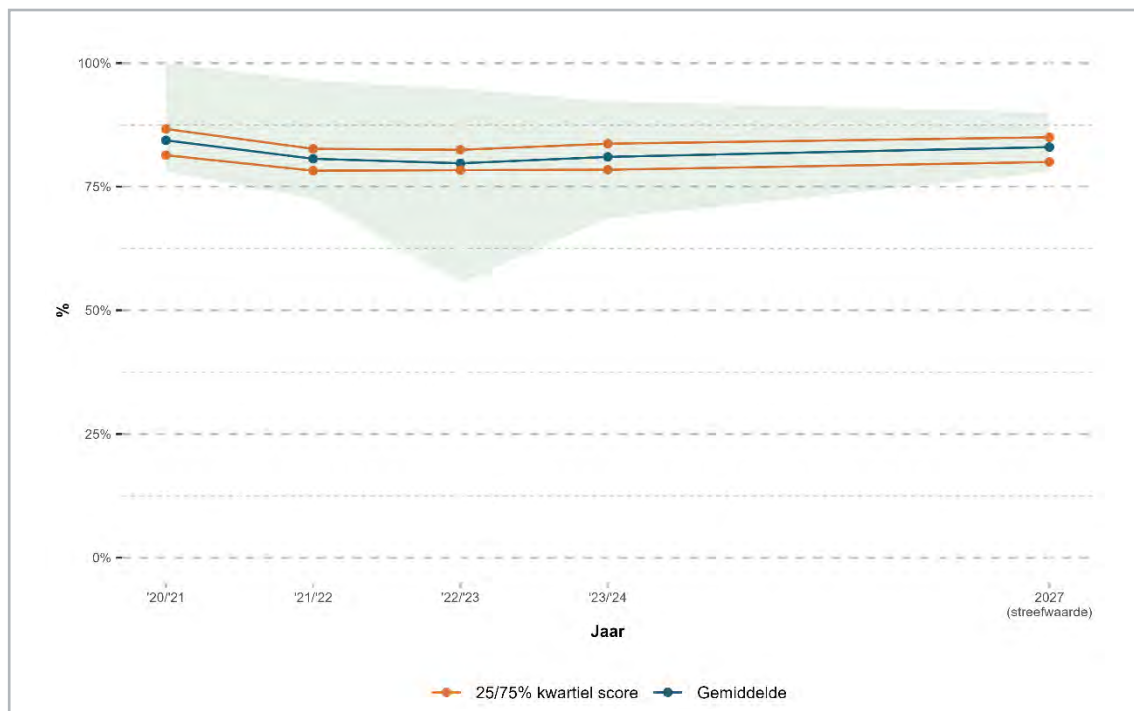

Bron: DUO

Ontwikkelingen per instelling

Instellingen hebben streefwaarden geformuleerd over het startersresultaat. In figuur 5.4 is voor mbo-2 de gemiddelde waarde over instellingen heen gepresenteerd, naast de 25 en 75% kwartiel-scores. Te zien is dat het gemiddelde is gestegen in het laatste jaar, maar dat de gemiddelde streefwaarde (83%) hoger ligt dan het gemiddelde startersresultaat (81%). Voor mbo-3 en mbo-4 liggen deze waarden dicht bij elkaar; op mbo-2 is dus, afgaande op de streefwaarde van instellingen, nog meer werk te verzetten om het startersresultaat te verhogen.

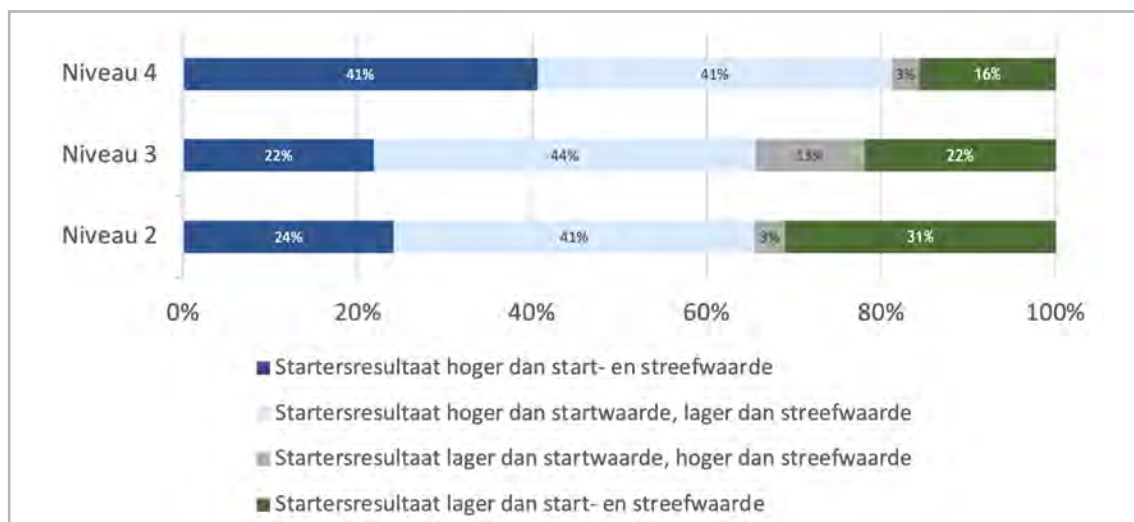
Figuur 5.4 Startersresultaat mbo, niveau 2

Bron: DUO

Wanneer we kijken naar het aantal instellingen dat goed op weg is, kunnen we dit samenvatten in figuur 5.4. Voor mbo-4 is te zien dat 44 procent van de instellingen hun streefwaarde heeft bereikt. Voor mbo-2 is dit minder; daar heeft 27 procent van de instellingen hun streefwaarde gehaald. Van de instellingen die hun streefwaarde nog niet hebben gehaald, is de meerderheid wel op de goede weg (lichtblauw); studenten starten beter in hun mbo-opleiding in het meest recente jaar, dan in het voorlaatste jaar. Toch is het aandeel instellingen waar het startersresultaat gedaald is, en de streefwaarde niet behaald is, substantieel te noemen: dit varieert van 31% (voor mbo-2) tot 16% (voor mbo-4).

Figuur 5.5 Startersresultaat, ontwikkeling en streefwaarde, naar niveau

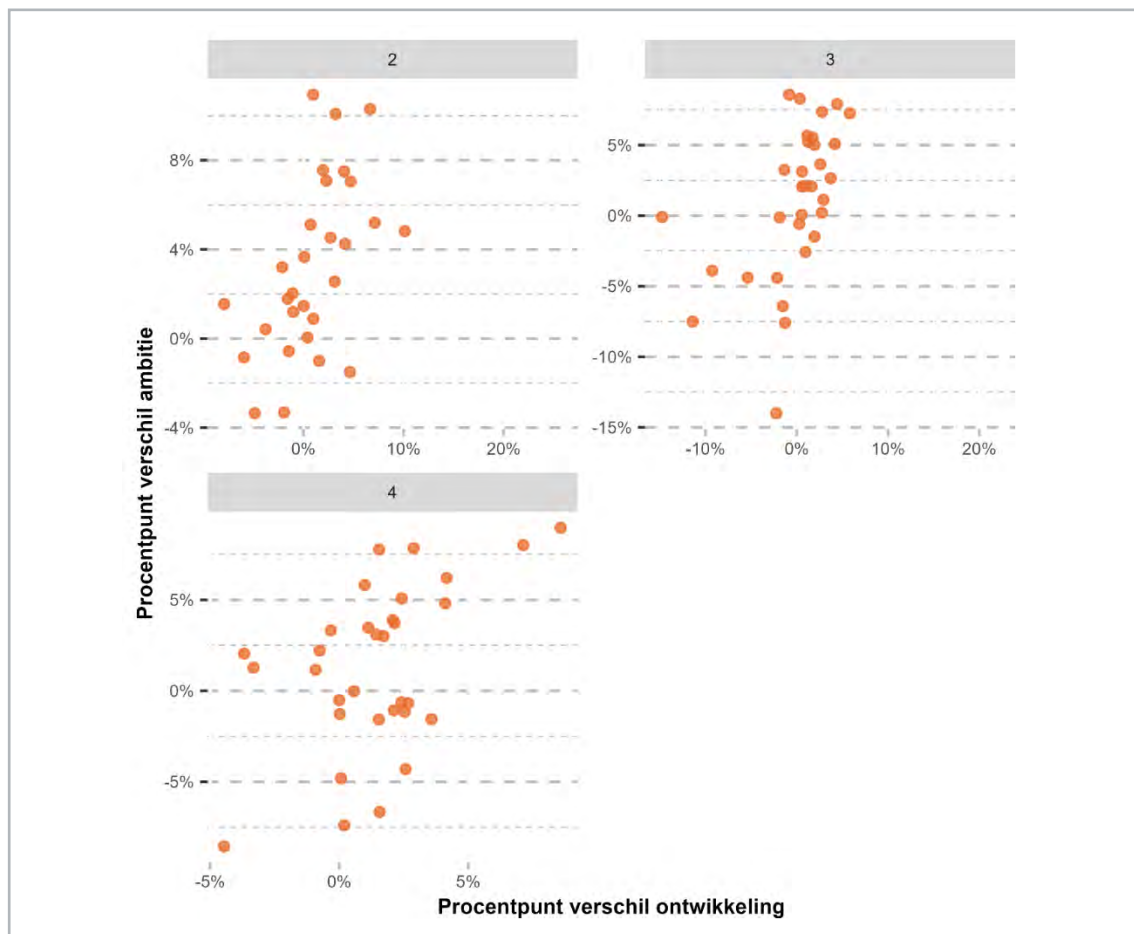

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Samenhang voortgang en ambitie

In de analyses is bekeken in hoeverre het ambitieniveau van de instellingen samenhangt met de ontwikkeling op het gebied van het startersresultaat. Voor alle drie mbo-niveaus is een positieve samenhang te zien tussen de ambitie, en de getoonde ontwikkeling²⁷; instellingen met een grotere ambitie hebben een gunstigere ontwikkeling laten zien in het afgelopen jaar. Dit is ook weergegeven in figuur 5.6, waarin per instelling op de x-as de ontwikkeling is getoond, en op de y-as de ambitie (hoeveel procent stijging men op deze indicator wil bewerkstelligen). Hierbij valt ook op dat er met name op mbo-3 en mbo-4 verschillende instellingen zijn met negatieve ambities; de opgegeven streefwaarde lag al lager dan de bij het opstellen van de kwaliteitsagenda's gemeten waarde.

Figuur 5.6 Startersresultaat, verschil in ambitie en ontwikkeling, naar mbo-niveau

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

Samenhang voortgang met financiële inzet en oordeel effectiviteit volgens de instelling

Met de door de instelling opgegeven gegevens is ook gekeken of er samenhang is tussen de financiële inzet van instellingen en de geboekte vooruitgang, en de, volgens de instelling opgegeven, effectiviteit van de ingezette maatregelen voor doelstelling 1.4. Op het gebied van financiële inzet is er geen samenhang zichtbaar met de ontwikkelingen voor het startersresultaat; instellingen die meer middelen hebben besteed, laten dus geen duidelijk positievere ontwikkeling zien op het gebied van het startersresultaat. Ook voor de effectiviteit volgens de instelling is

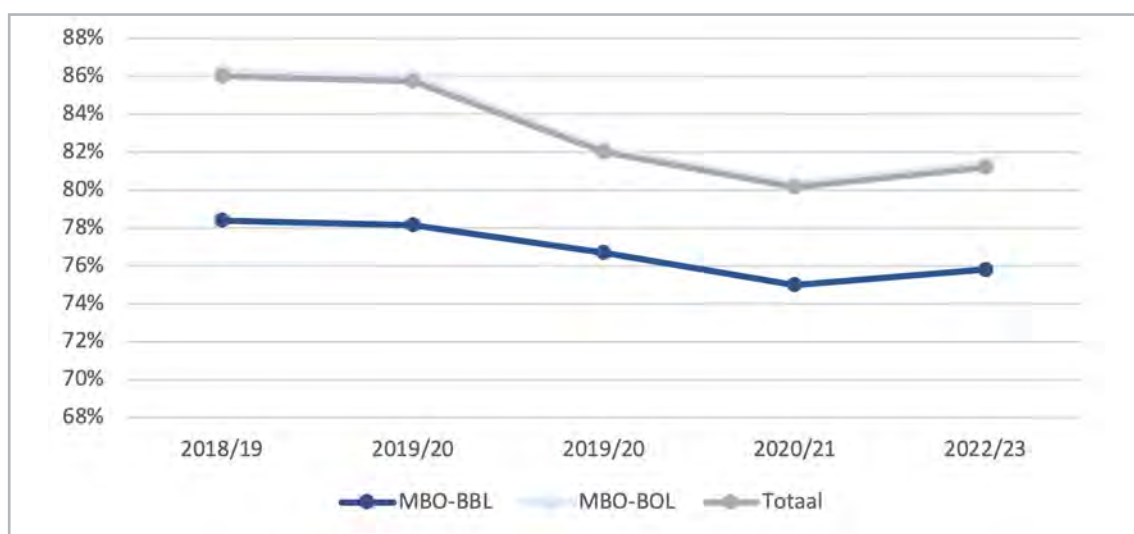
27. Correlaties van resp. 0,549/0,522/0,493 voor niveau 2/3/4, $\alpha < 0,005$

er geen duidelijke relatie te zien met de daadwerkelijke ontwikkeling; de enige significante verschillen zijn zichtbaar voor het startersresultaat op mbo-2, maar daar toont de groep instellingen die de instellingen 'effectief' vindt juist minder positieve ontwikkeling dan de instellingen die de maatregelen 'een klein beetje effectief' noemt.

5.3.2 Succesvolle doorstroom mbo-4 - hbo

De succesvolle doorstroom naar het hbo (gemeten als de mate waarin doorgestroomde mbo-studenten één jaar na instroom nog zijn ingeschreven op het hbo), is weergegeven in figuur 5.7. In het laatste meetjaar 2022/2023 (waarvan studenten dus oktober '24 nog stonden ingeschreven op het hbo) was het doorstroomsucces licht gestegen met 1 procentpunt, van 80,1 naar 81,2 procent. De verschillen tussen bol en bbl zijn vrijwel niet veranderd.

Figuur 5.7 Mbo-4 bol doorstroomsucces naar hbo, naar leerweg

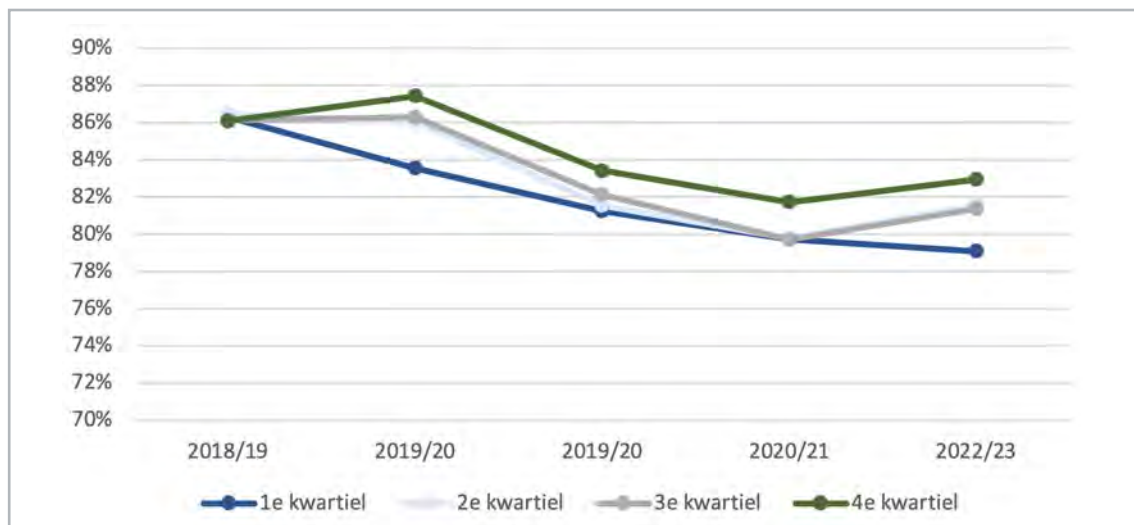

Bron: DUO

Voor de doorstroom van mbo-4 bol (de meeste mbo-4 doorstroom komt uit de bol-leerweg) is het doorstroomsucces uitgesplitst naar enkele student-kenmerken. Voor sociaaleconomische status is zo zichtbaar dat in het laatste jaar de onderlinge verschillen groter zijn geworden (figuur 5.8); voor studenten met de 25% hoogste sociaaleconomische status, stroomde 83% van de studenten succesvol door; voor studenten met de 25% laagste sociaaleconomische status ging het om 79%. Over het algemeen zijn de onderlinge verschillen wel beperkt. De verschillen naar migratieachtergrond (niet in figuur), fluctueren jaarlijks tussen 1 en 3 procentpunt, in het laatste meetjaar waren de verschillen wat groter met drie procentpuntverschil tussen studenten zonder migratieachtergrond (82%) en studenten met westerse migratieachtergrond (79%)²⁸.

28. 80% voor studenten met niet-westerse migratieachtergrond

Figuur 5.8 Mbo-4 bol doorstroomsucces naar hbo, naar sociaal-economische status

Bron: DUO

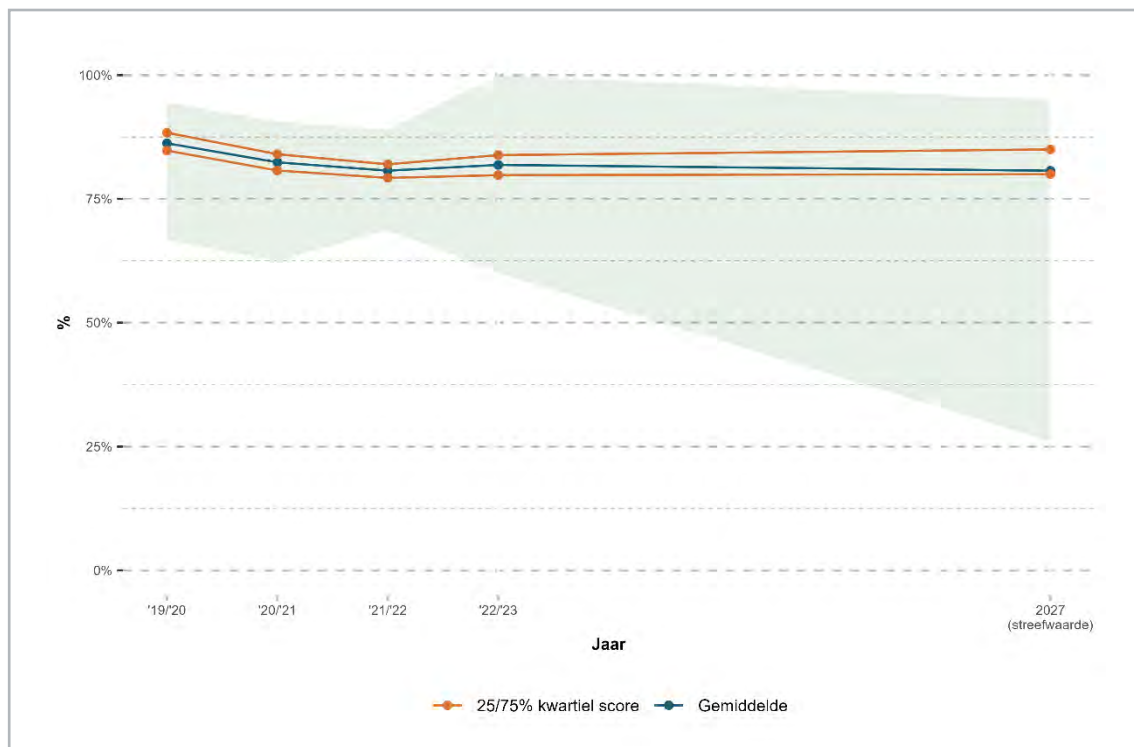
Ontwikkelingen per instelling

In onderstaande figuur (figuur 5.9) is de ontwikkeling van het gemiddelde doorstroomsucces naar hbo per instelling weergegeven. In het vorige rapport werd al aangegeven dat het gemiddelde startersresultaat op dat moment 80 procent was; een percentage dat al erg dicht bij de streefwaarde lag²⁹. Deze streefwaarde is dan ook veelal behaald: voor het laatste jaar is een lichte stijging in doorstroomsucces zichtbaar (tot 82%). Wel valt op dat de verschillen tussen instellingen in het laatste meetjaar zijn toegenomen; zo varieert het in het laatste jaar tussen de zestig en honderd procent (gearceerde gebied).

Voor het hbo-doorstroomsucces is gekeken naar samenhang met de financiële inzet van instellingen. Daar is geen duidelijke samenhang in te zien; instellingen die meer middelen inzetten op doelstelling 1.4 hebben geen duidelijk afwijkende vooruitgang t.o.v. instellingen die juist minder middelen inzetten. Ook is er geen samenhang met het ambitieniveau: instellingen die een hogere stijging nastreven, laten niet een duidelijk andere ontwikkeling zien. Tot slot zien we ook geen verband tussen de effectiviteit van de maatregelen op doelstelling 1.4, volgens de instellingen, en de ontwikkeling die ze hebben op deze indicator.

29. Elf mbo-instellingen noemden een streefwaarde lager dan de startwaarde.

Figuur 5.9 Mbo-4 bol doorstroomsucces naar hbo, gemiddelden per instelling

Bron: DUO / Kwaliteitsagenda's mbo-instellingen

5.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen

In deze paragraaf laten we de voortgang van de maatregelen die mbo-instellingen binnen doelstelling 1.4 inzetten zien. De focus ligt daarbij, net als bij voorgaande doelstellingen, op drie onderdelen:

- Welke maatregelen zijn er genomen door instellingen (aantallen);
- Ligt de uitvoering van de genomen maatregelen op schema; en
- Hoe effectief zijn de genomen maatregelen tot nu toe volgens de instellingen zelf.

In figuur 5.10 zien we de inzet van instellingen in het kader van doelstelling 1.4. Het merendeel van de instellingen (88%) zette in op het versterken van de aansluiting tussen onderwijsinstellingen in het vo, mbo en ho door af te stemmen over de inhoud en inrichting van onderwijsprogramma's. Daarbij ligt de focus op opleidingen die nodig zijn voor maatschappelijke opgaven en waar studenten drempels ervaren. Een vrijwel even groot deel van de instellingen (86%) zorgt er, samen met partners in het onderwijs, voor dat leerlingen en studenten in verschillende fases van hun opleidingen kunnen kennismaken met het beroepsonderwijs. Uit de toelichtingen van de instellingen op de maatregelen blijkt inderdaad dat instellingen inzetten op samenwerken met het vo, mbo, ho en het werkveld om het onderwijs beter aan te laten sluiten bij maatschappelijke opgaven en de arbeidsmarkt. Ongeveer twee derde van de instellingen zet in op het maken van opleidingsanalyses met partners in het vo en ho. Een op de vijf geeft aan andere activiteiten uit te voeren. Daarbij ging het bijvoorbeeld om het verbeteren van het intakeproces, het uitbreiden van LOB-activiteiten voor vo-leerlingen gericht op opleiding en beroep, het onderhouden en

doorontwikkelen van keuzedelen (en het curriculum), opzetten van een ontdekkingsfestival, het introduceren van lerend kwalificeren als onderwijsconcept, het invoeren van een monitoringstool voor alumni in het vervolgonderwijs, het inzetten op subsidies voor het versterken van aansluiting in de beroepskolom en het actief profileren van het beroepsonderwijs in het kader van maatschappelijke herwaardering hiervoor. Daarnaast blijkt uit de toelichtingen van instellingen (op de genomen maatregelen) dat zij inzetten op het creëren van een realistischer beeld van opleidingen, het bieden van maatwerk en versterken van SLB én vroegtijdige LOB.

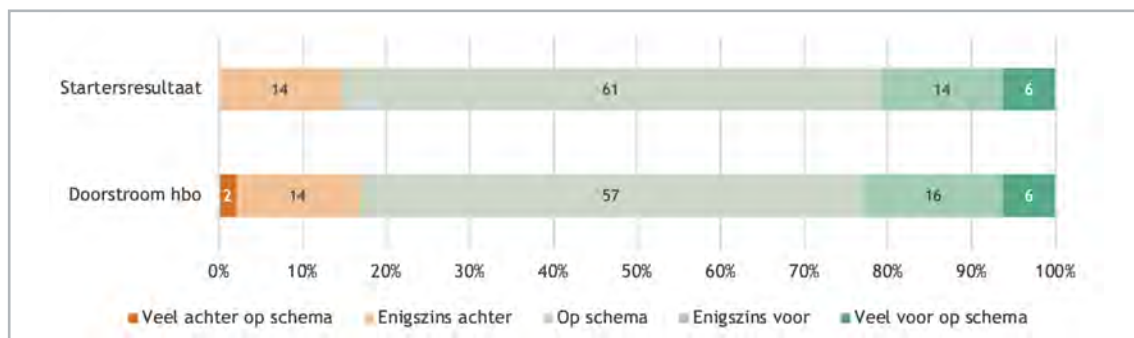
Figuur 5.10 Maatregelen van doelstelling 1.4 ingezet door instellingen

Bron: E-file bestand

Figuur 5.11 laat zien in hoeverre de uitvoering van de maatregelen voor doelstelling 1.4 volgens planning verloopt. De meeste instellingen liggen op of (veel) voor op schema (groene balken). Bijna tachtig procent van de instellingen ligt op (of voor op) schema bij activiteiten rond doorstroom hbo; tachtig procent ligt op (of voor op) schema wanneer het gaat over startersresultaat. De instellingen die aangeven op schema te liggen, hebben niet duidelijk méér financiële inzet; de gemiddelde financiële inzet (bestedingen gedaan in 2024) is voor vrijwel alle groepen nagenoeg even groot, ongeacht of de instellingen voor, of (enigszins) achter op schema liggen.

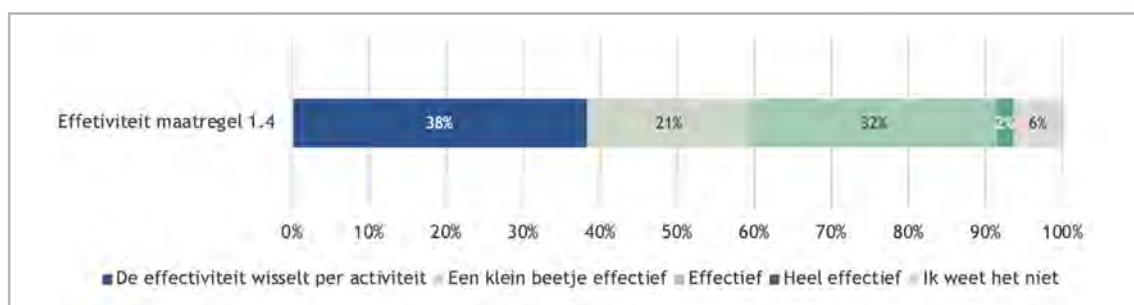
Figuur 5.11 Mate waarin uitvoering van maatregelen voor doelstelling 1.4 volgens planning verloopt

Bron: E-file bestand

In onderstaande figuur 5.12 zien we dat 34 procent van de instellingen de maatregelen voor doelstelling 1.4 als (heel) effectief inschat; één op de vijf vindt het 'een klein beetje' effectief en bijna veertig procent is van mening dat de effectiviteit wisselt per activiteit. Dit laat zien dat de maatregelen onder doelstelling 1.4 wel positief beoordeeld worden, maar dat de impact afhankelijk is van het type activiteit. Zoals eerder beschreven, is er dus geen samenhang te zien met de indicatoren startersresultaat en hbo-doorstroom-succes. In de toelichtingen geven instellingen aan dat doorlopende leerroutes en maatwerktrajecten, vooral in sectoren zoals techniek en zorg, effectief zijn. Tegelijkertijd wordt de arbeidsmarkt als factor benoemd door instellingen; studenten maken ook de keuze direct te gaan werken in plaats van door te stromen. Instellingen hebben vertrouwen dat de maatregelen op de langere termijn effectief zijn (al verschilt de effectiviteit per opleiding), maar dat is op de korte termijn nog niet direct zichtbaar; blijvende evaluatie en bijsturing zijn nodig.

Figuur 5.12 Ingeschatte effectiviteit van maatregelen voor doelstelling 1.4

Bron: E-file bestand

6 Doelstelling 1.5: Laaggeletterdheid verminderen

6.1 Inleiding

Doelstelling 5 van de prioriteit Kansengelijkheid is het verminderen van laaggeletterdheid door te investeren in scholingsprogramma's voor laaggeletterden. Gemeenten, werkgevers en mbo-scholen nemen deel of werken mee aan het Nationaal Groeifonds project LLO Collectief, gericht op scholingsprogramma's voor laaggeletterden, waarin verbetering van taal-, reken- en digitale vaardigheden en beroepsvaardigheden met elkaar worden gecombineerd. Zo kan de doelgroep makkelijker doorstromen naar het beroepsonderwijs en hun positie op de arbeidsmarkt verbeteren. Rijksoverheid en gemeenten werken toe naar bestuurlijke afspraken voor nauwere samenwerking op het thema laaggeletterdheid.

In de *Regeling Kwaliteitsafspraken* wordt de volgende (niet-verplichte) maatregel voor mbo-instellingen benoemd:

- deelname aan of medewerking verlenen aan het Nationaal Groeifondsproject LLO Collectief.
- Daarnaast bekijken we of instellingen bestuurlijke afspraken met de Rijksoverheid of gemeenten, over nauwere samenwerking op het thema laaggeletterdheid noemen in hun Kwaliteitsagenda's.

Er zijn met betrekking tot deze doelstelling geen verplichte indicatoren geformuleerd.

Vanuit het Nationaal Groeifonds is ruim veertig-miljoen toegekend voor opschaling van het LLO collectief Laagopgeleiden en laaggeletterden naar twintig regio's. Het programma Tel mee met Taal is per 1 januari 2025 succesvol afgerond.

PIAAC 2023

Enig inzicht in de landelijke stand van zaken aangaande laaggeletterdheid, vinden we in het PIAAC-onderzoek. In december 2024 is de rapportage van het tienjaarlijkse onderzoek PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) gepubliceerd³⁰. Dit is het grootste internationale onderzoek naar de vaardigheden van volwassenen. Het onderzoek wordt tienjaarlijks onder leiding van de OECD uitgevoerd en brengt de taalvaardigheid, rekenvaardigheid en het probleemoplossend vermogen van volwassenen (16-65-jarigen) in 31 landen in kaart.

In het rapport wordt de positie van Nederland ten opzichte van andere landen beschreven. Er wordt niet specifiek gerapporteerd over mbo-studenten, maar wel over jongeren en over opleidingsniveau. Uit de resultaten blijkt dat Nederlandse jongeren (16-24-jarigen) in het algemeen goed presteren in vergelijking met jongeren in andere landen: ze behoren voor alle kernvaardigheden bij de best presterende landen en scoren significant hoger dan het OECD-gemiddelde. De prestaties zijn (voor taal) relatief stabiel over de afgelopen tien jaar; er is geen significante daling of stijging voor taal bij deze jongere groep.

Toch blijft het zo dat wie een lagere opleiding heeft, aanzienlijk lagere scores haalt. De startkwalificatiegroepen en hoger opgeleiden zitten duidelijk boven gemiddelde, lagere groepen ruim onder dat gemiddelde. Het onderzoek wijst uit dat *“45 procent van de volwassenen die maximaal basis- of speciaal onderwijs heeft afgerond, beschikt over lage taalvaardigheden. Dat geldt ook voor dertig procent van de volwassenen met een vmbo-diploma en een kwart met een*

30. Buisman et al. (2024). PIAAC 2023. Kernvaardigheden van volwassenen. Amsterdam/Maastricht: Kohnstamm Instituut/ROA.

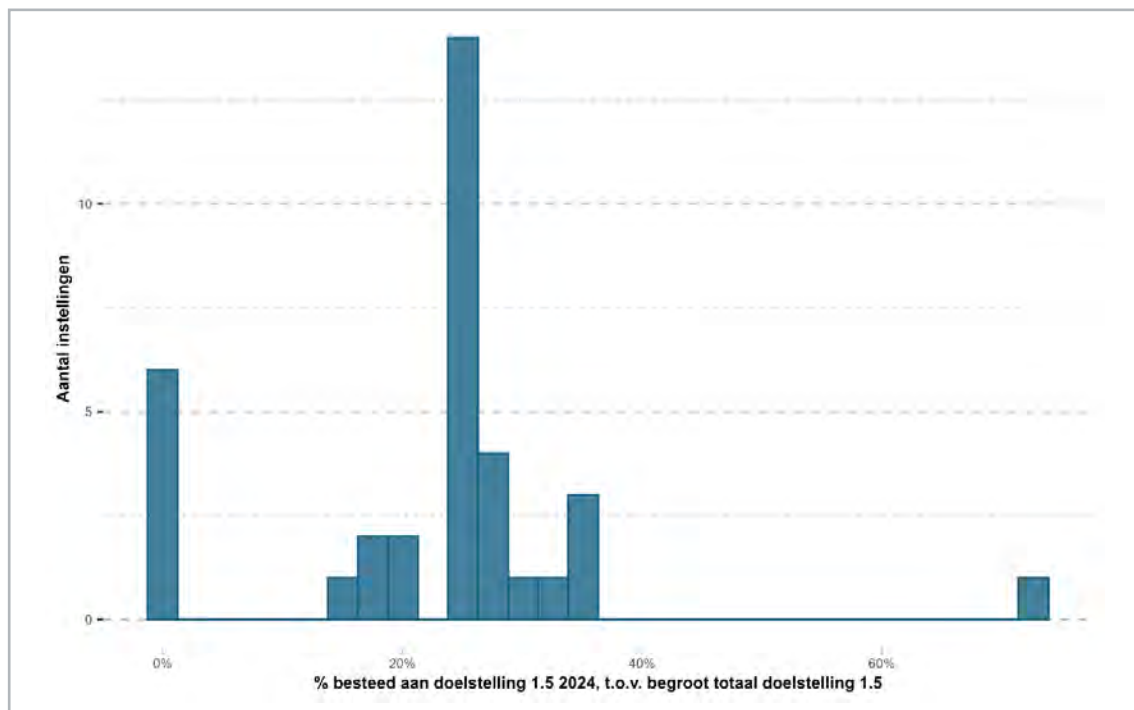
mbo-niveau 1 of 2-diploma. De hogere mbo-niveaus markeren een omslagpunt: vanaf een mbo 3 en 4-diploma beschikt de meerderheid van de volwassenen over hogere niveaus van taal- en rekenvaardigheden en behaalt minimaal de helft niveau 3.”

Uit deze resultaten blijkt dus dat taalvaardigheid vooral op de lagere mbo-niveaus extra aandacht verdient.

6.2 Financiële inzet doelstelling

In totaal werd er in 2024 door 51 instellingen zo'n €20 miljoen besteed (€19.948.222) aan doelstelling 1.5, verminderen van laaggeletterdheid (0,7% van het totaal van de begrote bedragen van mbo-instellingen voor de Werkagenda). Figuur 6.1 laat de spreiding voor financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.5 in 2024 zien, ten opzichte van het in totaal begrote bedrag, per instelling, voor deze doelstelling. Gemiddeld hebben instellingen 24 procent van hun budget voor deze doelstelling besteed. De Werkagenda-middelen worden over vier jaar besteed, dus een besteding van 25 procent zou in theorie ‘op schema’ zijn. In de figuur is te zien dat het grootste deel van de instellingen inderdaad ongeveer een kwart van hun budget voor doelstelling 1.1 heeft besteed: 21 instellingen (60%) hebben in 2024 tussen de twintig en dertig procent besteed. In figuur 6.2 is het bestede bedrag ten opzichte van het totaal van de Werkagenda-middelen weergegeven. Dit loopt uiteen van 0,0% tot 9,2%. Voor 43 van de 51 instellingen (84%) geldt dat hun besteding de totale Werkagenda-middelen in 2024 minder dan 1% bedroeg. Hiervan hadden veertien instellingen 0 euro begroot en logischerwijs ook niets besteed.

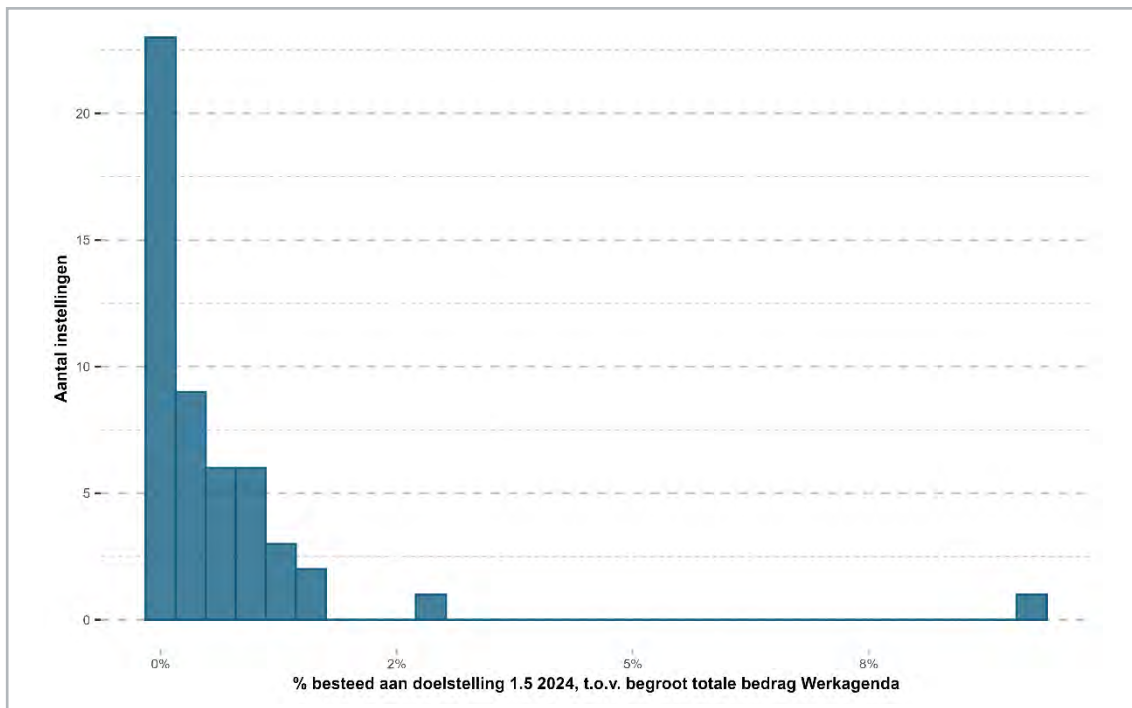
Figuur 6.1 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.5 in 2024 (t.o.v. totale budget 1.5; n=35)

Bron: E-file bestand

31. Ook zijn er zes instellingen die wel een bedrag begroot hadden, maar niets hebben uitgegeven. Zij noemen daar geen specifieke redenen voor.

Figuur 6.2 Financiële besteding van instellingen op doelstelling 1.5 in 2024 (t.o.v. totale budget Werkagenda)

Bron: E-file bestand

6.3 Ontwikkelingen indicatoren

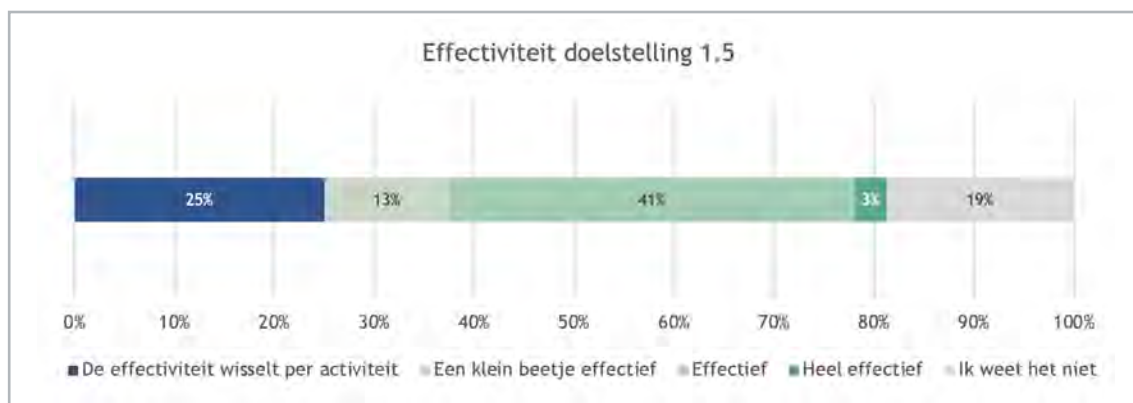
Er zijn geen indicatoren opgenomen in de Werkagenda om laaggeletterdheid te volgen. Twee van de 51 instellingen hebben in hun voortgangsrapportages eigen indicatoren opgesteld met betrekking tot het verminderen van laaggeletterdheid. Het gaat dan om deelname van niveau-2-studenten aan ondersteuningslessen Nederlands, en gemaakte samenwerkingsafspraken met regionale partners. Er zijn geen landelijke gegevens beschikbaar. Zoals gezegd, is deelname aan of medewerking verlenen aan het Nationaal Groeifondsproject LLO Collectief een vrijwillige maatregel: bij de start namen twee pilotregio's, met daarbinnen twee mbo-instellingen, deel aan het LLO Collectief. Bij voldoende succes kan het NGF LLO-collectief worden opgeschaald en kunnen er meer regio's meedoen (vanaf januari 2026).

6.4 Voortgang genomen maatregelen instellingen

In de voortgangsrapportages beschrijven instellingen dat zij in het kader van laaggeletterdheid deelnemen aan of medewerking verlenen aan het Nationaal Groeifondsproject LLO collectief³², en daarnaast samenwerken met regionale organisaties, of speciale trajecten aanbieden voor studenten met een taalachterstand (NT2-ondersteuning). Of de inzet effectief is, wordt wisselend beantwoord (zie figuur 6.3). Men merkt vaak wel een positieve ontwikkeling op, maar heeft nog geen harde, meetbare resultaten.

32. Per 2026 wordt in 18 educatieregio's gestart met regionale LLO-collectieven waaraan mbo-instellingen deelnemen (Subsidieregeling Nationaal Groeifonds LLO Collectief laagopgeleiden en laaggeletterden)

Figuur 6.3 Ingeschatte effectiviteit van maatregelen voor doelstelling 1.5

Bron: E-file bestand

7 Overkoepelend beeld prioriteit 1: Kansengelijkheid

7.1 Financiële inzet

Gezamenlijk hebben de instellingen in 2024 ruim 322 miljoen euro besteed aan prioriteit 1: kansengelijkheid. Hierbinnen is het grootste deel besteed aan doelstelling 1.3; meer dan de helft van het totaal bestede bedrag (zie ook Tabel 7.1). Voor prioriteit 1 is in 2024 11,4% van de totale begrote middelen besteed voor de periode 2024-2027.

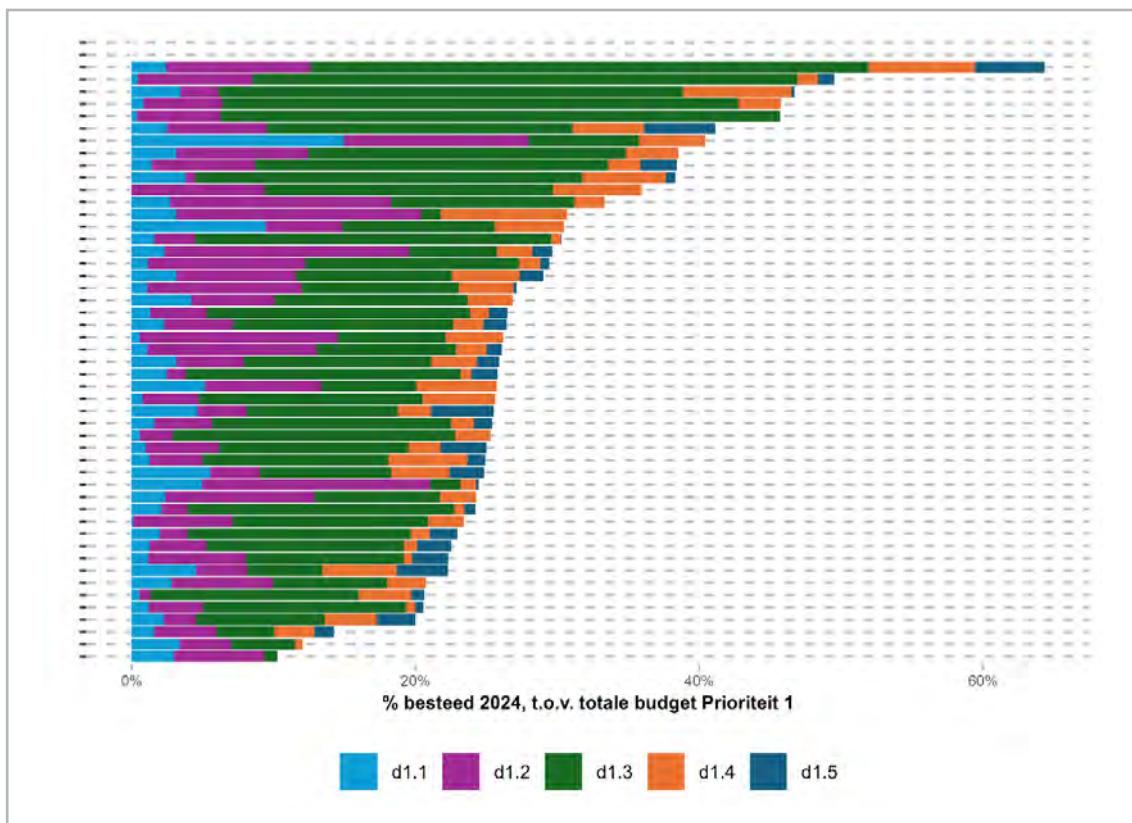
Tabel 7.1 Besteding in 2024 per doelstelling, totaal over alle instellingen

	Besteed	Besteed (%)	Besteed t.o.v. totale Werkagenda-gelden ³³
Doelstelling 1.1	€ 27.070.268	8,4%	1,0%
Doelstelling 1.2	€ 70.599.643	21,9%	2,5%
Doelstelling 1.3	€ 170.988.126	53,1%	6,0%
Doelstelling 1.4	€ 33.351.342	10,4%	1,2%
Doelstelling 1.5	€ 19.948.222	6,2%	0,7%
Totaal	€ 321.957.601	100,0%	11,4%

Per instelling zien we verschillen in de mate waarin zij in 2024 bestedingen hebben gedaan voor prioriteit 1. In figuur 7.1 is voor elke instelling de bestedingen per doelstelling weergegeven. De uitgaven in 2024 zijn gepercenteerd op het totale budget voor prioriteit 1 (voor de gehele werkagenda-periode). Zo is te zien dat de totale besteding voor prioriteit 1 uiteenloopt van 10 tot 64 procent. Het merendeel van de instellingen ligt wel tussen de 20 en 30%. Elf instellingen hebben echter al meer dan 35% van hun totale middelen voor prioriteit 1 besteed.

33. Het totaal bedraagt €2.829.069.228

Figuur 7.1 Bestedingen in 2024, ten opzichte van totale budget voor prioriteit 1

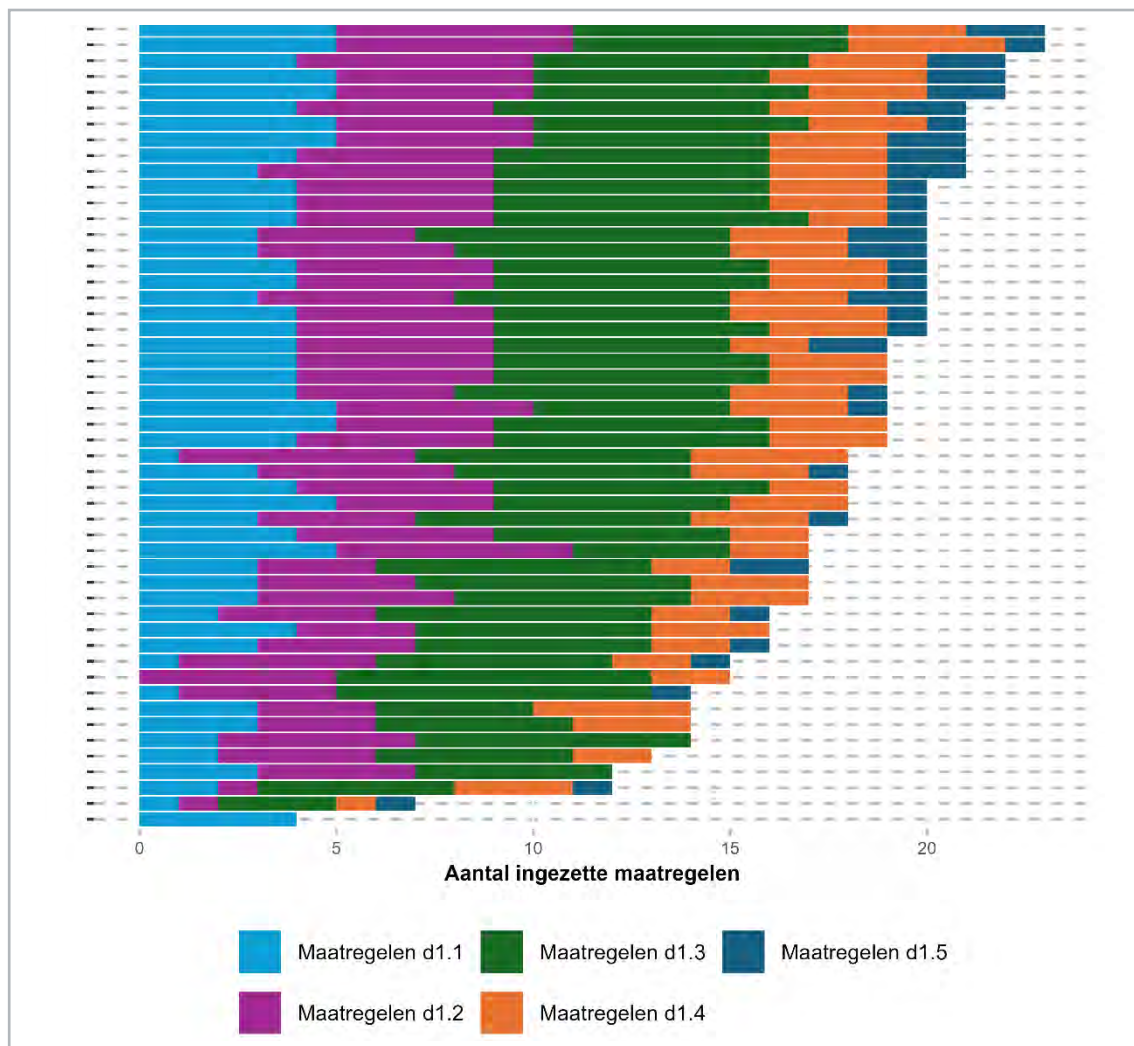

Bron: E-file bestand

7.2 Inzet maatregelen

Overkoepelend zien we over instellingen heen weinig variatie in het aantal maatregelen dat de instellingen inzetten. Het merendeel van de instellingen geeft aan de meeste maatregelen uit de Regeling in te zetten, zie ook onderstaande figuur. Instellingen hadden de keuze tussen 25 genoemde maatregelen; vrijwel alle instellingen zetten tenminste 15 maatregelen in. Instellingen zetten zich dus over het algemeen over de hele linie in op de doelstellingen uit Prioriteit 1: Kansengelijkheid.

Figuur 7.2 Bestedingen in 2024, ten opzichte van totale budget voor prioriteit 1

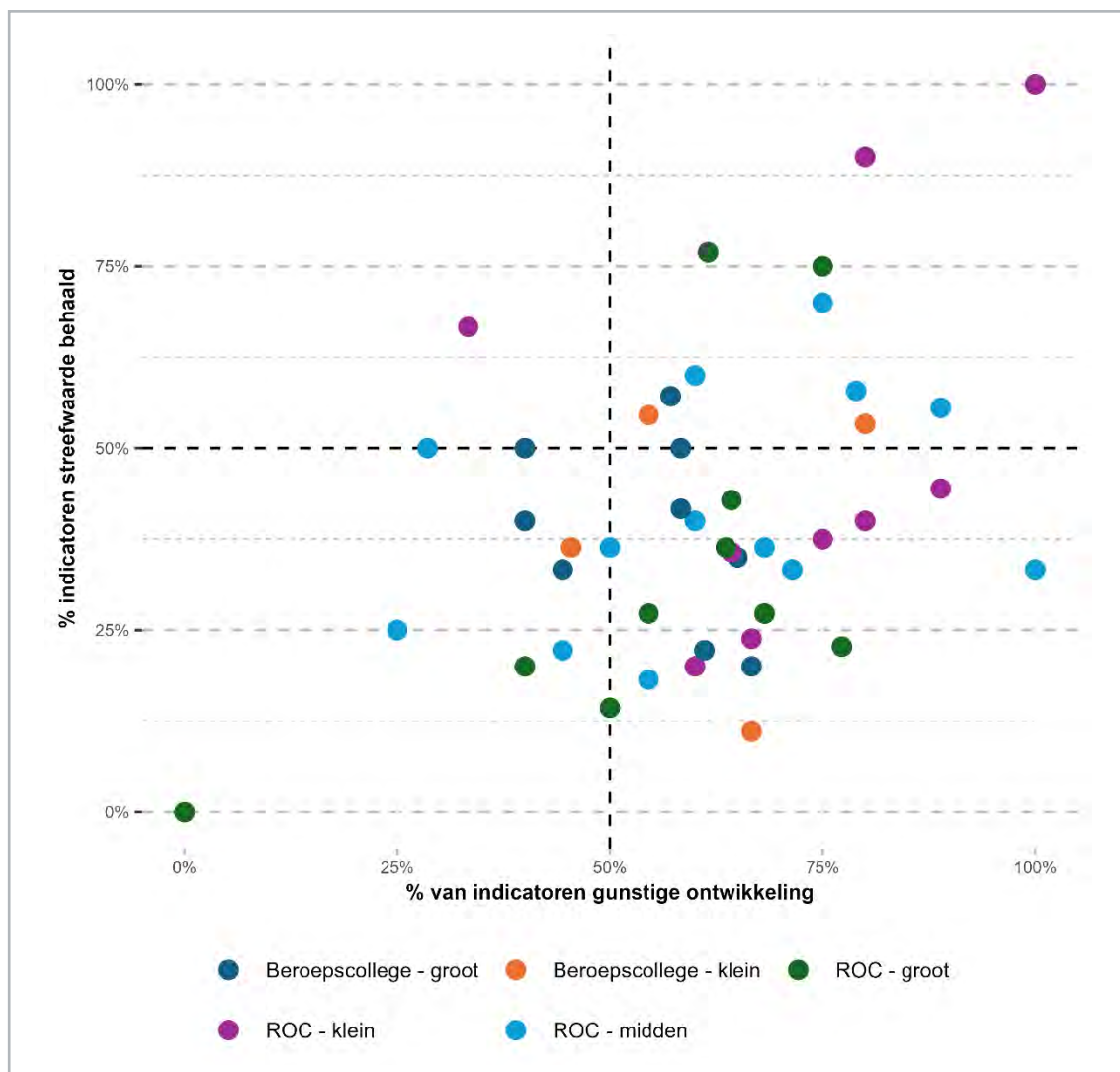

Bron: E-file bestand

7.3 Ontwikkeling

Wanneer we instellingen over de verschillende indicatoren heen vergelijken, wordt in onderstaande figuur duidelijk op hoeveel van de 31 indicatoren instellingen zich positief ontwikkelen (op de x-as), en hoeveel instellingen hun eigen streefwaarde hebben behaald (op de y-as). Hiermee wordt inzichtelijk dat het merendeel van de instellingen zich in het kwadrant rechtsonder bevinden; op de meerderheid van de indicatoren vindt daar een positieve ontwikkeling plaats; voor de meeste indicatoren geldt echter ook dat de streefwaarde nog niet bereikt is. Voor de instellingen in het kwadrant rechtsboven geldt dus dat voor de meerderheid van hun indicatoren een positieve ontwikkeling heeft plaatsgevonden, en dat hun streefwaarde is bereikt. Voor zeven instellingen geldt (linker kwadrant) dat er voor minder dan de helft van de indicatoren een gunstige ontwikkeling zichtbaar is, en dat minder dan de helft de streefwaarde bereikt is. Er zijn geen duidelijke verschillen zichtbaar tussen het type instelling of instellingsgrootte. Ook zijn er geen verschillen zichtbaar in het totaal aantal genomen maatregelen (zoals gepresenteerd in 7.2) en vooruitgang; instellingen met minder genomen maatregelen laten dus geen ander beeld zien. Nota bene, de streefwaarden verschillen dus per instelling; lagere streefwaarden (ten opzichte van de startsituatie) zijn uiteraard eenvoudiger te behalen. Voor de instellingen geldt dat over het algemeen de instellingen met relatief lagere streefwaarden (ten opzichte van hun startpositie), zij nu al wat vaker hun streefwaarde hebben behaald; dit verband is echter zwak (correlatie van -0,28, $p = 0,10$).

Figuur 7.3 Mate waarin instellingen hun streefwaardes reeds hebben behaald, afgezet tegen de mate waarin indicatoren zich positief ontwikkelen.

Bron: E-file bestand

8 Bijlage

8.1 Doelstellingen Kansengelijkheid uit Werkagenda Mbo, deelvragen en indicatoren

1. We dragen bij aan het gelijkwaardig behandelen van alle studenten in Nederland.
2. We verbeteren het studenten-welzijn en versterken van de (integrale) veiligheid op scholen en leerbedrijven. We vergroten de toegankelijkheid van het mbo voor studenten, met een ondersteuningsbehoefte. We maken het mbo inclusiever.
3. We versterken de begeleiding in het onderwijs en bij de stap van school naar werk of vervolgopleiding (met name voor niveau 2 studenten). We zetten ons maximaal in om de stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters, die nu ontstaat na jarenlange daling, af te remmen en om te buigen. We werken toe naar minder dan 18.000 nieuwe vsv'ers in 2026.
4. We versterken de beroepsgerichte route. Dit doen we door het faciliteren van vmbo, mbo en hbo-scholen om zorg te dragen voor een naadloze aansluiting wanneer studenten verwant doorstromen. We stimuleren in-en doorstroom in de beroepskolom, zodat iedereen de kans krijgt hun leerpotentieel optimaal te benutten. Het volgen van beroepsonderwijs is een positieve keuze. Er ontstaat maatschappelijke herwaardering voor het beroepsonderwijs.
5. Het mbo draagt bij aan het verminderen van laaggeletterdheid door te investeren in scholingsprogramma's voor laaggeletterden.

Deelvragen

Deelvragen bij de Monitor Werkagenda Mbo 2023-2027 en Stagepact 2023-2027: Prioriteit 1 – Kansengelijkheid

Doelstelling 1: Gelijkwaardige behandeling alle studenten:

1. In hoeverre voelen mbo-studenten zich gelijkwaardig behandeld ten opzichte van hbo- en wo-studenten en hoe ontwikkelt dit gevoel zich over de tijd?

Doelstelling 2: Verbeteren studentenwelzijn, veiligheid en inclusiviteit

2. Hoe oordelen mbo-studenten over hun welzijn? Hoe houden instellingen vinger aan de pols als het gaat om studentenwelzijn?
3. Welk percentage van de mbo-studenten geeft aan een slechte mentale gezondheid te ervaren?
4. Hoe ontwikkelt de veiligheidsbeleving van studenten op de instelling en de bpv-plek zich over de tijd?

Doelstelling 3: Verbeteren begeleiding en verminderen aantal VSV'ers

5. Hoe tevreden zijn studenten over de begeleiding in het onderwijs en over de begeleiding bij de stap van school naar werk of naar vervolgopleiding? Zijn daarin ontwikkelingen over de jaren te zien?
6. Hoe ontwikkelt het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) zich? Hoe verhoudt zich dit tot de landelijke streefcijfers, zoals genoemd in de werkagenda?
7. Wat is het aandeel gediplomeerde uitstromers uit entree-opleidingen en niveau 2-opleidingen dat een jaar na afstuderen werk heeft?

Doelstelling 4: Versterken beroepskolom, stimuleren in- en doorstroom

8. Hoe ontwikkelt zich het studiesucces van de mbo'ers die doorstromen naar het hbo?
9. Hoe ontwikkelt zich het succes in het eerste jaar van het mbo (startersresultaat) en het succes in het eerste jaar van het hbo onder doorstromers uit het mbo?
10. Hoe ontwikkelt zich de aantallen doorstromers van vmbo - mbo en van mbo - hbo?

Doelstelling 5: Verminderen laaggeletterdheid

11. Hoe ontwikkelt zich de laaggeletterdheid in Nederland? En hoe ontwikkelt zich de deelname aan programma's/cursussen om laaggeletterdheid tegen te gaan?

Indicatoren

In onderstaande tabel zijn de onderzochte indicatoren weergegeven.

Tabel 8.1 Overzicht te onderzoeken indicatoren voor ontwikkelingen

Doelstelling	Indicator	Bron
1.1 Gelijkwaardige behandeling van mbo-studenten	% studenten bekend met beginnen studievereniging	JOB-Monitor ³⁴ (extra modules)*
	% studenten dat zich net zoveel student voelt als student op hbo of universiteit	JOB-Monitor (extra modules)*
	% studenten dat aangeeft door anderen net zoveel als student gezien te worden als hbo'ers of wo'ers	JOB-Monitor (extra modules)*
1.2 Verbeteren studentenwelzijn, versterken integrale veiligheid op school en leerbedrijf en vergroten toegankelijkheid	% mentaal gezonde studenten	Studentenpeiling NPO
	% studenten dat zich veilig voelt op bpv	JOB-Monitor (extra modules)*
	% studenten dat zich veilig voelt op school	JOB-Monitor
	% studenten dat hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor ondersteuningsbehoefte als (heel) goed beoordeelt	JOB-Monitor (extra modules)*
1.3 Verbeteren begeleiding (op school en bij overgang naar werk/vervolgstudie), verminderen aantal VSV'ers	Aantal nieuwe vsv'ers per jaar	DUO
	Het aandeel studenten dat tevreden is over de begeleiding tijdens de opleiding (met en zonder functiebeperking)	JOB-monitor
	Aandeel uitstromers entree en niveau 2 met werk 1 jaar na afstuderen (> 12u p. week)	CBS
1.4 Versterken beroepskolom, stimuleren in- en doorstroom	Eerstejaarsucces in het mbo (startersresultaat)	DUO
	Eerstejaarsucces van doorstromers vanuit het mbo in het hbo	DUO
	% studenten dat LOB als (heel) goed beoordeeld	JOB-monitor (extra modules)*
1.5 Verminderen laaggeletterdheid	-	-

* Vragen uit de extra modules van de JOB-Monitor & tussentijdse JOB-meting 2025 zijn aan een selectie van de deelnemers gevraagd. Instellingen konden er ook voor kiezen om deze vragen aan alle studenten te stellen.

34. De JOB monitor werd tot en met 2024 eens per twee jaar afgenomen. In verband met de Werkagenda is er in 2025 een extra tussentijdse meting uitgevoerd. Dit betrof een beknopte variant waarin alleen thema's met daarin JOB-indicatoren die gebruikt worden voor de monitor van de Werkagenda en het Stagepact zijn uitgevraagd. Hiervan is geen aparte rapportage verschenen. De cijfers zijn (tevens) opgenomen in de e-files en de instellingsrapportages van de werkagenda-stagepact. Er hebben 29 van de 51 mbo-instellingen meegedaan aan deze tussentijdse meting.

8.2 Aangevulde en aangepaste streefwaarden

In onderstaand overzicht is per indicator het gemiddelde van de oorspronkelijke, en het gemiddelde van de oorspronkelijke en aangevulde streefwaarden zichtbaar. De verschillen zijn beperkt en zijn hoogstens -2,0%/1,7%. In het rapport zijn de oorspronkelijke en aangevulde streefwaarden gebruikt. Bijgestelde streefwaarden (wanneer er dus al een streefwaarde is opgegeven) zijn ook verwerkt, maar dit is slechts voor 3 indicatoren aangepast, door één instelling (allen over het hebben van >12u werk). Opvallend is dat, ook na de mogelijkheid tot aanvulling, er nog steeds voor een substantieel deel van de instellingen geen streefwaarden zijn; voor het aandeel studenten met een slechte mentale gezondheid ontbreekt dit bijvoorbeeld voor zo'n kwart van de instellingen. Voor vsv en startersresultaat is actualisatie niet mogelijk doordat dit niet op vergelijkbare manieren is uitgevraagd/geanalyseerd.

Tabel 8.2 Streefwaarden – oorspronkelijk en geactualiseerd

			Oorspr. streefwaarden	Inclusief aangevulde streefwaarden			
Doelstelling	Indicator	Uitsplitsing		N		N	pp. verschil
1.2	(Slechte) Mentale gezondheid	-	15,3%	35	15,0%	38	-0,2%
	Veilig voelen op school	-	84,8%	38	85,0%	42	0,2%
1.3	Uitstroom naar werk	Entree-bbl	62,3%	26	62,5%	30	0,2%
		Entree-bol	61,6%	26	59,6%	29	-2,0%
		Niveau 2-bbl	78,3%	31	78,3%	36	0,0%
		Niveau 2-bol	74,5%	31	72,8%	37	-1,7%
	Vsv	Totaal	*				
	Tevredenheid over begeleiding tijdens lessen	Entree	61,2%	33	62,8%	39	1,6%
		Niveau 2	57,9%	35	58,5%	41	0,5%
		Niveau 3	55,5%	34	56,2%	41	0,7%
		Niveau 4	55,7%	34	56,3%	41	0,6%
	Startersresultaat	-	*				
1.4	Mbo-hbo 4 succesvolle doorstroom	-	80,8%	34	80,7%	38	-0,1%

Bron: E-file bestand

8.3 Extra tabellen ontwikkelingen

Tabel 8.3 vsv naar leerweg, niveau en migratieachtergrond

Niveau	Leerweg	Migratieachtergrond	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1	BBL	Geen migratieachtergrond	25,13%	23,64%	25,37%	23,53%	23,66%
		Westerse migratieachtergrond	34,06%	27,56%	34,33%	32,97%	31,94%
		Niet-w. migratieachtergrond	29,10%	31,30%	32,74%	35,82%	36,81%
	BOL	Geen migratieachtergrond	22,82%	25,66%	29,22%	27,35%	25,19%
		Westerse migratieachtergrond	27,00%	27,23%	31,36%	29,34%	26,67%
		Niet-w. migratieachtergrond	17,12%	18,90%	20,46%	20,86%	18,88%
	Examendeelnemer	Geen migratieachtergrond	23,60%	20,16%	18,81%	38,71%	64,29%
		Westerse migratieachtergrond	21,43%	21,43%	33,33%	100,00%	50,00%
		Niet-w. migratieachtergrond	11,94%	22,35%	17,70%	44,00%	45,00%
2	BBL	Geen migratieachtergrond	9,78%	9,94%	11,11%	10,99%	10,64%
		Westerse migratieachtergrond	12,44%	13,83%	15,70%	17,27%	18,30%
		Niet-w. migratieachtergrond	15,96%	15,76%	18,51%	17,81%	16,01%
	BOL	Geen migratieachtergrond	7,14%	7,87%	10,56%	10,22%	9,48%
		Westerse migratieachtergrond	9,84%	10,52%	11,75%	14,08%	12,37%
		Niet-w. migratieachtergrond	8,15%	8,66%	10,93%	11,35%	10,29%
	Examendeelnemer	Geen migratieachtergrond	14,42%	9,55%	14,64%	13,97%	10,98%
		Westerse migratieachtergrond	12,86%	13,33%	10,61%	17,65%	18,46%
		Niet-w. migratieachtergrond	16,37%	10,71%	13,23%	15,35%	18,34%
3	BBL	Geen migratieachtergrond	3,70%	4,05%	4,80%	4,74%	4,73%
		Westerse migratieachtergrond	6,23%	6,30%	8,18%	8,19%	7,99%
		Niet-w. migratieachtergrond	6,60%	7,84%	7,99%	8,17%	8,81%
	BOL	Geen migratieachtergrond	3,14%	3,80%	5,24%	4,93%	4,56%
		Westerse migratieachtergrond	5,68%	5,91%	7,30%	7,52%	7,11%
		Niet-w. migratieachtergrond	4,75%	4,82%	7,13%	7,13%	6,37%
	Examendeelnemer	Geen migratieachtergrond	3,73%	4,83%	6,36%	9,26%	5,54%
		Westerse migratieachtergrond	8,00%	11,27%	10,15%	11,54%	5,41%
		Niet-w. migratieachtergrond	11,00%	9,94%	8,39%	7,19%	9,93%
4	BBL	Geen migratieachtergrond	3,44%	3,90%	5,04%	4,96%	4,41%
		Westerse migratieachtergrond	7,27%	5,78%	8,04%	9,08%	8,11%
		Niet-w. migratieachtergrond	6,58%	6,26%	7,65%	9,12%	9,25%
	BOL	Geen migratieachtergrond	2,47%	2,83%	4,03%	3,93%	3,48%
		Westerse migratieachtergrond	3,99%	4,64%	6,43%	6,16%	5,69%
		Niet-w. migratieachtergrond	4,01%	4,34%	5,71%	5,77%	5,28%
	Examendeelnemer	Geen migratieachtergrond	5,76%	4,18%	5,31%	5,61%	4,34%
		Westerse migratieachtergrond	5,68%	3,33%	1,91%	6,84%	7,09%
		Niet-w. migratieachtergrond	7,03%	8,85%	8,33%	7,23%	6,05%
Mbo totaal	BBL	Geen migratieachtergrond	6,13%	6,33%	7,30%	7,20%	7,04%
		Westerse migratieachtergrond	10,14%	9,92%	12,12%	13,14%	13,29%
		Niet-w. migratieachtergrond	12,15%	12,34%	13,77%	14,08%	13,71%
	BOL	Geen migratieachtergrond	3,35%	3,81%	5,22%	5,02%	4,59%
		Westerse migratieachtergrond	5,90%	6,50%	8,24%	8,40%	7,89%
		Niet-w. migratieachtergrond	6,13%	6,48%	8,06%	8,24%	7,67%
	Examendeelnemer	Geen migratieachtergrond	8,34%	6,72%	9,14%	9,37%	7,08%
		Westerse migratieachtergrond	9,46%	9,60%	10,39%	12,45%	10,58%
		Niet-w. migratieachtergrond	10,49%	11,08%	11,01%	11,05%	11,01%

Bron: DUO

Tabel 8.4 vsv naar leerweg, niveau en functiebeperking (voor instellingen met jaarl. <5% studenten met fb.)

Niveau	Leerweg	Functiebeperking	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1	BBL	Geen functiebeperking	32,37%	31,43%	27,55%	27,73%	27,19%
		Functiebeperking	12,82%	32,35%	37,50%	42,31%	30,00%
	BOL	Geen functiebeperking	18,36%	23,90%	26,58%	26,00%	23,36%
		Functiebeperking	24,68%	23,03%	20,89%	25,30%	20,47%
2	BBL	Geen functiebeperking	9,86%	10,22%	11,93%	14,45%	12,15%
		Functiebeperking	9,42%	10,90%	15,00%	8,30%	12,40%
	BOL	Geen functiebeperking	8,01%	8,50%	10,61%	11,01%	11,29%
		Functiebeperking	9,55%	9,31%	11,58%	10,79%	9,33%
3	BBL	Geen functiebeperking	4,10%	4,60%	5,83%	4,93%	5,30%
		Functiebeperking	4,38%	4,35%	4,43%	9,52%	5,26%
	BOL	Geen functiebeperking	3,40%	3,98%	5,46%	5,45%	4,19%
		Functiebeperking	4,56%	4,92%	6,20%	5,95%	4,05%
4	BBL	Geen functiebeperking	3,76%	5,15%	4,64%	3,82%	5,48%
		Functiebeperking	6,32%	7,14%	5,93%	6,78%	6,67%
	BOL	Geen functiebeperking	2,51%	3,18%	4,30%	4,24%	3,94%
		Functiebeperking	4,19%	3,83%	5,14%	5,24%	4,54%
Totaal	BBL	Geen functiebeperking	6,69%	7,24%	8,10%	8,28%	8,30%
		Functiebeperking	7,71%	8,90%	11,46%	9,95%	10,37%
	BOL	Geen functiebeperking	3,66%	4,38%	5,68%	5,71%	5,35%
		Functiebeperking	6,19%	5,39%	6,80%	6,70%	5,66%

Bron: DUO

Tabel 8.5 vsv naar leerweg, niveau en opleidingsgroep

Leerweg	Hoofdgroep	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	pp. versch.
BBL	Afbouw, hout en onderhoud	7,66%	7,74%	7,21%	8,35%	8,47%	0,12%
	Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	5,44%	5,39%	4,38%	5,64%	8,33%	2,69%
	Bouw en infra	5,10%	6,06%	6,58%	6,17%	5,46%	-0,71%
	Cross-over	14,47%	18,88%	20,97%	16,19%	18,25%	2,07%
	Economie en administratie	8,78%	10,03%	13,60%	12,19%	12,06%	-0,13%
	Entree	26,69%	25,59%	27,54%	26,94%	26,90%	-0,04%
	Handel en ondernemerschap	9,29%	9,87%	12,59%	12,76%	11,07%	-1,69%
	Horeca en bakkerij	7,48%	7,90%	9,06%	9,85%	10,37%	0,52%
	Informatie en communicatietechnologie	7,74%	7,05%	8,50%	7,83%	9,91%	2,09%
	Media en vormgeving	8,00%	7,25%	13,79%	11,11%	10,11%	-1,00%
	Mobiliteit en voertuigen	4,84%	5,24%	5,76%	5,68%	5,52%	-0,15%
	Regionale kwalificatie	.	0,00%	6,25%	0,00%	13,04%	13,04%
	Techniek en procesindustrie	4,81%	4,36%	5,92%	5,57%	5,70%	0,13%
	Toerisme en recreatie	0,00%	11,11%	17,39%	20,00%	14,49%	-5,51%
	Transport, scheepvaart en logistiek	8,66%	9,60%	10,71%	9,60%	8,94%	-0,66%
	Uiterlijke verzorging	4,57%	5,49%	6,92%	7,11%	7,89%	0,79%
	Veiligheid en sport	15,70%	13,22%	8,03%	17,92%	14,39%	-3,53%
	Voedsel, natuur en leefomgeving	6,05%	6,06%	7,61%	6,41%	6,09%	-0,32%
	Zorg en welzijn	3,57%	3,78%	4,13%	4,96%	5,28%	0,32%
BOL	Afbouw, hout en onderhoud	4,39%	4,21%	5,51%	5,14%	4,97%	-0,17%
	Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	2,40%	3,05%	4,45%	4,27%	3,73%	-0,55%
	Bouw en infra	3,07%	3,52%	4,48%	4,29%	4,08%	-0,21%
	Cross-over	7,52%	7,65%	8,26%	8,83%	7,64%	-1,19%
	Economie en administratie	3,84%	4,49%	6,05%	6,06%	5,58%	-0,48%
	Entree	19,44%	21,50%	23,93%	23,43%	21,44%	-1,99%
	Handel en ondernemerschap	6,05%	6,41%	8,25%	8,07%	7,02%	-1,05%
	Horeca en bakkerij	3,71%	4,31%	5,89%	5,56%	4,64%	-0,92%
	Informatie en communicatietechnologie	4,08%	4,73%	6,20%	5,96%	5,31%	-0,65%
	Media en vormgeving	3,42%	3,81%	5,39%	5,26%	4,88%	-0,39%
	Mobiliteit en voertuigen	5,61%	6,40%	7,88%	6,14%	5,69%	-0,45%
	Regionale kwalificatie	.	9,72%	7,60%	4,02%	6,20%	2,18%
	Techniek en procesindustrie	2,61%	3,02%	3,90%	3,92%	3,37%	-0,55%
	Toerisme en recreatie	2,55%	2,58%	4,19%	4,65%	3,21%	-1,44%
	Transport, scheepvaart en logistiek	3,44%	3,60%	5,47%	5,03%	4,26%	-0,77%
	Uiterlijke verzorging	4,73%	5,55%	8,22%	8,42%	7,91%	-0,51%
	Veiligheid en sport	3,82%	4,29%	5,82%	5,42%	4,87%	-0,55%
	Voedsel, natuur en leefomgeving	2,90%	3,18%	4,37%	4,44%	3,75%	-0,68%
	Zorg en welzijn	3,23%	3,54%	4,86%	4,97%	4,68%	-0,29%

Bron: DUO

Tabel 8.6 Uitstroom naar werk, >12u naar leerweg, niveau en hoofdgroep (in percentages)

Leerweg	Niveau	Hoofdgroep	2018/'19	2019/'20	2020/'21	2021/'22	2022/'23	verschil pp.
Bbl	Entreeopleiding	Entree	53	59	61	61	58	-3
	Niveau 2	Afbouw, hout en onderhoud	77	73	75	78	76	-2
		Bouw en infra	74	74	72	77	75	-2
		Economie en administratie	67	71	54	79	52	-27
		Handel en ondernemerschap	78	79	76	82	77	-5
		Horeca en bakkerij	73	79	78	80	78	-2
		Media en vormgeving			91	70	96	26
		Mobiliteit en voertuigen	75	74	71	75	74	-1
		Techniek en procesindustrie	79	78	77	78	76	-2
		Transport, scheepvaart en logistiek	83	85	82	84	82	-2
		Uiterlijke verzorging	68	69	73	75	66	-9
		Veiligheid en sport	76	78	77	79	73	-6
		Voedsel, natuur en leefomgeving	79	81	80	82	82	0
		Zorg en welzijn	79	83	82	86	86	0
		Cross-over	46	66	69	83	65	-18
		Totaal	78	79	78	81	78	-3
Bol	Entreeopleiding	Entree	39	42	42	38	36	-2
	Niveau 2	Afbouw, hout en onderhoud	64	68	70	61	59	-2
		Bouw en infra	66	68	70	60	61	1
		Economie en administratie	45	50	48	48	46	-2
		Handel en ondernemerschap	45	49	50	48	48	0
		Horeca en bakkerij	60	67	67	63	62	-1
		Informatie en communicatietechnologie	42	52	49	51	45	-6
		Media en vormgeving	46	55	58	49	49	0
		Mobiliteit en voertuigen	58	58	55	58	59	1
		Techniek en procesindustrie	64	61	61	59	58	-1
		Transport, scheepvaart en logistiek	59	66	63	56	58	2
		Uiterlijke verzorging	56	53	57	51	52	1
		Veiligheid en sport	77	79	77	68	68	0
		Voedsel, natuur en leefomgeving	61	64	63	59	56	-3
		Zorg en welzijn	54	58	57	53	52	-1
		Cross-over	42	43	52	47	44	-3
		Totaal	58	61	60	55	54	-1

Bron: DUO open data/CBS

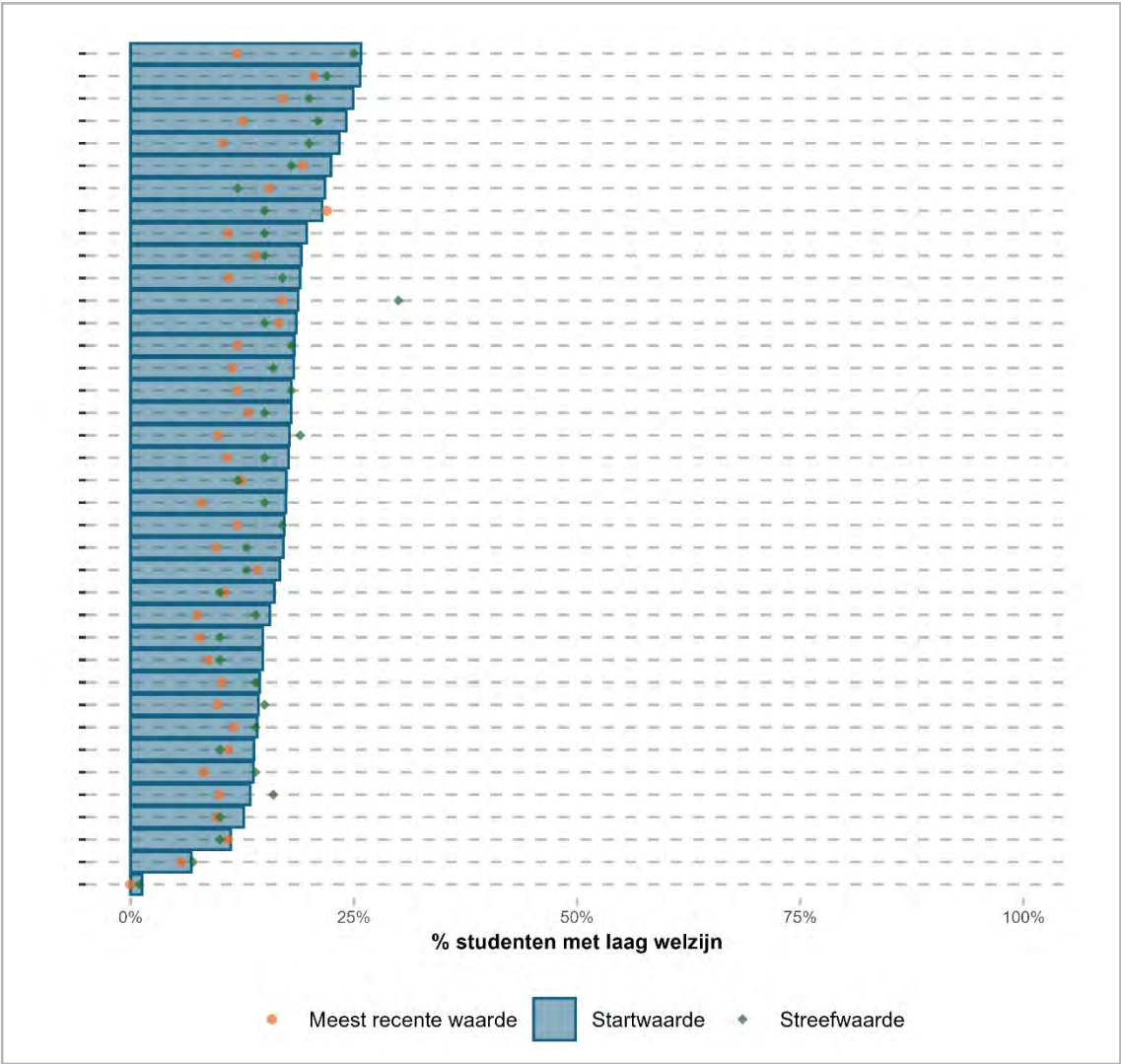
Tabel 8.7 Startersresultaat naar niveau en hoofdgroep

Niveau	Hoofdgroep	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	pp.verschil
2	Afbouw, hout en onderhoud	83%	79%	82%	80%	78%	-2%
	Bouw en infra	84%	84%	82%	82%	86%	3%
	Economie en administratie				84%	79%	-5%
	Handel en ondernemerschap	86%	79%	78%	80%	81%	1%
	Horeca en bakkerij	82%	80%	76%	78%	75%	-2%
	Informatie en communicatietechnologie	85%	85%	82%	83%	87%	4%
	Media en vormgeving	83%	77%	78%	83%	75%	-8%
	Mobiliteit en voertuigen	86%	75%	83%	84%	80%	-4%
	Techniek en procesindustrie	83%	84%	80%	82%	83%	1%
	Transport, scheepvaart en logistiek	81%	83%	78%	79%	81%	2%
	Uiterlijke verzorging	79%	82%	73%	79%	78%	-2%
	Veiligheid en sport	84%	84%	81%	79%	79%	0%
	Voedsel, natuur en leefomgeving	76%	80%	75%	75%	78%	3%
	Zorg en welzijn	88%	87%	83%	83%	84%	1%
3	Afbouw, hout en onderhoud	85%	85%	82%	87%	87%	-1%
	Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	79%	88%	86%	84%	89%	5%
	Bouw en infra	90%	90%	91%	90%	91%	1%
	Economie en administratie	70%	88%	77%	78%	82%	5%
	Handel en ondernemerschap	81%	83%	82%	76%	85%	9%
	Horeca en bakkerij	84%	87%	87%	84%	88%	4%
	Informatie en communicatietechnologie	85%	78%	78%	81%	81%	-1%
	Media en vormgeving	93%	83%	83%	85%	74%	-11%
	Mobiliteit en voertuigen	86%		86%	90%	87%	-3%
	Techniek en procesindustrie	88%	88%	87%	87%	87%	0%
	Toerisme en recreatie	84%	74%	76%	81%	69%	-12%
	Transport, scheepvaart en logistiek	79%	83%	79%	79%	83%	3%
	Uiterlijke verzorging	87%	84%	82%	90%	82%	-8%
	Veiligheid en sport	87%	87%	85%	86%	88%	1%
	Voedsel, natuur en leefomgeving	79%	78%	82%	81%	82%	2%
	Zorg en welzijn	85%	85%	82%	82%	83%	1%
4	Afbouw, hout en onderhoud	78%	76%	78%	79%	81%	2%
	Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	85%	84%	83%	80%	83%	3%
	Bouw en infra	85%	87%	86%	86%	87%	1%
	Cross-over		93%	88%	91%	87%	-4%
	Economie en administratie	88%	88%	85%	85%	86%	1%
	Handel en ondernemerschap	87%	86%	78%	79%	84%	5%
	Horeca en bakkerij	88%	87%	82%	86%	87%	1%
	Informatie en communicatietechnologie	84%	85%	82%	82%	84%	2%
	Media en vormgeving	87%	84%	80%	82%	83%	1%
	Mobiliteit en voertuigen			85%	86%	88%	1%
	Techniek en procesindustrie	87%	88%	85%	85%	86%	1%
	Toerisme en recreatie	84%	83%	84%	83%	86%	4%
	Transport, scheepvaart en logistiek	82%	85%	78%	79%	83%	4%
	Uiterlijke verzorging	87%	83%	76%	81%	83%	1%
	Veiligheid en sport	87%	86%	80%	82%	85%	3%
	Voedsel, natuur en leefomgeving	82%	81%	79%	81%	82%	1%
	Zorg en welzijn	87%	87%	85%	85%	86%	1%

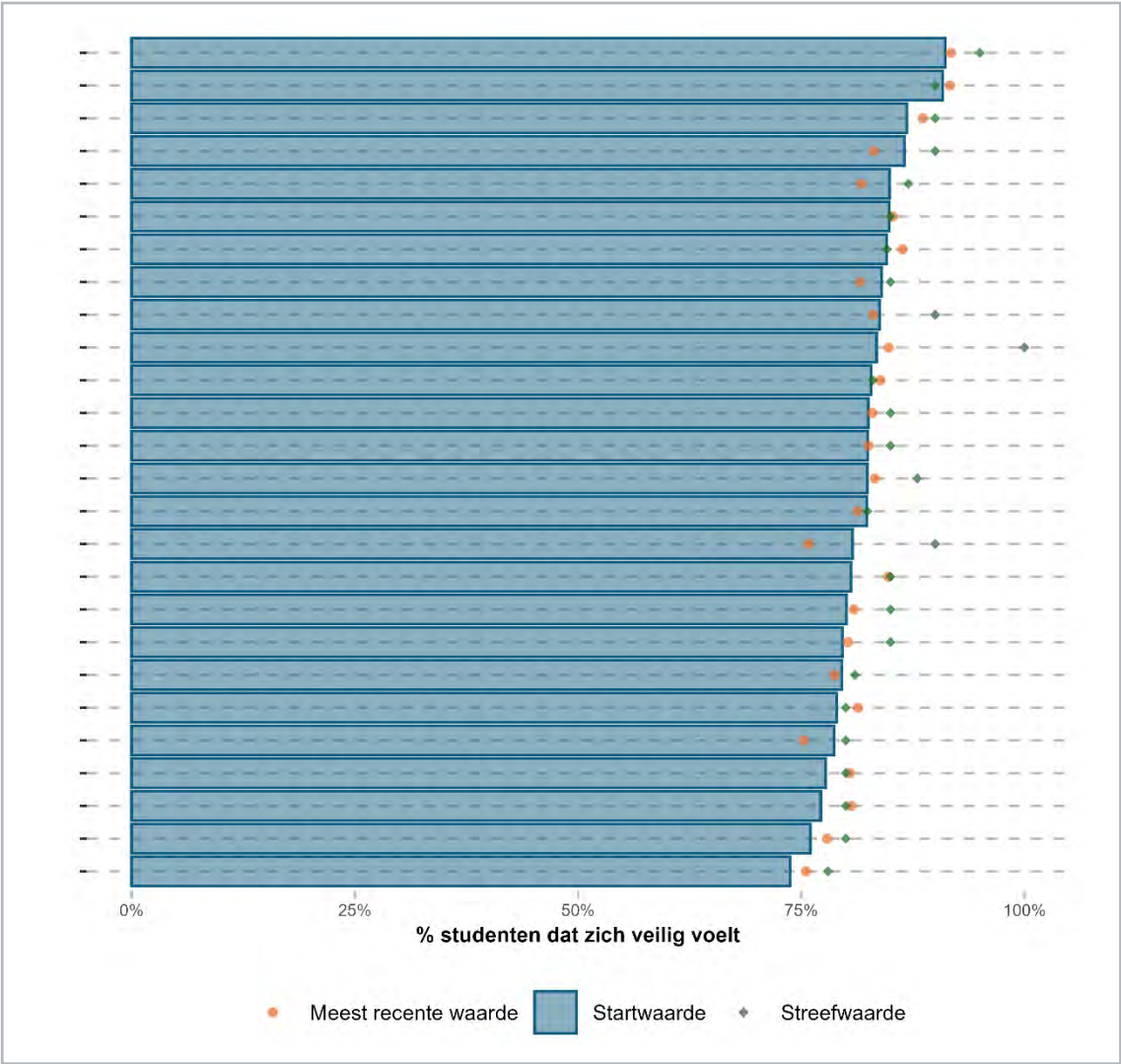
Bron: DUO ROD; bewerkingen ResearchNed/KBA Nijmegen

8.4 Figuren ontwikkelingen per instelling

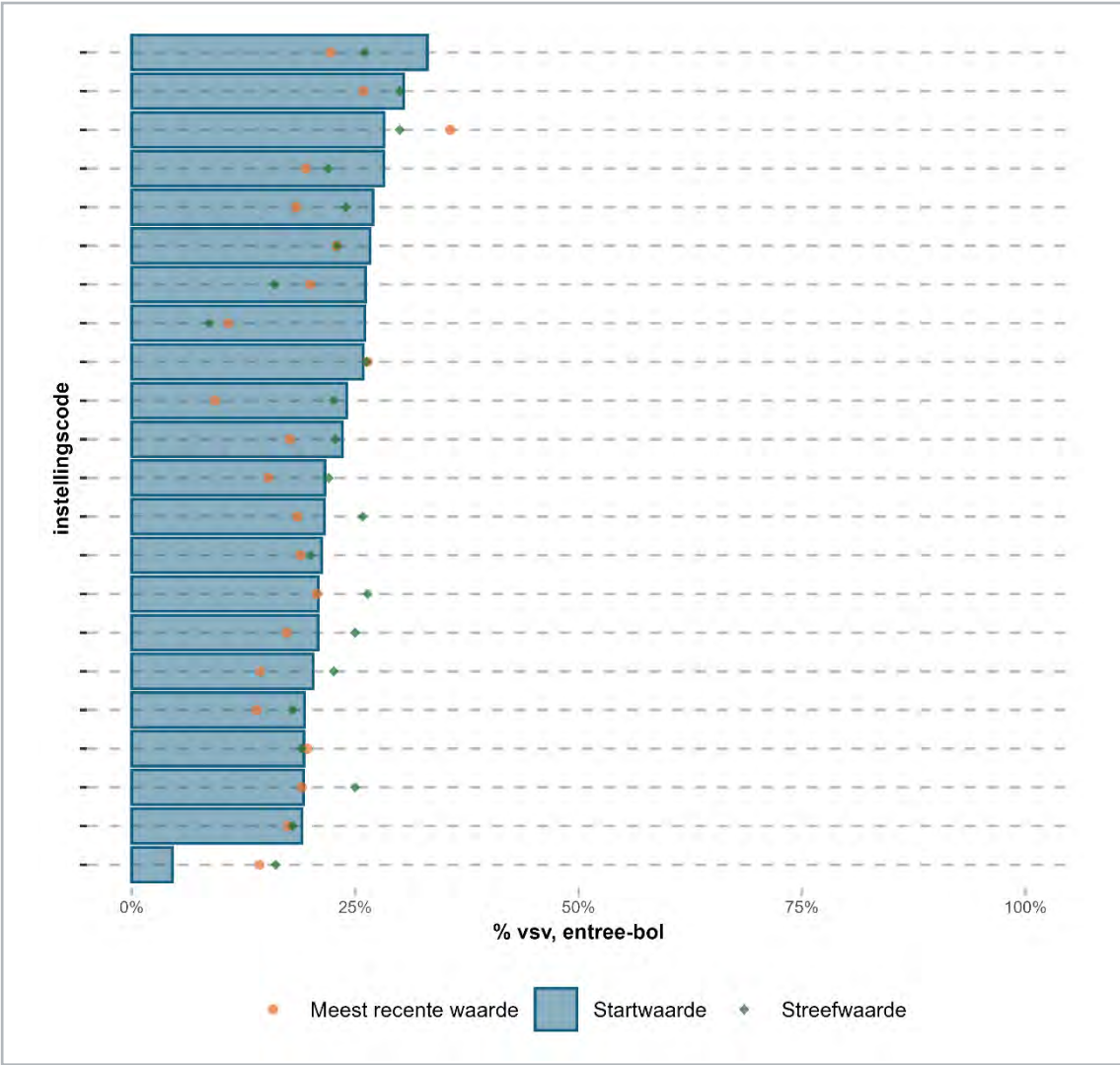
Figuur 8.1 Start-, Streef- en huidige waarde voor mentale gezondheid

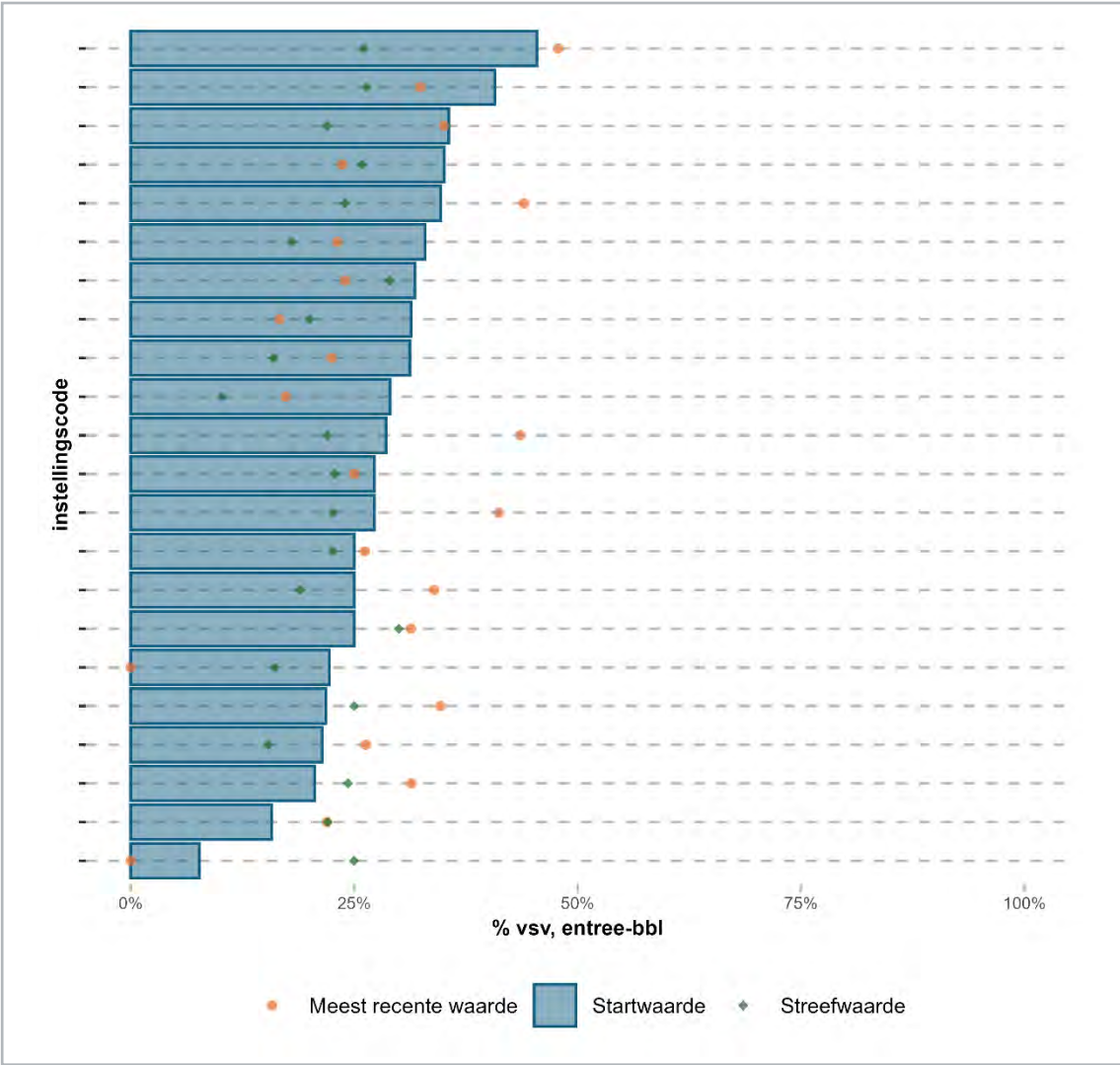
Figuur 8.2 Start-, Streef- en huidige waarde voor studenten die zich veilig voelen op school

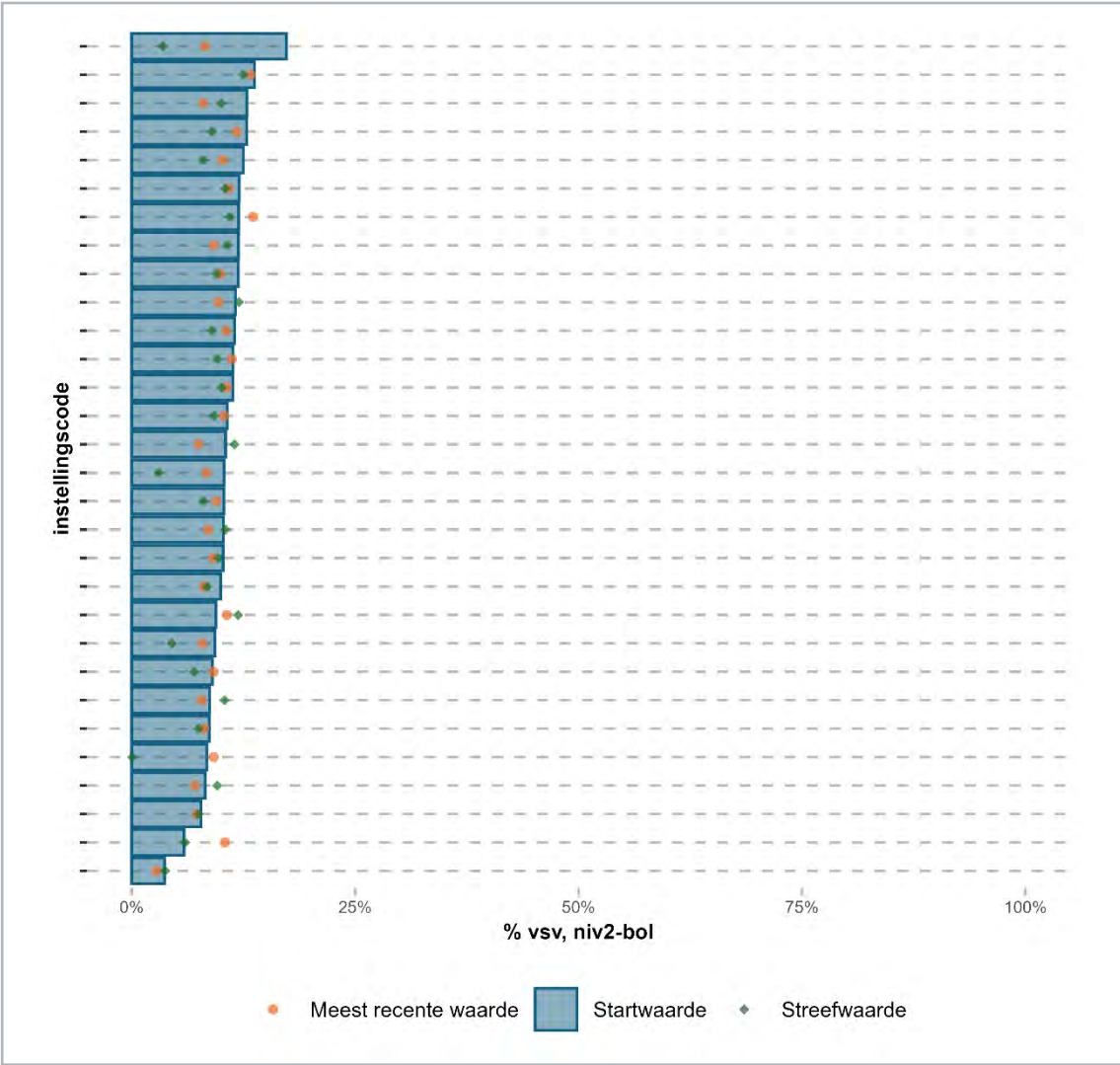
Figuur 8.3 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, entree-bol

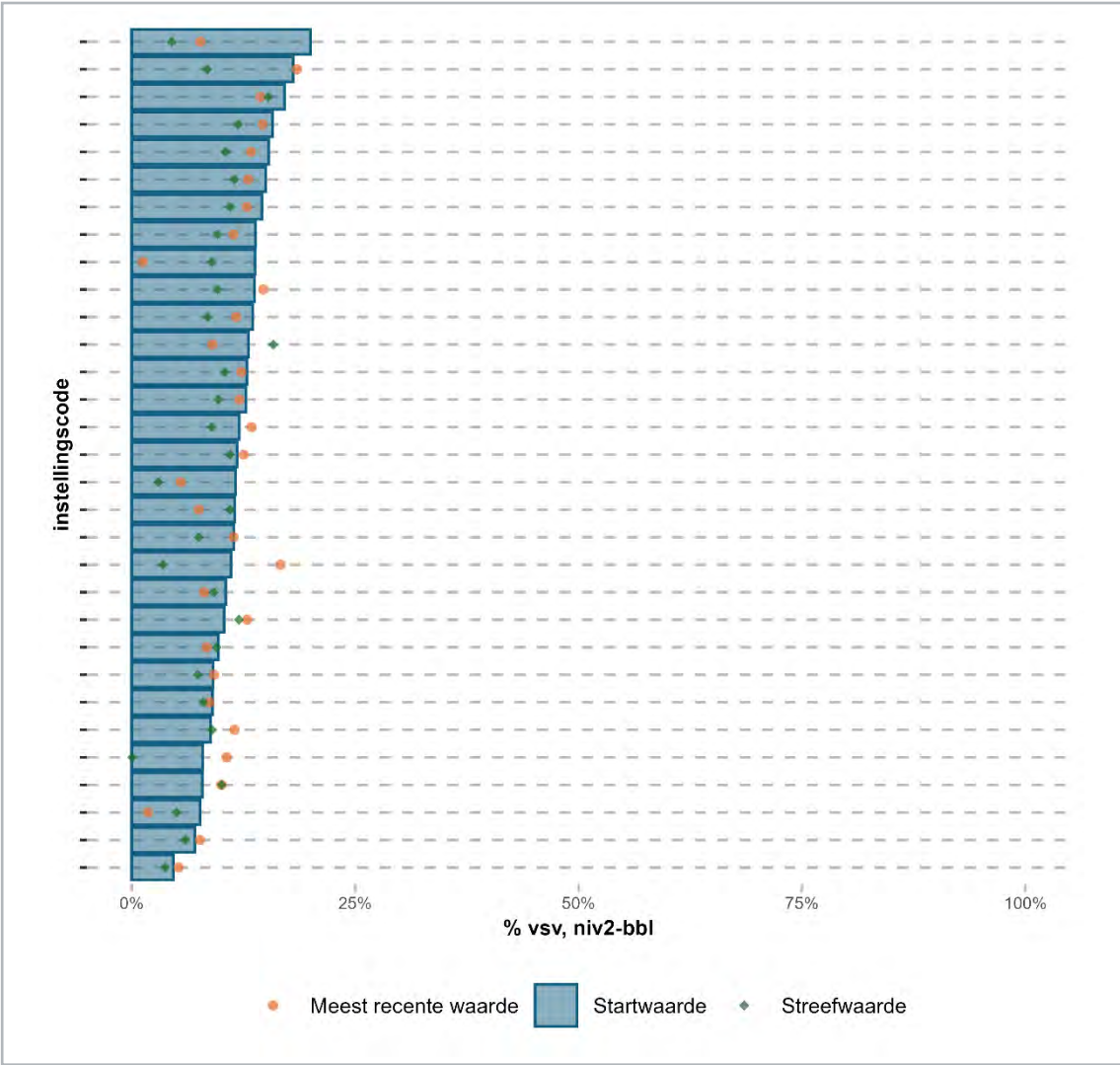
Figuur 8.4 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, entree-bbl

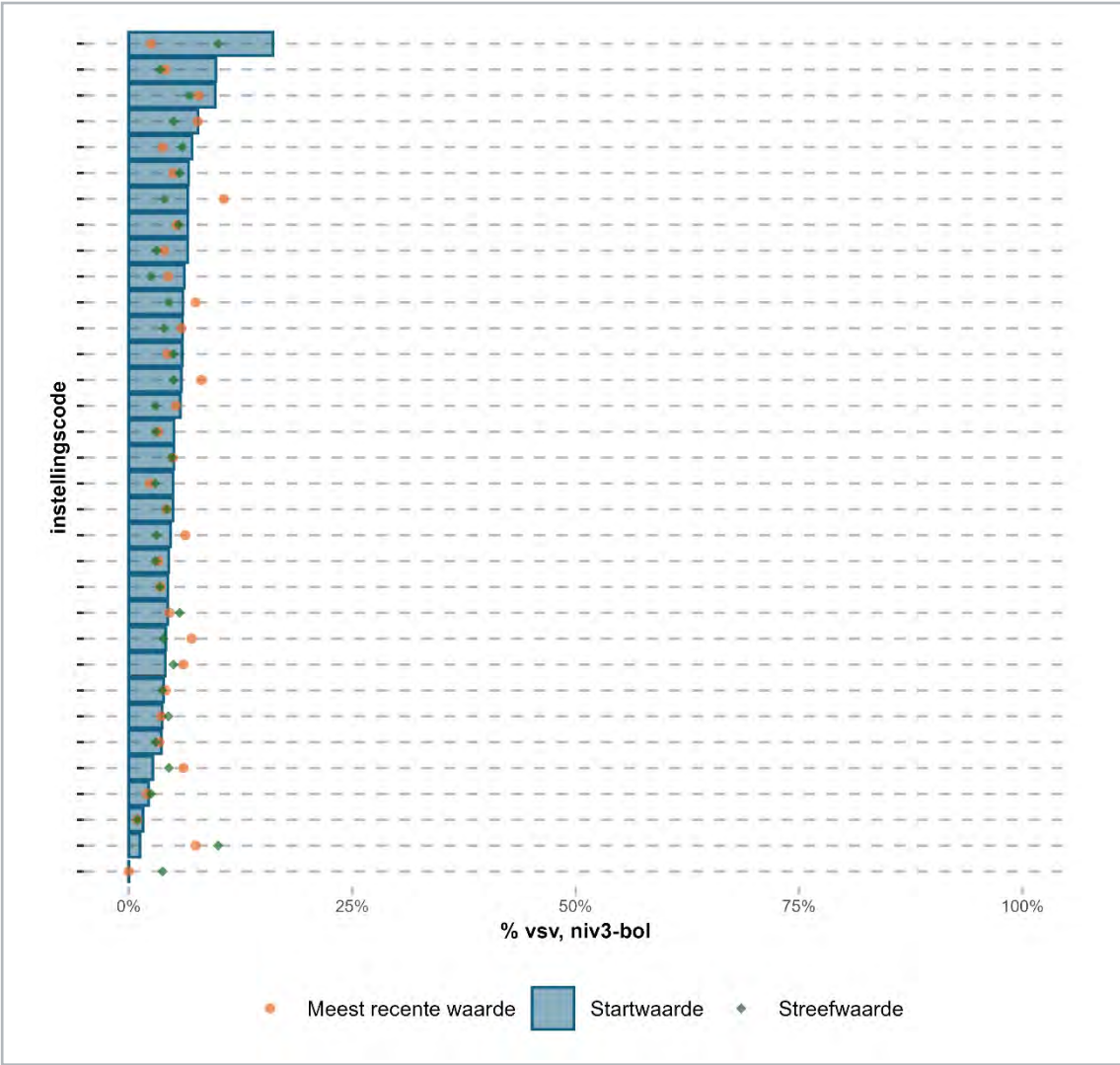
Figuur 8.5 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 2-bol

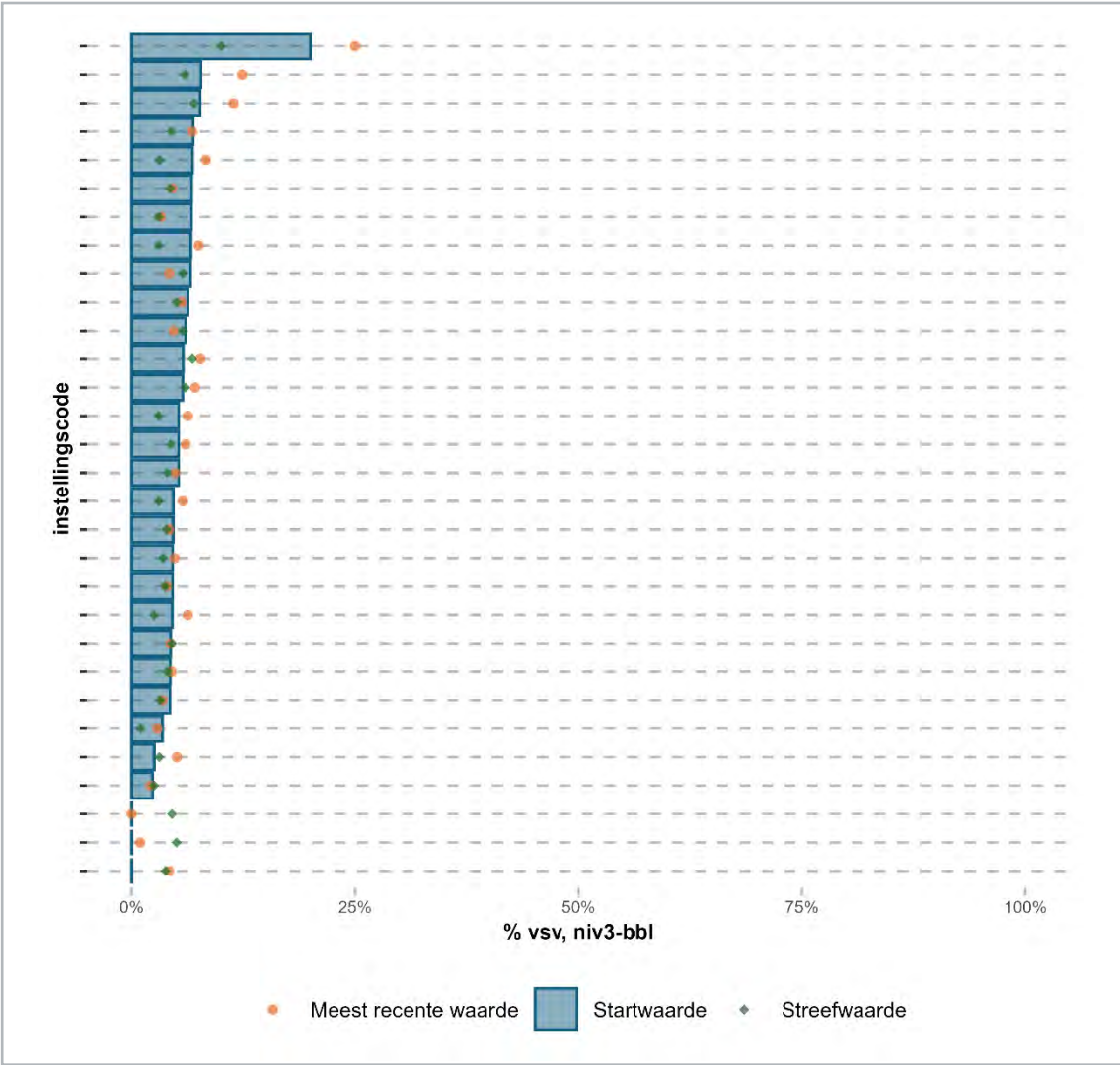
Figuur 8.6 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 2-bbl

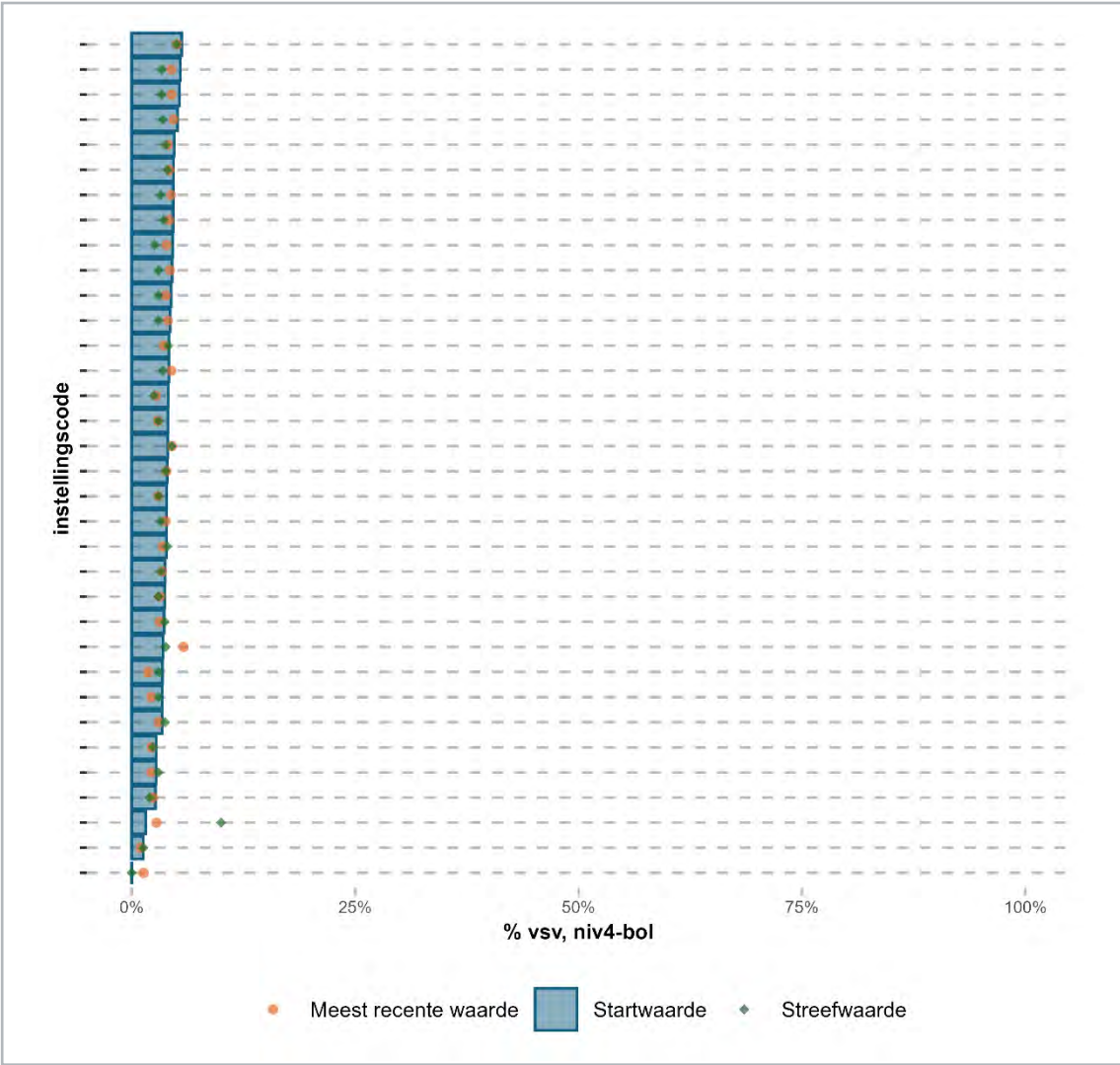
Figuur 8.7 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 3-bol

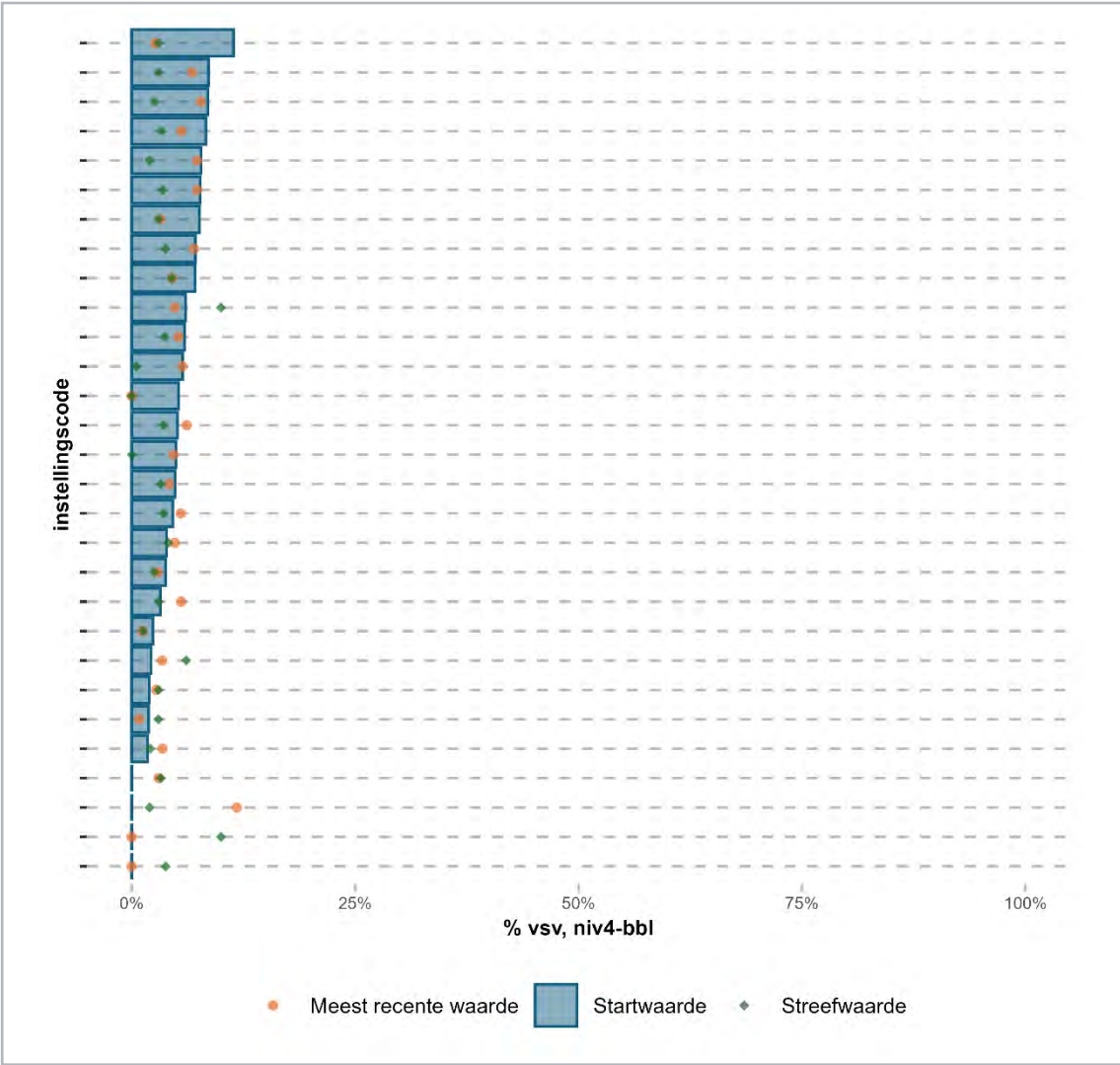
Figuur 8.8 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 3-bbl

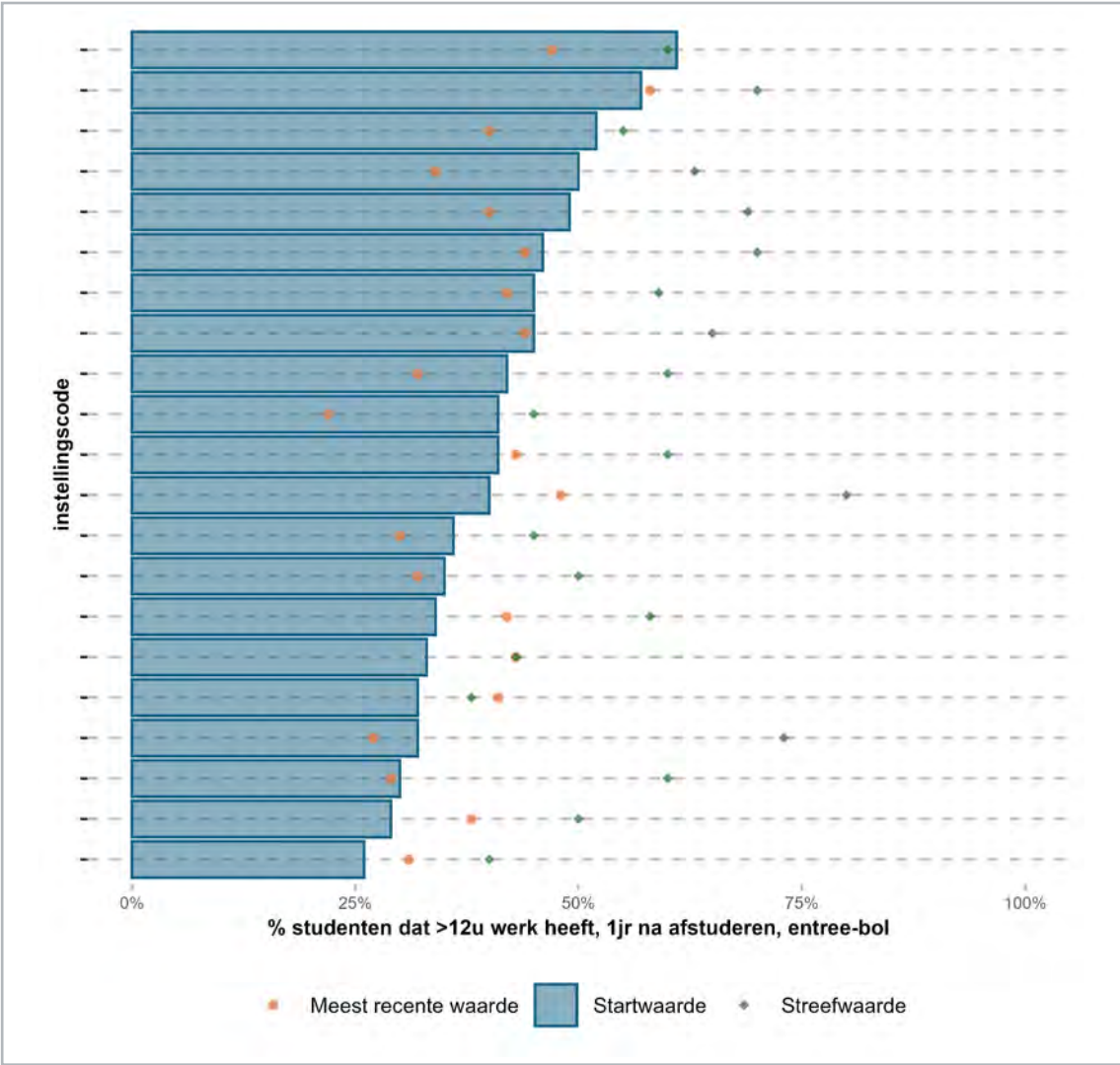
Figuur 8.9 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 4-bol

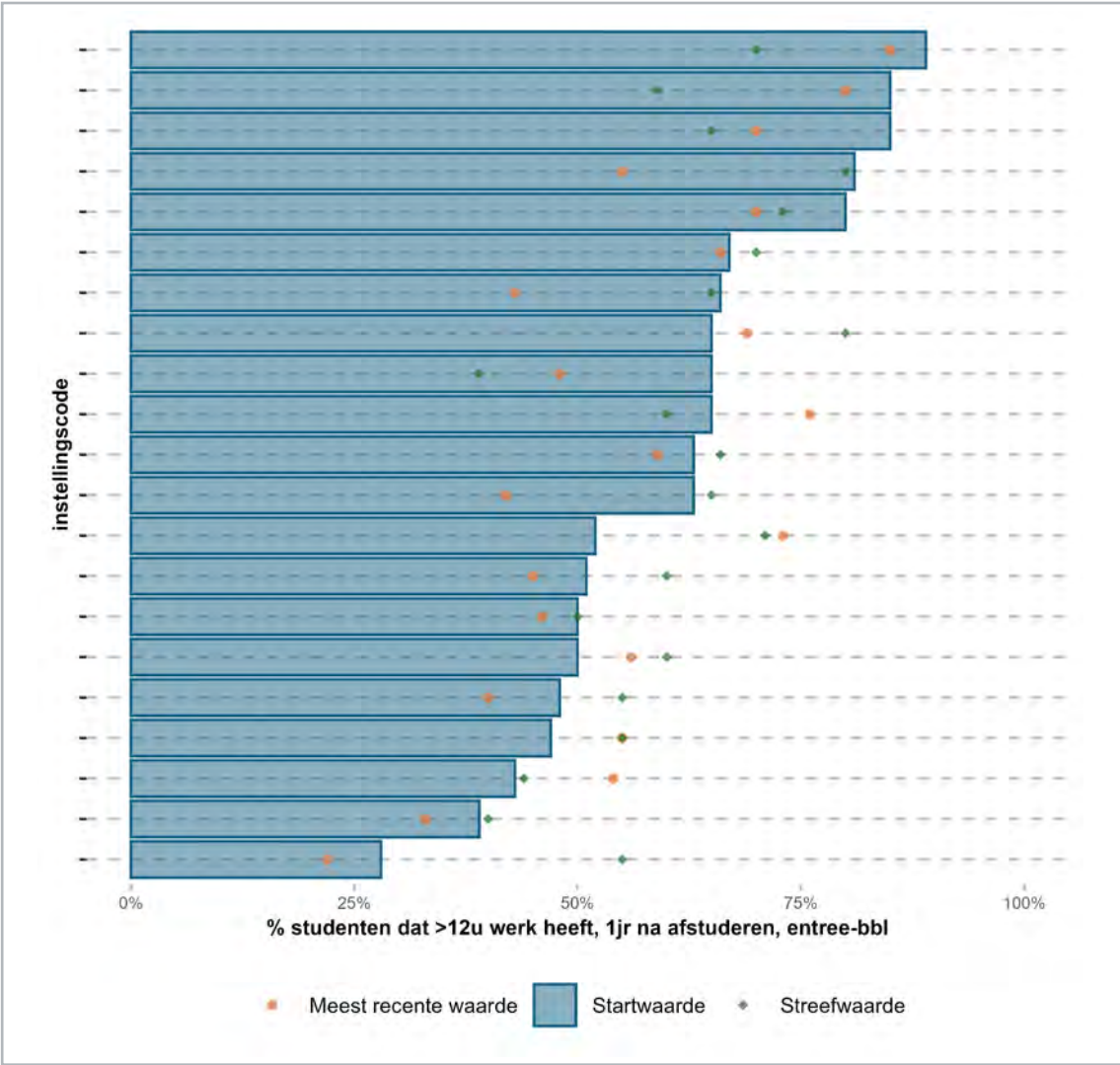
Figuur 8.10 Start-, Streef- en huidige waarde voor vsv, niveau 4-bbl

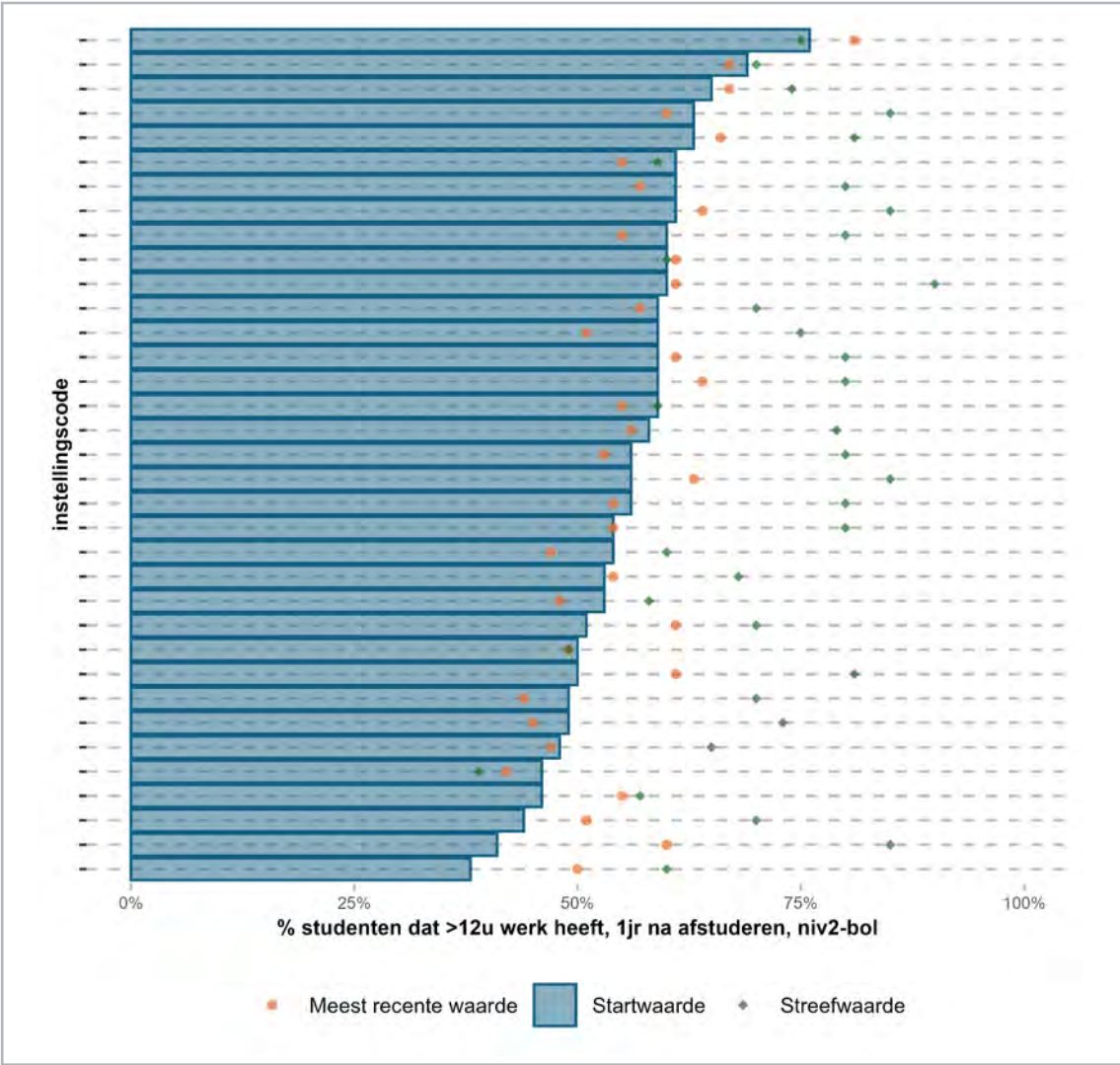
Figuur 8.11 Start-, Streef- en huidige waarde voor uitstroom naar werk, entree-bol

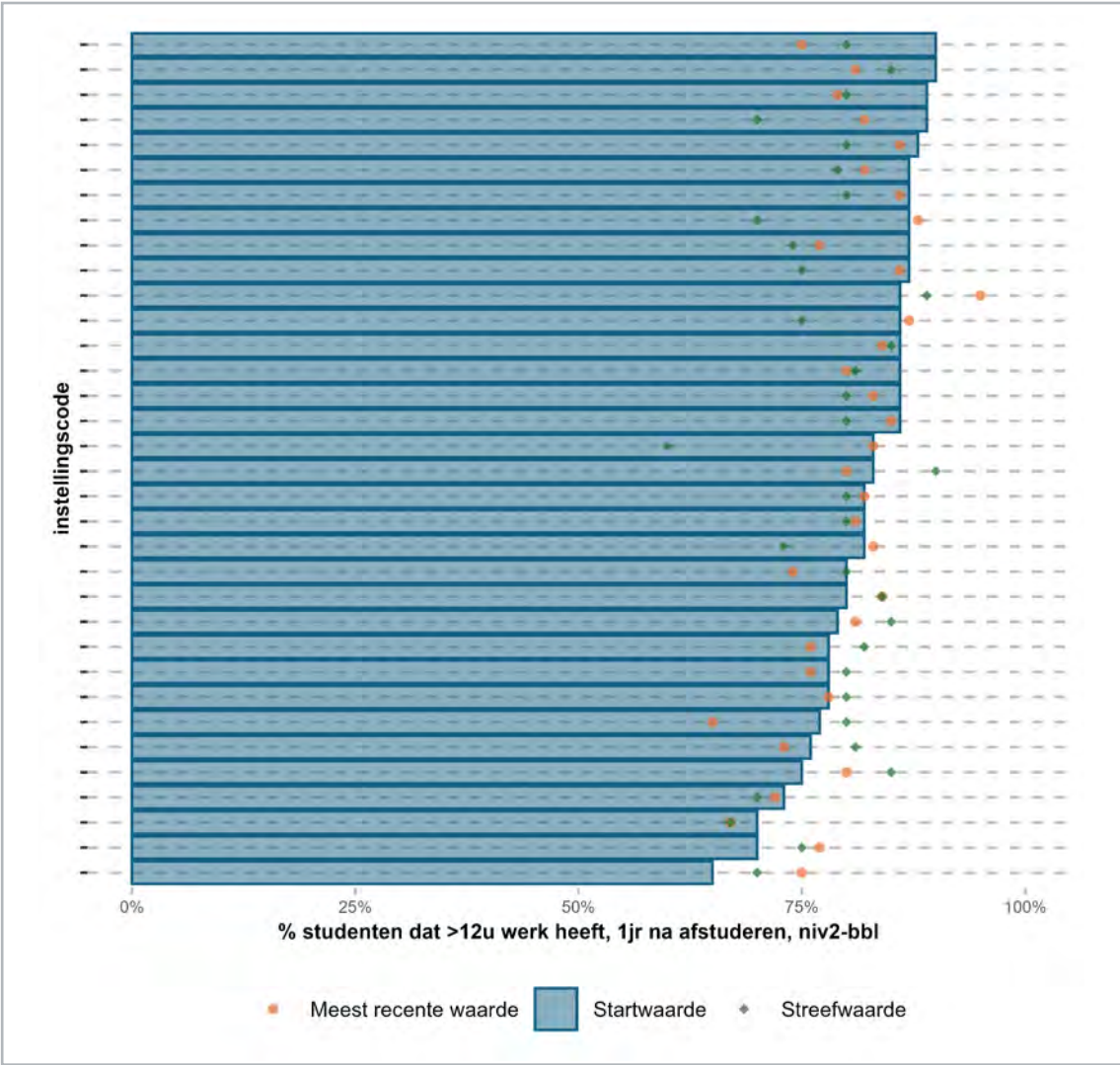
Figuur 8.12 Start-, Streef- en huidige waarde voor uitstroom naar werk, entree-bbl

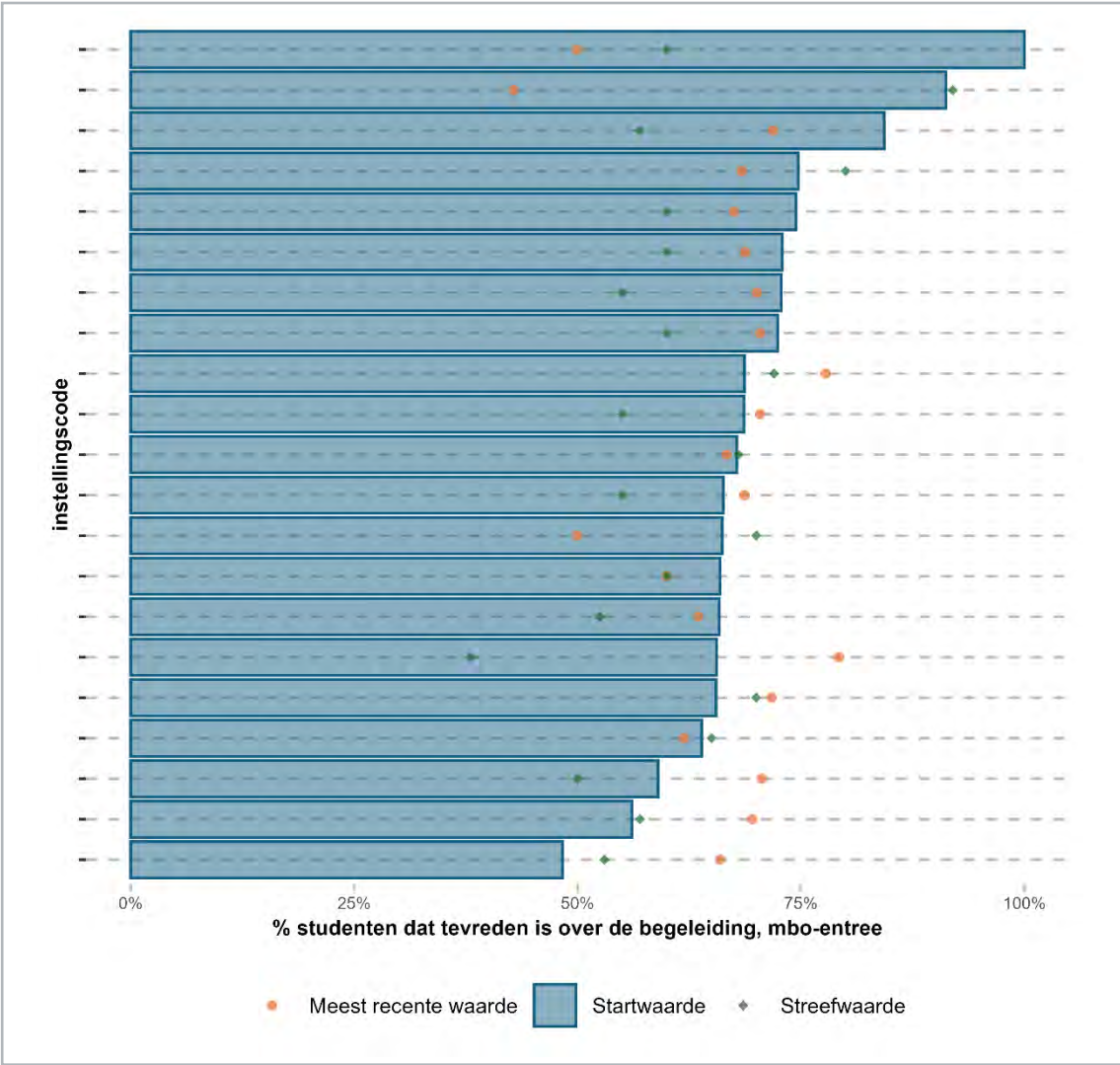
Figuur 8.13 Start-, Streef- en huidige waarde voor uitstroom naar werk, niveau 2-bol

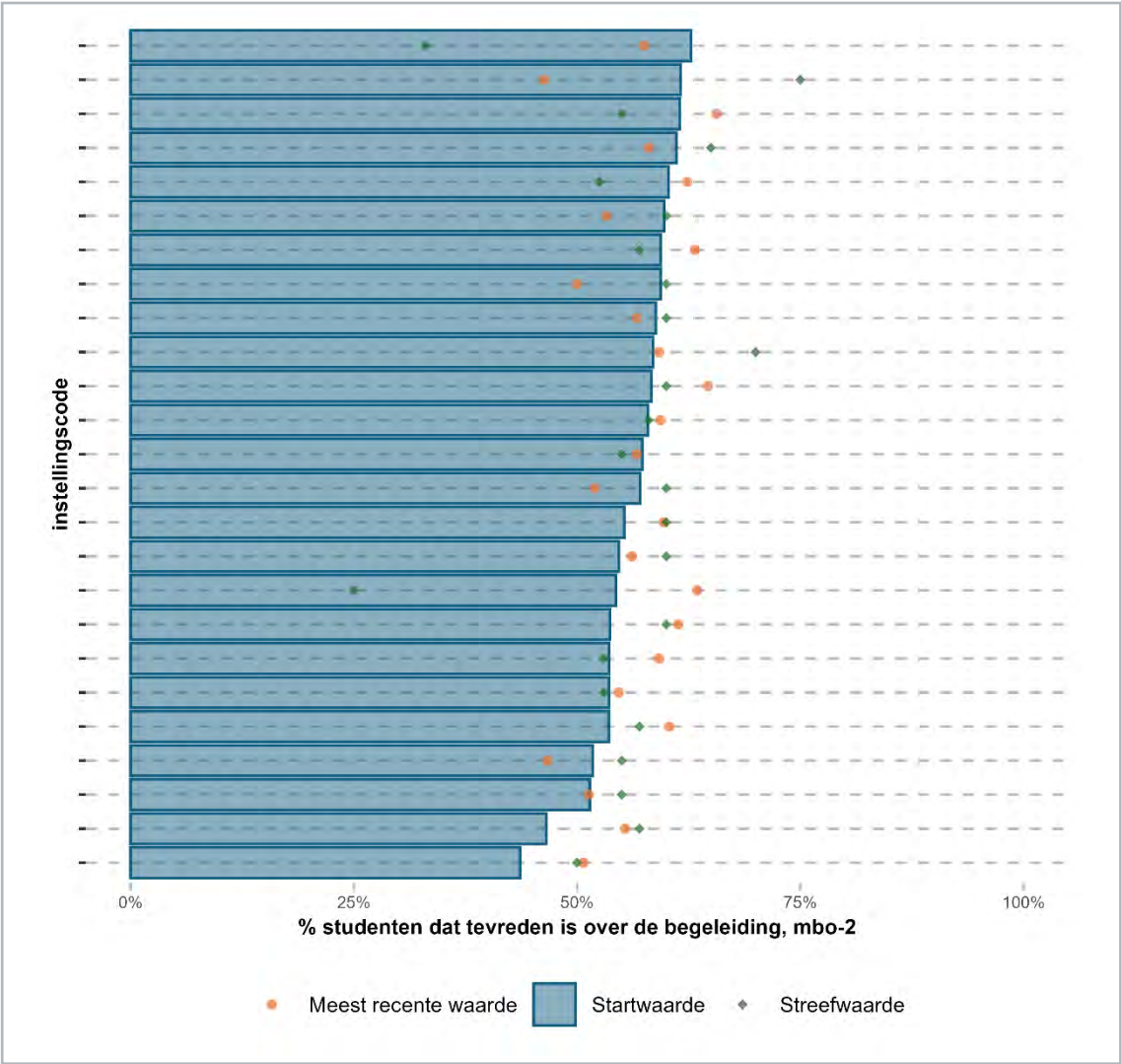
Figuur 8.14 Start-, Streef- en huidige waarde voor uitstroom naar werk, niveau 2-bbl

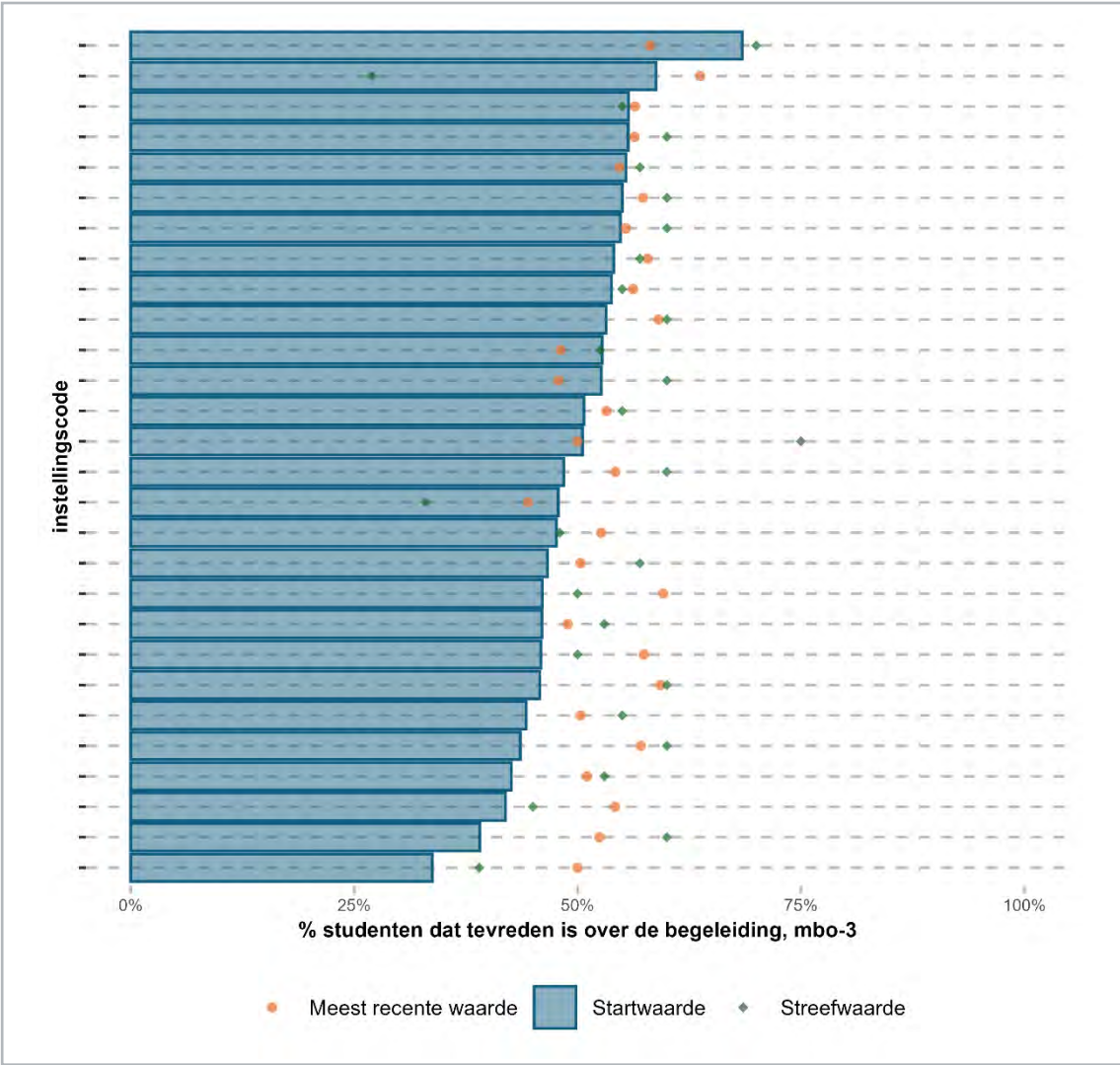
Figuur 8.15 Start-, Streef- en huidige waarde voor tevredenheid over de begeleiding, entree

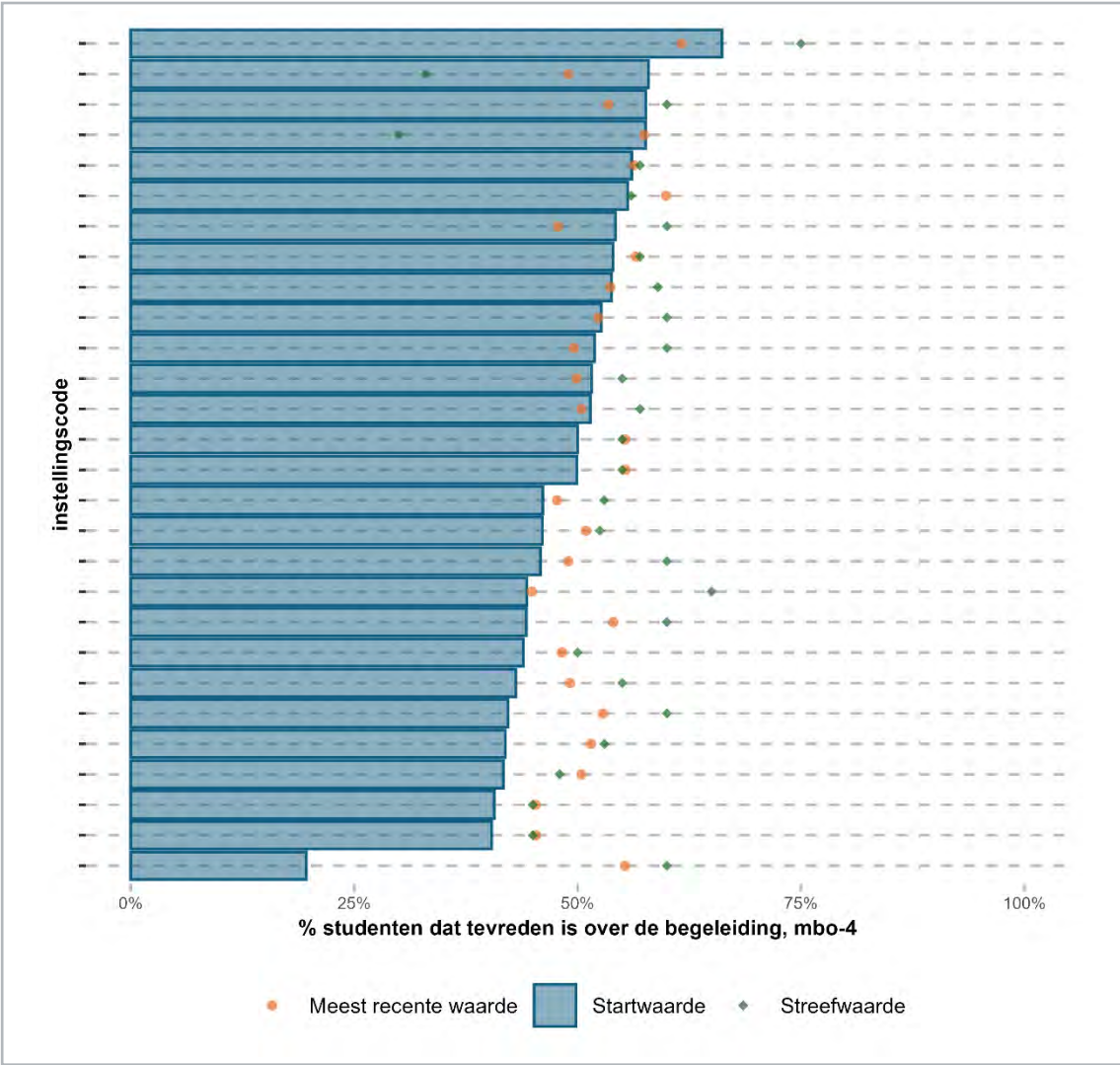
Figuur 8.16 Start-, Streef- en huidige waarde voor tevredenheid over de begeleiding, niveau 2

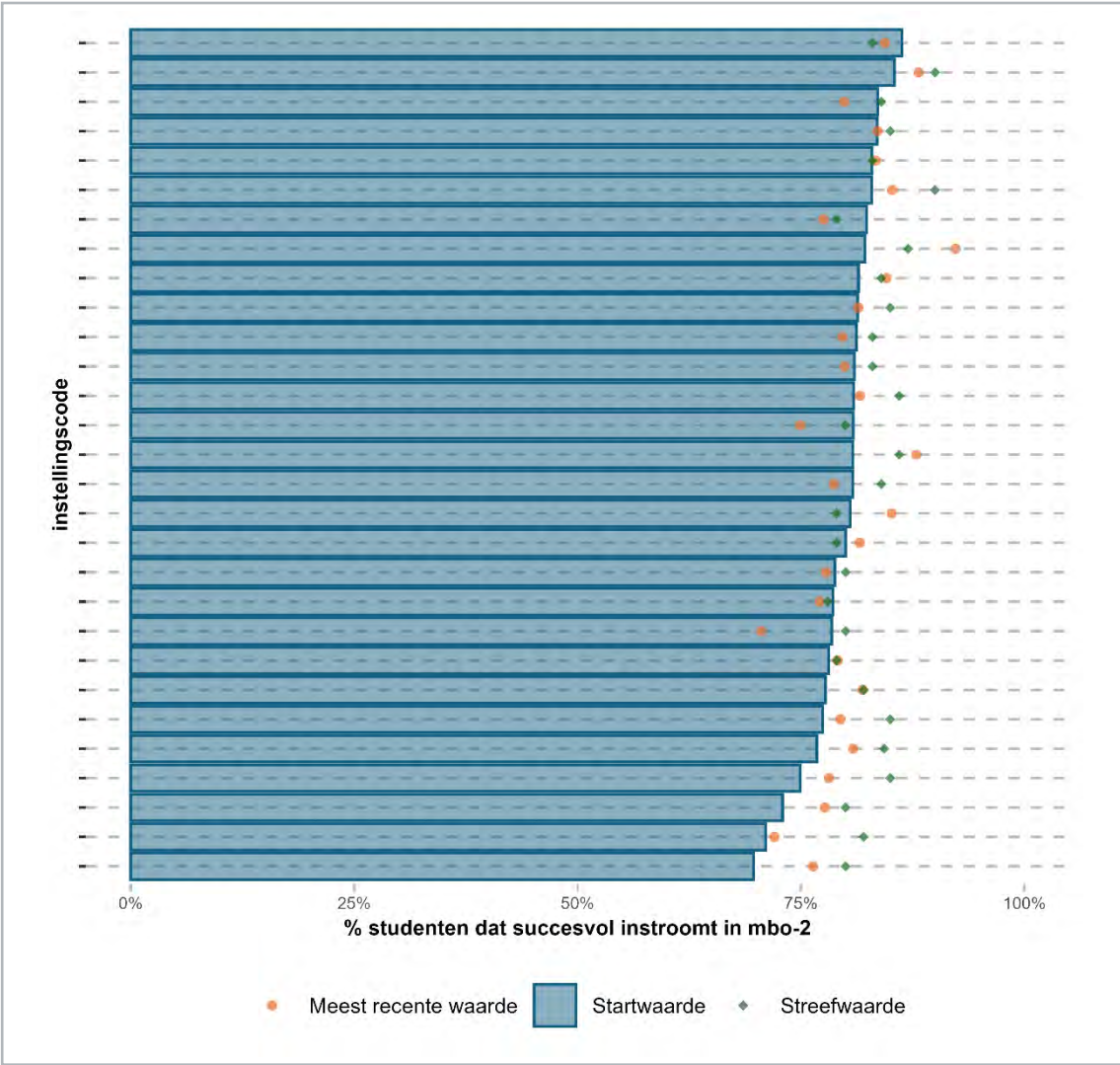
Figuur 8.17 Start-, Streef- en huidige waarde voor tevredenheid over de begeleiding, niveau 3

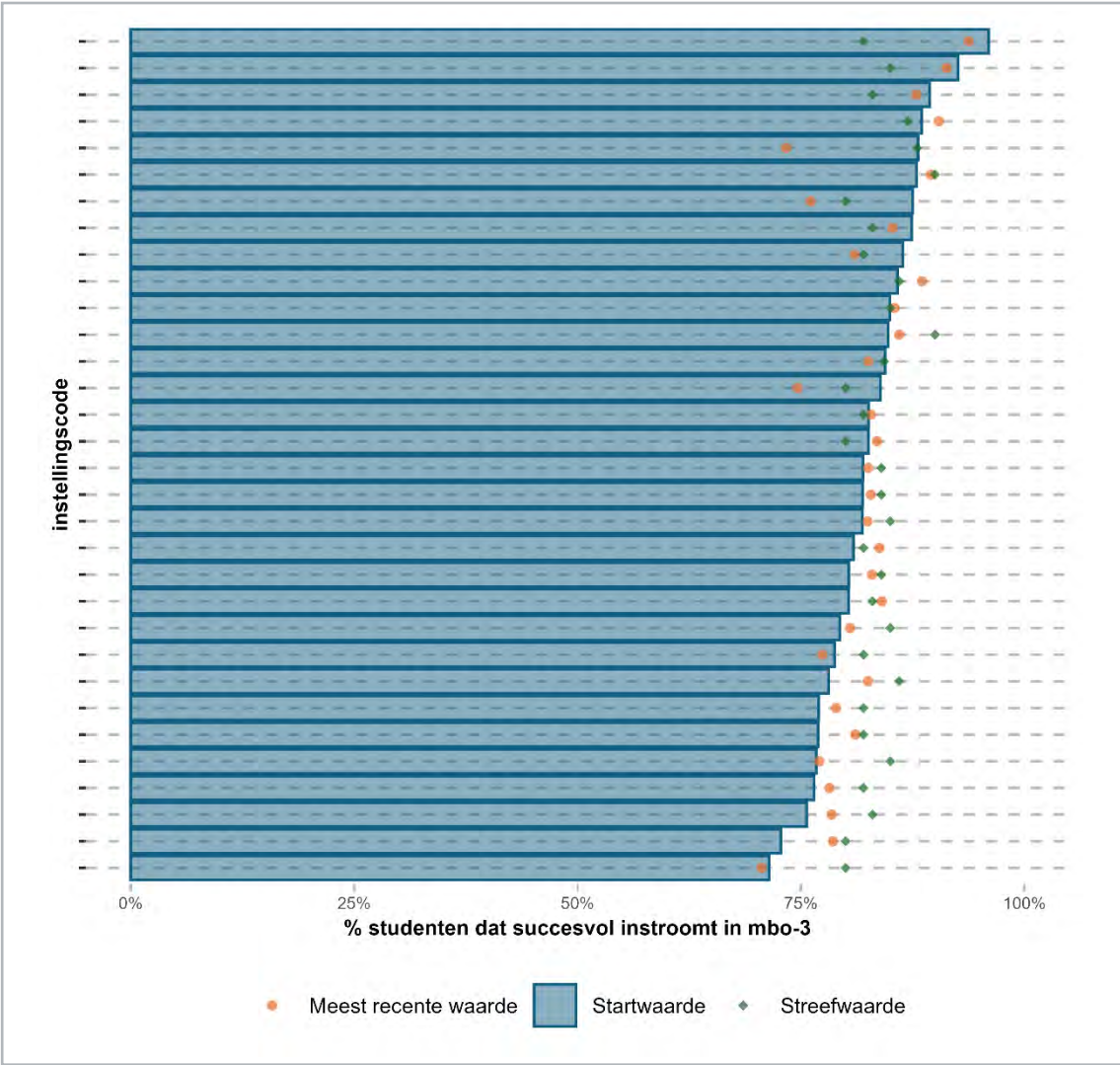
Figuur 8.18 Start-, Streef- en huidige waarde voor tevredenheid over de begeleiding, niveau 4

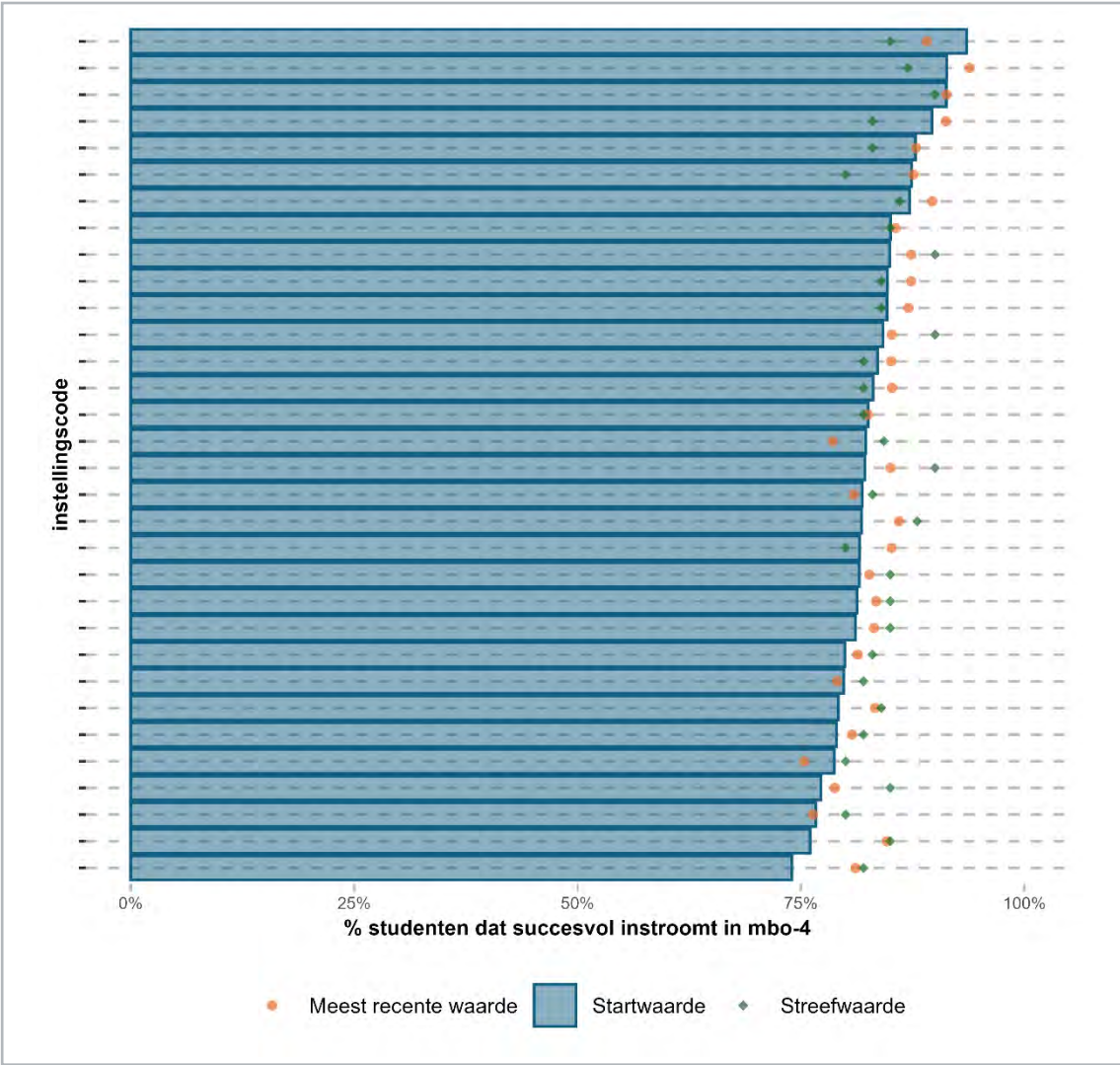
Figuur 8.19 Start-, Streef- en huidige waarde voor startersresultaat, niveau 2

Figuur 8.20 Start-, Streef- en huidige waarde voor startersresultaat, niveau 3

Figuur 8.21 Start-, Streef- en huidige waarde voor startersresultaat, niveau 4

Figuur 8.22 Start-, Streef- en huidige waarde voor succesvolle doorstroom mbo-4 - hbo

